

TC.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİMDALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM I. KADEME GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM
PROGRAMI'NIN KAZANIMLAR ÖĞESİNİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Enver YOLCU

Hazırlayan

Meral BATUR

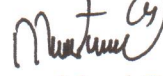
Çanakkale

EYLÜL, 2010

TAAHHÜTNAME

Yüksek Lisans Tezi/Projesi olarak sunduğum “İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi “adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

29/09/2010

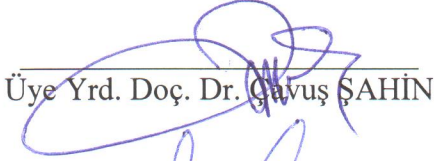
Meral BATUR

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

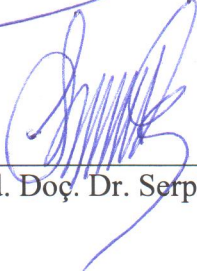
Meral BATUR'a ait "İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Kazanımlar Ögesinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" adlı çalışma jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Resim-iş Öğretmenliği Bilim Dalında **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Üye Yrd. Doç. Dr. Enver YOLCU
(Danışman)

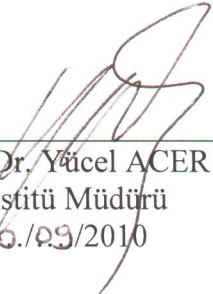

Üye Yrd. Doç. Dr. Cavuş ŞAHİN

Üye Yrd. Doç. Dr. Serpil KAPAR

Tez No : 383322
Tez Savunma Tarihi : 16/09/2010

Doç. Dr. Yücel ACER
Enstitü Müdürü
30.09/2010

İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

ÖZET

Bu araştırma, 2005–2006 eğitim-öğretim yılında pilot uygulaması yapılan ve şu anda halen uygulanmakta olan İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Ulaşılan bulgulara dayalı olarak; öğretmenlerin çoğunluğunun kadın olduğu, sınıf mevcutlarının çoğunluğunun 25 kişi ve altı olduğu yani kalabalık olmadığı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin büyük bir bölümünün Görsel Sanatlar Eğitimiyle ilgili hizmetiçi eğitim aldıkları görülmektedir. Programın kazanım ögesinin gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgulara bakıldığında, kazanımlar birbirini kapsar nitelikte bulunmuştur. Öğretmenler dersin kazanımlarını derslerin genel amaçlarına uygun olarak düzenlenmiş olarak bulmakta, buna karşın kazanımlar için ayrılan süreyi yeterli bulmamaktadırlar. Programın kazanım-içerik öğelerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgulara bakıldığında, kazanımları içeriklerle örtüşür, öğrencilerde kendini ifade becerisi kazandırdığı gibi merak ve araştırma isteği de yaratır, öğrencilerin gerçekleştirdikleri etkinlikler öğrenme-öğretme süreci sonucu elde edilir ve öğrencilerde ekip ruhunu geliştirir nitelikte bulunmuştur. Programın kazanım ögesinin öğrenme-öğretme sürecinde gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgulara bakıldığında, öğretmenlerin en fazla kazanımların öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirici nitelikte olduğuna katıldıkları görülmektedir. Buna karşın kazanımlar öğrencilerin süreç içinde ilgi ve dikkatlerini canlı tutmalarını sağlayacak niteliktedir ifadesini kararsız bulduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler, kazanımları öğrencilerin yaparak- yaşayarak öğrenmelerini destekler nitelikte bulurken özellikle öğrenme-öğretme süreci kazanımların kazanılması açısından zaman olarak yeterlidir ifadesini hiç katılmıyorum olarak cevaplandırmışlardır. Buda bu ders için ayrılan süresinin yetersizliğini gözler önüne sermektedir. Çocuğun yeteneklerini keşfedip geliştirmesi ve çocuğun topluma kazandırılması açısından sanat eğitiminin dolayısıyla okullarda verilen Görsel Sanatlar Eğitimi dersi programı eğitim

sistemimiz içinde önemli bir yere sahiptir. Fakat bu anket çalışması göstermektedir ki Görsel Sanatlar Eğitimi Ders süresinin haftada bir saat olmasının bu dersin kavratılıp uygulanması açısından yetersizdir.

Ulaşılan sonuçlara dayalı olarak da; Görsel Sanatlar Dersi Programı uygulamaları için uygun zaman ve mekânlar oluşturulması, Görsel Sanatlar dersi kazanımlarının uygulamaya ve hayata transfere yönelik amaçları üzerinde daha hassas durulması, Görsel Sanatlar Programındaki kazanımların öğrencilere gerçek anlamda kazandırılması, sanat eğitimin öneminin kavratılabilmesi için ders süresi mutlaka arttırılması, Görsel Sanatlar derslerinin süresi asla başka bir amaçla kullanılmaması ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin mutlaka alandan olmasının sağlanması gibi önerilerde bulunulmuştur.

**To The Acquirements Of The Primary School Visual Arts Teaching Program
According To The Views Of Teachers Implementing The Program.**

ABSTRACT

The present study aims to evaluate the acquirements of the Primary School Visual Arts Teaching Program conducted as a pilot study between the academic years of 2005-2006 and is still in progress according to the views of teachers implementing the program. The descriptive survey model is used in this study. The overall findings present that most of the participants are female teachers, most of the classes are consisted of 25 students or below, and majority of the teachers have in-service training about visual arts. The findings related with the realization level of the acquirements reveal that acquirements partly cover each other. Teachers believe that the course acquirements are designed in parallel with the overall purposes of the course whereas they think that time given to the acquirements is unsatisfactory. The findings related with the realization level of the acquirements and course content assert that acquirements overlap with the content and these acquirements lead students to be curious and do research about the things around them, and they provide students to have a better ability of expressing. The activities practiced by the students are obtained at the end of the learning-teaching process and these activities improve students' team working skills. The findings related with the realization level of the acquirements in the learning-teaching process divulge that teachers share the idea that the most improved skill is the communication skills of the students. On the other hand, they state that they find the statement dubious about the qualifications of the acquirement. They think that acquirements are not as qualified as to support students' attention and diligence. Teachers believe that acquirements support students' learning through experience. However, they affirm that the learning-teaching period is not sufficient for the acquisition of the acquirements and they respond the statement related with this as totally disagree. This can be considered as evidence that the course period is inadequate. Art Education, in other words, Visual Arts Teaching Program occupies a fundamental place in our education system in order to introduce kids to the society and to discover and develop their own skills. Though this study reveals that

one class hour per week is insufficient to perceive and to practice the Visual Arts Teaching Course.

Based on the findings, it is suggested that sufficient time and appropriate places should be allocated to the implementation of the Primary School Visual Arts Teaching Program; the purposes of the visual art course acquirements leading to implementation and real life practices should be critically considered; the class hours should be augmented in order to teach the importance of art education and the acquirements of the Visual Arts Teaching Program in real terms, the class hours of the Visual Arts Teaching Program should not be used for another purpose and the teachers giving this course should have degree in this field.

ÖNSÖZ

Eğitimin en önemli amacı problem çözen, üreten, araştıran, kendine güvenen ve aktif bireyler yetiştirmektir. Bu amaçlara ulaşmak için gerektiğinde birtakım yenilik ve düzenlemelere gidilmeli ve eğitim programları gereksinimleri karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir. Bu gereksinimleri karşılamak ve ortaya çıkan ihtiyaçları gidermek için İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Programı çeşitli çalışmalar ile yeniden düzenlenmiştir. Yenilenen görsel sanatlar programı kazanımlar bakımından aksayan yönlerini belirleyebilmek ve bu konuda yapılabilecekleri tespit etmek amacıyla Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin görüşleri alınarak değerlendirilmiştir. Alınan bu görüşler ışığında yapılan değerlendirmede birtakım sonuçlara varılmıştır. Yapılması önerilen değişiklikler belirtilmiştir.

Bu çalışma, beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümünde, araştırmaya yönelik problem ve alt problemler, araştırmanın amaçları ve alt amaçları, önemi, sayıtlılar, sınırlılıklar, tanımlar ve ilgi araştırmalar yer almaktadır. İkinci bölümde, eğitim programı, görsel sanatlar eğitimi, görsel sanatlar dersi, görsel sanatlar eğitiminin kapsamı, görsel sanatlar eğitimi programı, görsel sanatlar eğitimi programının kazanımlar boyutu, program değerlendirme, program değerlendirme modelleri, araştırmada kullanılan program değerlendirme modeli ve kullanım gerekçesi yer almaktadır. Üçüncü bölümde, araştırmanın modeli, araştırmanın evreni ve örneklemi, verilerin toplanması, veri toplama aracının özellikleri ve verilerin analizi yer almaktadır. Dördüncü bölümde verilerden elde edilen bulgular ve bulgulara ait yorum, beşinci bölümde ise bulgular ve yorumdan elde edilen sonuçlar ve sonuçlara yönelik geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Araştırma süreci boyunca desteğini hiç esirgemeyen ve beni yönlendiren danışmanım Yrd. Doç. Dr. Enver YOLCU'ya, çalışmalarım da bana yardımcı olan ve desteğini esirgemeyen hocam Yrd. Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN'e, her zaman yanımda olan ve beni sürekli motive eden arkadaşım Reis MAKAS'a çok teşekkür ederim.

Meral BATUR

Çanakkale, 2010

İÇİNDEKİLER

	SayfaNo
ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iii
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
KISALTMALAR.....	xvii
TABLO LİSTESİ.....	xviii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Amaç.....	4
1.3. Önem.....	5
1.4. Varsayımlar.....	6
1.5. Sınırlılıklar.....	6
1.6. Tanımlar.....	7
1.7. İlgili Araştırmalar.....	9

BÖLÜM II

İLGİLİ LİTERATÜR

2.1. Eğitim Programı.....	14
2.2. Eğitim Programı Tasarısı.....	16

2.3. Görsel Sanatlar Eğitimi.....	16
2.3.1. Görsel Sanatlar Dersi.....	18
2.3.2. Görsel Sanat Eğitiminin Kapsamı	18
2.3.2.1. Görsel Sanatlarda Biçimlendirme.....	19
2.3.2.2. Görsel Sanatlar Kültürü.....	19
2.3.2.3. Müze Bilinci.....	20
2.3.3. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı	20
2.3.4. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Önceki Programlardan Farkları.....	22
2.3.5. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Kazanım Ögesi.....	25
2.3.6. Görsel Sanatlar Dersinin Amaçları.....	26
2.4. Program Değerlendirme.....	36
2.4.1. Program Değerlendirme Modelleri	37
2.4.1.1. Hedefe Dayalı Değerlendirme Modeli.....	37
2.4.1.2. Metfessel-Michael Değerlendirme Modeli.....	38
2.4.1.3. Stufflebeam'in Çevre, Girdi, Süreç ve Ürün Modeli.....	39
2.4.1.4. Stake'nin Uygunluk-Olasılık Modeli.....	40
2.4.1.5. UCLA Değerlendirme Modeli.....	40
2.4.1.6. Demirel'in Analitik Program Değerlendirme Modeli.....	41
2.4.1.7. Provus'un Farklar Yaklaşımı ile Değerlendirme Modeli.....	41
2.4.2. Araştırmada Kullanılan Program Değerlendirme Modeli ve Kullanım Gerekçesi.....	42

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli.....	43
-------------------------------	----

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	43
3.3. Verilerin Toplanması.....	45
3.4. Verilerin Analizi.....	46

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1. Katılımcıların Kişisel Özellikler Bakımından Dağılımlarına İlişkin Bulgular.....	48
4.2. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım İlişisine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	52
4.3. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-İçerik İlişisine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	58
4.4. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım ve Öğrenme-Öğretme Süreci İlişisine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	60
4.5. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme İlişisine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	66
4.6. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilere Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	68
4.6.1. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim	

Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Psikoloji Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	69
4.6.2. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Çözümleme-Birleşim Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	70
4.6.3. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Gözlem ve İnceleme Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	71
4.6.4. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Modelden Çalışma Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	72
4.6.5. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Çözümleme-Birleşim Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	74
4.6.6. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	75
4.6.7. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Proje Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	76
4.6.8. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Müze Eğitimi Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	77

- 4.6.9.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Bellek Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**79**
- 4.6.10.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Kolaydan Zora Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**80**
- 4.6.11.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Müzikli Yönteme Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**81**
- 4.6.12.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Drama Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**83**
- 4.6.13.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Gösteri Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**84**
- 4.6.14.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Çocuk Sanatı Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**85**
- 4.6.15.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**87**
- 4.7.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim

Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilere Yönelik Görüşler Nelerdir?.....	88
4.8. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım, İçerik, Öğrenme Öğretme Süreci ve Ölçme-Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Öğretmenlerin Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?.....	90
4.8.1. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım Öğeleri ile Öğretmenlerin Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?.....	91
4.8.2. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-İçerik Öğeleri ile Öğretmenlerin Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?.....	91
4.8.3. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım ve Öğrenme-Öğretme Süreci ile Öğretmenlerin Cinsiyetleri Öğeleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?.....	92
4.8.4. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım ve Ölçme-Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?.....	93
4.9. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Kazanım, Kazanım-İçerik, Kazanım-Öğrenme ve Öğretme süreci, Kazanım-Ölçme Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?.....	94
4.9.1. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim	

Programının Kazanım –Kazanım Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamli Bir Farklilik Var midir?.....	95
4.9.2. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –İçerik Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamli Bir Farklilik Var midir?.....	96
4.9.3. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Öğreneme Öğretme Süreci Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamli Bir Farklilik Var midir?.....	97
4.9.4. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Ölçme ve Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamli Bir Farklilik Var midir?.....	98
4.10. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Kazanım, Kazanım-İçerik, Kazanım-Öğrenme ve Öğretme süreci, Kazanım-Ölçme Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumları Arasında Anlamli Bir Farklilik Var midir?.....	99
4.10.1. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Kazanım Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumları Arasında Anlamli Bir Farklilik Var midir?.....	99
4.10.2. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –İçerik Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumları Arasında Anlamli Bir Farklilik Var midir?.....	101
4.10.3. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Öğrenme ve Öğretme Süreci Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumları Arasında Anlamli Bir Farklilik Var midir?.....	102

- 4.10.4.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Ölçme ve Değerlendirme Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?.....**103**
- 4.11.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlere Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**105**
- 4.11.1.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Performans Ödevlerine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**105**
- 4.11.2.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Proje Ödevlerine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**107**
- 4.11.3.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Portfolyolara Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**108**
- 4.11.4.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Dereceli Puanlama Ölçeklerine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**110**
- 4.11.5.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim

Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Öz Değerlendirmeye Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**111**

4.11.6. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Akran Değerlendirmeye Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**113**

4.11.7. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Gözlem Formuna Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**114**

4.11.8. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Grup Değerlendirme Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**116**

4.11.9. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Açık Uçlu Soru Türüne Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**117**

4.11.10. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden “Doğru-Yanlış” Türü Sorulara Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**119**

4.11.11. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp

- Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Eşleştirmeli Soru Türlerine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**120**
- 4.11.12.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Kısa Cevaplı Soru Türüne Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**122**
- 4.11.13.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Çoktan Seçmeli Soru Türüne Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**123**
- 4.11.14.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Görüşme Formuna Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**125**
- 4.11.15.** İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Kontrol Listelerine Yönelik Görüşler Nelerdir?.....**126**

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

- 5. Tartışma, Sonuç ve Öneriler.....129**

KAYNAKÇA.....	137
----------------------	------------

EKLER

EK. 1. İzin Dilekçesi.....	143
-----------------------------------	------------

EK. 2. Anket Formu.....	144
--------------------------------	------------

EK. 3. Anket Çalışması Yapılan Okulların Listesi.....	153
--	------------

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Sd	: Serbestlik Derecesi
p	: Anlamlılık Düzeyi
\bar{x}	: Aritmetik Ortalama
S	: Standart Sapma
N	: Birey Sayısı
CIPP	: Context, Input, Process, Product
TTKB	: Talim ve Terbiye Kurulu
f	: Frekans
F	: Fark
Sd	: Serbestlik Derecesi
SPSS	: Statical Package for the Social Sciences
GS	: Görsel Sanatlar
GSD	: Görsel Sanatlar Dersi
GSDÖP	: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2005 İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Sayılarına Göre Öğrenme Alanları İçin Gereken Süre.....	29
Tablo 2: Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	44
Tablo 3: Hesaplama da Kullanılan Seçeneklere İlişkin İstatistik.....	47
Tablo 4: Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Dağılımları.....	49
Tablo 5: Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Dağılımları.....	50
Tablo 6: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım İlişkisine Yönelik Görüşler.....	53
Tablo 7: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım İlişkisine Yönelik Görüşlerin Devamı.....	55
Tablo 8: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım İlişkisine Yönelik Görüşlerin Devamı.....	57
Tablo 9: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-İçerik İlişkisine Yönelik Görüşler.....	59
Tablo 10: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Öğrenme-Öğretme Süreci İlişkisine Yönelik Görüşler.....	61
Tablo 11: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Öğrenme-Öğretme Süreci İlişkisine Yönelik Görüşlerin Devamı.....	63
Tablo 12: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Öğrenme-Öğretme Süreci İlişkisine Yönelik Görüşlerin Devamı.....	65
Tablo 13: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme İlişkisine Yönelik Görüşler.....	67

Tablo 14: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Psikoloji Yöntemine Yönelik Görüşler.....	69
Tablo 15: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Çözümleme-Birleşim Yöntemine Yönelik Görüşler.....	70
Tablo 16: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Gözlem ve İnceleme Yöntemine Yönelik Görüşler.....	72
Tablo 17: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Modelden Çalışma Yöntemine Yönelik Görüşler.....	73
Tablo 18: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Kopya Yöntemine Yönelik Görüşler.....	74
Tablo 19: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntemine Yönelik Görüşler.....	75
Tablo 20: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Proje Yöntemine Yönelik Görüşler.....	77
Tablo 21: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Müze Eğitimi Yöntemine Yönelik Görüşler.....	78
Tablo 22: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Bellek Yöntemine Yönelik Görüşler.....	79
Tablo 23: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Kolaydan Zora Yöntemine Yönelik Görüşler.....	80
Tablo 24: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Müzikli Yönteme Yönelik Görüşler.....	82
Tablo 25: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Drama Yöntemine Yönelik Görüşler.....	83
Tablo 26: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Gösteri Yöntemine Yönelik Görüşler.....	84
Tablo 27: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Çocuk Sanatı Yöntemine Yönelik Görüşler.....	86

Tablo 28: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemine Yönelik Görüşler.....	87
Tablo 29: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilere Yönelik Görüşler.....	89
Tablo 30: Kazanım-Kazanım İlişkisinin Cinsiyetlere Göre Farklılığı.....	91
Tablo 31: Kazanım-İçerik İlişkisi Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılığı..	92
Tablo 32: Kazanım-Öğrenme-Öğretme İlişkisi Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılığı.....	93
Tablo 33: Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme İlişkisi Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılığı.....	94
Tablo 34: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-Kazanım İlişkisinin Çalışma Yılına Göre Farklılığı.....	95
Tablo 35: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-İçerik İlişkisinin Çalışma Yılına Göre Farklılığı.....	96
Tablo 36: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-Öğrenme ve Öğretme Süreci İlişkisi Çalışma Yılına Göre Farklılığı.....	98
Tablo 37: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme Süreci Çalışma Yılına Göre Farklılığı.....	98
Tablo 38: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-Kazanım Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Farklılığı.....	100
Tablo 39: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-İçerik Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Farklılığı.....	101
Tablo 40: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-Öğrenme ve Öğretme Süreci Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Farklılığı.....	102
Tablo 41: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım- Ölçme ve Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Farklılığı.....	104
Tablo 42: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Performans Ödevlerine Yönelik Görüşler.....	106

Tablo 43: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Proje Ödevlerine Yönelik Görüşler.....	107
Tablo 44: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Portfolyolara Yönelik Görüşler.....	109
Tablo 45: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Dereceli Puanlama Ölçeklerine Yönelik Görüşler.....	110
Tablo 46: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Öz Değerlendirmeye Yönelik Görüşler.....	112
Tablo 47: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Akran Değerlendirmeye Yönelik Görüşler.....	113
Tablo 48: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Gözlem Formuna Yönelik Görüşler.....	115
Tablo 49: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Grup Değerlendirme Yönelik Görüşler.....	116
Tablo 50: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Açık Uçlu Soru Türüne Yönelik Görüşler.....	118
Tablo 51: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden “Doğru-Yanlış” Türü Sorulara Yönelik Görüşler.....	119
Tablo 52: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Eşleştirmeli Soru Türlerine Yönelik Görüşler	121

Tablo 53: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Kısa Cevaplı Soru Türüne Yönelik Görüşler.....	122
Tablo 54: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Çoktan Seçmeli Soru Türüne Yönelik Görüşler.....	124
Tablo 55: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Görüşme Formuna Yönelik Görüşler.....	125
Tablo 56: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Kontrol Listelerine Yönelik Görüşler.....	127

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Hayatın her alanında hızlı bir değişim ve dolayısıyla da gelişim yaşanmasına neden olan teknolojideki gelişmeler, bireylerin sahip olması gereken özelliklerinde artık değişmesi gerekliliğini ortaya çıkardı. Düşünen, sorgulayan, ortaya yeni ve orijinal ürünler koyabilen bireyler yetiştirmek gerekmektedir. Bu da ancak sanat eğitimiyle desteklenen eğitimle mümkündür. Yaratıcı düşüncüyü geliştiren, araştırmayı, denemeyi, analiz etmeyi, sentez yapmayı öğreten, bireylere hem kendine hem de çevresine sorumluluk duymayı, saygıyı ve güven duygusunu yükleyen sanat eğitimi değişen öğrenci özelliklerinin ihtiyaçlarına göre kendini yenileyebilmeli ve dolayısıyla da çağdaşlaşabilmelidir.

2004–2005 eğitim-öğretim yılında öğretim programlarında köklü bir değişikliğe giden Milli Eğitim Bakanlığı pilot okullarda yapılan uygulamalar sonucu 2005–2006 öğretim yılında itibaren programları uygulamaya koymuştur. Programlardaki değişiklikler öğrenciyi merkeze alan, özgürlükçü ve demokratik bir eğitim ortamı sunan yapılandırmacı yaklaşım doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Bilimsel ve teknolojik ilerlemelere bağlı olarak sürekli bir gelişim ve değişim içinde olması gereken eğitim programlarına paralel olarak öğretim programları da zaman ve koşullara bağlı olarak değişim göstermelidir. “Eğitimde kaliteyi artırıcı tedbirlerin alınabilmesi, bu tasarıların hedefler, davranışlar, içerik, öğrenme-öğretme fırsatları ve değerlendirme elemanlarının belli kriterler çerçevesinde belirlenip düzenlenmesi gerekir”(Saylan, 1998). Okulda öğrenciyi hangi davranışın niçin ve nasıl kazandırılacağını gösteren eğitim programları,

örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yapılan tüm eğitim faaliyetleri gibi önceden hazırlanan bir program çerçevesinde yürütülür. İşte bu nedenle verilecek olan eğitimin niteliği büyük ölçüde uygulanan bu programlara bağlıdır (Erden ve Akman, 1998). Uygulanan eğitim programlarında yetiştirilen bireyler toplumun birer üyesi olacak ve dolayısıyla toplumu oluşturacaklarından bu programlar uygulamaya konacak toplumun yapısına uygun olmalıdır. Hazırlanan bu programlar, beklentilerin gerçekleşip gerçekleşmediği, uygulamadaki verimliliğinin ne ölçüde olduğunun belirlenmesi için sürekli değerlendirilmelidir. Bunu en iyi yapacak kişiler de hazırlanan programları uygulamaya koyan öğretmenlerdir. Bu nedenle onların programın sınıflarda uygulanmasına ilişkin görüşleri ve düşünceleri oldukça önemlidir. Program geliştirme ve değerlendirmenin ortak noktası her ne kadar program tasarısı olarak görülse de uygulama göz önünde bulundurulmadan tam anlamıyla bir değerlendirme yapılamaz (Akça, 2007). Programların amaca uygun olup olmadığına karar verebilmek için programların uygulayıcısı olan öğretmenlerin görüşlerini almak programların uygulamadaki verimliliğini değerlendirebilmek için oldukça önemlidir.

Şu anda yürürlükte olan “Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı” Talim Terbiye Kurulu tarafından 11.09.2006 tarihinde, 2006 yılından itibaren denenip geliştirilmek üzere kabul edilmiştir. Program sekiz yıllık görsel sanatlar eğitimini kapsamakta ve ilköğretim kurumlarının yapısı ve ilköğretim çağı çocuğunun sanatsal gelişimi göz önünde bulundurularak Birinci Kademe [Birinci devre (1.2.3. sınıf), İkinci Devre (4. 5. sınıf)] ve İkinci Kademe (6.7.8. sınıf) olmak üzere birbirini izleyen iki aşamadan oluşmaktadır. Programda Birinci devre Görsel Sanatlar derslerini sınıf öğretmenleri, İkinci devre Görsel Sanatlar derslerinin Görsel Sanatlar öğretmenleri, İkinci kademe derslerinin ise Görsel Sanatlar öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır.

Program içerik ve yapı bakımından incelendiğinde, haftada bir ders saati içerisinde gerçekleştirilemeyecek derecede kapsamlı ve detaylı olduğu görülmektedir. Uygulamada, bu programa ait konuların, amaçları tam olarak gerçekleştirilemediği, hedeflenen davranışlara ulaşamadığı gözlenmektedir. Buna neden olan etkenler ise şöyledir:

a. Görsel sanatlar dersi ilköğretim okullarında Fen Bilgisi, Matematik gibi dersler ile aynı önemde görülmemektedir. İlköğretimlerde başta okul yöneticileri, diğer alan öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri ile öğrenci velilerinin bilinçsizliği bunun temel nedenini oluşturmaktadır. Özellikle sınıf öğretmenlerinin sanat alanında yeterli olamadıkları yönünde ileri sürülen görüşler ilk üç senede öğrencilerini bu derlerde yeterince bilgilendirip etkili uygulamalar yaptıramadıkları gözlenmektedir. Velilerin olumsuz tutum ve davranışlarının sonucu da öğrencilerin bu dersi ikinci plana atarak önemsemedikleri gözlenmektedir. Oysa bugün çocuk psikologları ve eğitimciler ilk beş yılda verilen eğitimde bu derslerin hakkıyla verilmesinin önemini sıklıkla vurgulamakta, çocuğun ruh ve beden sağlığına etkisini belirtmektedirler.

b. Diğer derslere oranla daha çok masraf gerektiren, daha fazla donanım ihtiyacı duyulan ve özel dersliklere ihtiyacı duyulan görsel sanatlar dersi, bu anlamda ilköğretim okullarının çoğunda bilinçli veya bilinçsizce ihmal edilmektedir.

c. Görsel sanatlar dersinin sadece bir ders saatinde verilmesi mümkün değildir. Ayrıca kalabalık sınıflarda disiplin sorununun gittikçe arttığı eğitim sistemimizde, haftada sadece bir ders saati içerisinde (kırk dakika) öğretmen ve öğrencilerin derse konsantre olmaları oldukça zor, çoğu zamanda imkânsız olmaktadır.

d. İlköğretim okullarının çoğunda resim derslerinin işlenebileceği özel sınıflar yani atölyeler ya da işlikler bulunmamaktadır. Bulunanlarda ise alt yapı ve donanım eksikliği vardır.

Çocukların eğitiminde büyük öneme sahip Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin, okul programlarında gereken yere ve öneme sahip olması beklenir. Fakat günümüzde yaşanan değişikliklerle, genel olarak sanat eğitiminin ve özel olarak da görsel sanatlar dersinin önemini ve önceliğini yitirdiği görülmektedir. İlköğretimde Görsel Sanatlar dersinin ders dağılımı içerisindeki ağırlığının azalması dersin amaçlarının gerçekleşmesini önleyecek boyutlara varmıştır.

2005–2006 öğretim yılında pilot bölgelerde uygulanmaya konan İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı yeni bir program olmakla birlikte, bu programın öğeleriyle ilgili detaylı bir araştırma yapılmamıştır.

İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın kazanımlar boyutundaki aksayan yönlerini belirlemek ve tespit etmek amacıyla programı uygulayanların görüşleri alınarak değerlendirilmesi bu araştırmanın problemi olarak belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Alt Amaçları

Bu araştırmanın temel amacı, 2005- 2006 eğitim-öğretim yılında yürürlüğe konan ve şu anda uygulanmakta olan Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı(GSDÖP)'nin kazanımlarının gerçekleşme düzeyi hakkında öğretmen görüşlerini araştırmak, programın uygulamadaki yansımalarını anlamak ve bu veriler doğrultusunda önerilerde bulunmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda verilen soruların cevapları araştırılacaktır.

1. İlköğretim birinci kademe Görsel Sanatlar Dersi'ne giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı (GSDÖP)'nin kazanımlarına ilişkin görüşleri arasında;

- a) Cinsiyet,
- b) Kıdem,
- c) Hizmet içi eğitim alma durumları bakımından,

anlamli farklılıklar var mıdır?

2. Görsel Sanatlar Dersine giren ilköğretim birinci kademe öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı (GSDÖP)'nin kazanımlarının; (1) içerik, (2) eğitim durumu ve (3) değerlendirme öğeleri ile uygunlukları hakkındaki görüşleri arasında;

- a) Cinsiyet,
- b) Kıdem,
- c) Hizmet içi eğitim alma durumları bakımından,

anlamli farklılıklar var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Toplumun önemli gelişmişlik göstergelerinden biri de eğitimidir. Bilim ve teknolojiadaki yeni gelişmeler eğitim alanında da yeni gelişmelerin ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Eğitim kurumları bir program çerçevesinde eğitimin niteliğini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Eğitim niteliğiye uygulanan programlara bağlıdır (Bulut, 2006). Her düzeydeki eğitim kurumlarındaki gibi ilköğretim kurumlarındaki tüm uygulamaların niteliğini en çok eğitim programları etkilemektedir. İşte tam da bu nedenle 2004 yılında ilköğretim Okulları Öğretim Programları, MEB-TTKB tarafından oluşturulan komisyonun çalışmalarıyla yeniden düzenlenmiş ve 2005–2006 öğretim yılında yeni programın uygulanması ile ilgili pilot çalışmalara başlanmıştır. Yeni programla davranış yerine kazanımlara ve bilişsel gelişmelere dikkat çekilerek, yapılandırmacı yaklaşım doğrultusunda program oluşturulmuştur (www.ttkb.meb.gov.tr).

Son yıllarda özellikle teknolojiadaki hızlı gelişmeler hayatın her alanında hızlı bir gelişim ve değişim yaşanmasına neden olmuştur. İşte günümüzde hızla gelişim ve değişim gösteren hayat, düşünen sorgulayan ve sonuçta ortaya yeni ürünler koyabilen bireyler yetiştirmede sanat eğitiminin önemini bir kez daha hatırlatmaktadır. Yaratıcı düşünceyi geliştiren, araştırmayı, denemeyi, analiz etmeyi ve sentez yapmayı öğreten, bireye hem kendine hem de çevresine sorumluluk duymayı, saygıyı ve güven duygusunu yükleyen sanat eğitimi değişen öğrenci modellerinin ihtiyaçlarına göre kendini yenileyebilmeli ve dolayısıyla da çağdaşlaşabilmelidir. Diğer eğitim programları gibi sanat eğitimi programları da temel değerlerini koruyarak, çağın değişen ve gelişen şartlarına göre kendini yenileyebilmelidir. Çağdaş, yaratıcı ve aynı zamanda geçmiş ile gelecek arasında köprü kurabilen fakat gözlerini sürekli ileriye çevirmiş programlar hazırlanmalıdır. Bu doğrultuda ülke genelinde yenilenen programlardan biri de Görsel Sanatlar programıdır.

Sanat ve onun eğitiminin, eğitim kurumlarında hak ettiği ağırlığı yakalayabilmesi, gelişebilmesi, ancak onun gerekliliğine ve önemine inanmış insanlar tarafından sağlanabilir. Bu özellikle yetişecek olan insanların mimarı da, çağın gereklerini yakalayabilmiş bir eğitim politikası ve kararlılığı, gerekli

donanım ile etkili bir programla yetişmiş olan eğitimciler olacaktır. Bu sebeple, her alanda olduğu gibi sanat eğitiminde de çok iyi yetişmiş sanat eğitimcileri, bu misyonu yakalamada en temel yapı taşları olarak yerlerini alacaklardır. Bu doğrultuda, İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma,

1. İlköğretim okullarında görev yapmakta olan I. Kademe sınıf öğretmenleri ve GSD öğretmenlerinin, görsel sanatlar programında belirtilen kazanımlara ulaşılması konusunda karşılaştıkları zorlukların giderilmesi ve çözüm önerileri konusunda yararlanmaları,
2. Program geliştirme uzmanlarına dönüt sağlaması,
3. Araştırmanın bu alanda çalışma yapacak olan araştırmacılara ışık tutması amacıyla önemlidir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmada;

1. Görüşlerine başvuru alan öğretmenlerin anket sorularına verecekleri yanıtların, gerçek görüşlerini yansıttığı varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

- 2009–2010 Eğitim ve Öğretim yılı ile,
- Çanakkale sınırları içinde görev yapan ve örnekleme dâhil edilen Görsel Sanatlar Dersine giren İlköğretim I. kademe sınıf öğretmenleri ve Görsel Sanatlar öğretmenleriyle,
- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Kazanımlar ögesiyle,
- Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen ölçekle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Kazanım: Öğrenme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencide görülmesi beklenen bilgi, beceri ve tutumlardır (Demirel, 2006).

Eğitim Programı: Bireye okulda ve okul dışında planlanmış etkinliklerle sağlanan öğrenme yaşantılarının tümüdür (Demirel, 2006).

Eğitim Programı Tasarısı: Eğitim programının yapısı olarak tanımlanan eğitim programı tasarısı, eğitim programı öğelerinin düzenlenerek program oluşturma sürecidir. Kısacası uygulamaya kaynaklık eden kılavuzdur (Demirel, 2006).

Öğretim Programı: Belli bir öğretim basamağındaki çeşitli sınıf ve derslerde okutulacak konuları, amaçlarını, her dersin sınıflara göre haftada kaç saat okutulacağını, öğretim metotlarını, tekniklerini gösteren kılavuzdur (Büyükkaragöz, 1997).

Ders Programı: Bir ders süresinde planlanan hedeflerin bireylere nasıl kazandırılacağını gösteren tüm etkinliklerin yer aldığı plandır (Demirel, 2006).

Hedef: Bir toplumun yetiştirdiği insanda bulunmasını istediği özelliklerin tümüdür (Demirel, 2006).

Eğitim Durumları: Öğretme- öğrenme süreci olarak da tanımlanan eğitim durumları “ Ne öğretilim?” sorusuna yanıt arandığı ve ulaşılmak istenen hedeflerin gerçekleştirilmesi için içeriğin en etkili şekilde verilmesi sürecidir. Eğitim durumları, hedeflere ve içeriğe göre seçilir, onlara göre düzenlenir (Erden, 1998).

Değerlendirme: Ölçme sonuçlarının bir ölçüt veya ölçütler takımıyla karşılaştırılarak bir karar veya bir yargıya varılması işlemidir

Program Değerlendirme: Program geliştirmenin son basamağı olan değerlendirme, program geliştirme sürecini tamamlayarak, yeni gelişmelere olanak sağlar.

Görsel Sanatlar: Görsel sanatlar, resim, heykel, tekstil, mimarlık, grafik sanatlar, moda tasarımı gibi oldukça geniş bir alanı kapsar. Bu alanların hepsiyle ilgili olarak okul öncesinden yüksek öğretime kadar her aşamadaki sanat eğitimi

ve öğretimiyle ilgili kurumsal ve uygulamalı çalışmaların tümüne Görsel Sanatlar Eğitimi denebilir.

Görsel Sanatlar Eğitimi Programı: Milli Eğitim Bakanlığının yayınladığı İlköğretim Ders Programları kitabının Görsel Sanatlar Eğitimi ile ilgili programıdır.

Görsel Sanatlar Eğitimi Dersi Öğretmeni: Mesleğinin gerektirdiği düzeyde pedagojik eğitim almış genel öğretim kurumlarında Görsel Sanatlar Eğitimi derslerini veren kişilerdir.

Sanat Eğitimi: Bireyin zihinsel, duygusal, bedensel ve estetik duygularını bir bütün olarak geliştirmesini, yeteneğini ve yaratıcılığını ortaya çıkarıp geliştirmesini sağlamak için yapılan etkinliklerin tümüdür.

Öğretim: İnsan yaşamının belli dönemlerinde planlı, programlı, destekli ve genellikle bir belge ile sonuçlanan, bireyde istenen yönde davranışların gelişmesini sağlamak için uygulanan süreçlerin tümüdür (Demirel,2006).

Eğitim: Bireyde kendi yaşantıları yoluyla davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Demirel,2006).

İnformal Eğitim: Eğitimin gerçekleştiği ortamın önceden belli olmadığı, eğitimcilerin profesyonel olmadığı, önceden belirlenmiş bir plana, programa bağlı olmaksızın doğal ortamda kendiliğinden olumlu ve olumsuz yönde gelişebilen eğitim etkinliklerinin tümüdür.

Formal Eğitim: Varılmak istenen hedeflerin önceden belirlendiği, belli bir mekân ve ortamda, profesyonel kişiler tarafından verilen planlı ve programlı eğitimidir. Okullar formal eğitimin gerçekleştiği mekânlardır.

İlköğretim: Okul öncesi kurumları ile lise kurumları arasında yer alan 7–14 yaş grubunu kapsayan öğrencilere kişilik kazandırarak onları bir üst kuruma hazırlayan eğitim devresidir.

Okul: Toplumdaki bireylerin eğitilmesi işlevini üstlenen kurumların ortak adıdır.

Öğrenci: Eğitim ihtiyacı olan ve bu ihtiyacı karşılamak amacıyla formal eğitim kurumlarına devam eden bireydir.

1.7. İlgili Araştırmalar

Konumuzla ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde 2005–2006 yılında uygulanmaya başlanan GSDÖP öğelerinden kazanımlar ögesiyle ilgili yapılmış çok sayıda çalışmaya rastlanmamakla birlikte yapılmış çalışmalar, diğer alanlardaki program değerlendirmeleri bu araştırmamızda bize yardımcı olacaktır. İlgili araştırmalar sonuçlarıyla birlikte aşağıda verilmiştir:

Göksu E., İlköğretim Okulu Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar dersini değerlendirmeye yönelik görüşleri, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2006, G. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bu araştırmada, İlköğretim Okulu Görsel Sanatlar dersi Öğretmenlerinin sanat eğitimi alan bilgisi düzeyinden kaynaklanan sorunlarına, sanat eğitimi alanındaki yayınların yetersiz olmasından kaynaklanan problemlere; okul idarecileri ve diğer ders öğretmenlerinin tutum ve anlayışlarından kaynaklanan sorunlara; atölye ve malzeme yetersizliğinden kaynaklanan sorunlara; öğrenci velilerinin tutum ve davranışlarından kaynaklanan sorunların; Görsel Sanatlar dersi öğretim programından kaynaklanan problemlerin saptanması ve karşılaşılan bu sorunların çözümüne yönelik önerilerin neler olduğunun belirlenmesine çalışılmıştır. Tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini Ankara ilindeki 59 İlköğretim okulunda görev yapan 59 öğretmen oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre, İlköğretim okullarındaki görsel sanatlar eğitimi sorunları, sanat eğitimi sorunlarının sadece bir bölümünü oluşturmaktadır. Okul öncesi eğitimi sürecindeki sanat eğitimi sorunları da İlköğretimdeki Görsel Sanatlar eğitimini doğrudan etkilemektedir. Bu çalışma sonucunda sanat eğitimi düzeyinden, okullarda Görsel Sanatlar derslerinde öğretilenler, öğretmenlerin yeterlilikleri, ders saati süresinin azlığı, araç gereç yetersizliği, kısıtlı çalışma mekânları, maddi sorunlar, derse gereken önemin verilmemesi, yeteneğin ön plana çıkarılmaması ve öğretimin yalnız yetenekli öğrencilere özgü olması gibi Görsel Sanatlar Eğitimi olumsuz yönde etkileyen ilkesel sorunlar ortaya çıkmıştır. Klasik ve ezberci eğitim sistemine dayanan uygulamadaki müfredat programı

çocuğun ihtiyaçlarını karşılamada yetersizdir. Her çocuğun kendine özgü bir gelişimi olduğu göz önünde bulundurularak program hazırlanması ve çocuğun gelişimine uygun faaliyetlere yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ders saatinin kısıtlı olduğu ve konuların çocuğun yaratıcılığını geliştirecek nitelikte olmadığı ortaya çıkarılmıştır. İlköğretim programı yeniden incelenip, günümüz bireyinin ihtiyaç ve koşullarına göre yeniden düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Birçok okulda Görsel Sanatlar dersi atölyesi olmadığı, sınıfların kalabalık olduğu vurgulanmıştır. Sınıflardaki oturma düzeninin arka arkaya değil öğrencilerin tahtayı en rahat görebilecekleri şekil olan “U” şeklinde olması gerektiği saptanmıştır. Konu seçiminde güncellik ve yaşama yakınlık ilkelerine uygunluk sağlanarak öğrenci yaratıcılığa karşı güdülenmelidir.

Bu araştırmadan çıkarılan bir diğer sonuç da velilerin bu derse karşı ilgisiz oldukları ve bu dersi önemsemedikleridir. Veliler bilinçlendirilerek bu dersin öğrencilerin yaratıcılıklarının ve kişiliklerinin gelişiminin bir parçası olduğunun vurgulanması gerektiği üzerinde durulmuştur. GSD süresinin haftada bir saat olmasının bu dersin kavratılıp uygulanması açısından yetersiz olduğu, hem ders süresinin kısıtlılığı hem de atölye ve malzeme eksikliğinin bu dersin işlenirliğini en aza indirdiğinden bu sürenin artırılması önerilmiştir. Bu araştırmayla sanat eğitimiyle ilgili sorunların her birine ayrı ayrı çözümler aramanın bir yarar sağlamayacağı, sorunlara genel bir çerçevede bir bütün olarak yaklaşılması, bütüncül ve kesin çözümler bulunması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Kahraman A.D., Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersi Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Çözüm Önerileri, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), A Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2007, Eskişehir.

Bu araştırmada Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar dersine, bu dersin programının uygulanabilirliğine, bu ders esnasında karşılaştıkları sorunların saptanmasına, karşılaşılan bu sorunların çözümüne yönelik önerilerin neler olduğunun belirlenmesine çalışılmıştır. Tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini Afyon Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı 12 İlköğretim kurumunda görev yapan 22 öğretmen oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre; Görsel Sanatlar dersinin çocukların kendilerini ifade etmesini sağladığı, yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini geliştirdiği dile getirilmiştir. Öğretmenlerin programın öğrenme alanlarına ilişkin görüşleri ise öğrenme alanlarının zor ve ayrıntılı olduğu ancak, öğrenme alanlarının hayal gücünü geliştirmeye uygun olduğu ve renklerle ilgili konuları kavratma konusunda yeterli olduğu yönündedir. Öğrenme-öğretme sürecinde yapılan etkinliklere ilişkin olarak öğretmenler boya etkinlikleri ile renk çalışmalarına yer verdiklerini, ayrıca bu konuda görüş bildiren öğretmenler lavi, baskı, mürekkep, guaj boya, natürmort ve vitray ilgili etkinliklerin tam bilmediklerini de dile getirmişlerdir. Değerlendirme sürecinde yapılan etkinliklere ilişkin görüşü alınan öğretmenler, değerlendirmeyi sürece dayalı olarak gerçekleştirdikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Görsel sanatlar dersinde karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmenler dersin önemsenmediğini ve ders saatinin yetersiz olduğunu ifade ederken, çözüm önerilerinde ise ders saatinin arttırılması gerektiği, bu derse branş öğretmenlerinin girmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Yolcu E., İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nda Teknoloji Kullanımının Kazanımlar Ögesine Göre Değerlendirilmesi, 2. Uluslar arası Eğitim Araştırmaları Kongresi, Sözlü Bildiri, 29 Nisan–2 Mayıs 2010, Eğitim Araştırmaları Birliği, Antalya.

İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın tüm sınıfların kazanımlarında teknolojiye yer verme düzeyini belirlemek amacıyla yapılmış olan bu araştırma doküman incelemesine dayalı nitel bir araştırmadır. İlköğretimin tüm sınıflarına ait 203 kazanımdan sadece 4 tanesinde teknoloji kullanımına ilişkin açık ifadeler rastlanmıştır. Teknoloji ve bilişim çağı olduğu söylenen çağımızda teknolojiyle ilgili kazanımların bu denli az olması büyük bir eksiklik olarak görülmekte ve bu programın genel amaçlarına ulaşılması için engel teşkil etmektedir. Eğitim sürecinde teknolojik olanakları kullanabilen bireyler, edinilen kazanımları hayatlarına transfer ederek çağın gereksinimlerini de karşılayabilmektedirler.

Tüm okullarımızda donanımlarıyla birlikte sanat atölyeleri açılmalı, tüm etkinlikler bu atölyelerde yapılmalı, tüm koşullar zorlanarak her derste olduğu gibi

görsel sanatlar dersinin de gereksinim duyduğu ortam ve donanımlar, öğrenci ve öğretmenlerin hizmetine verilmelidir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın içeriğine uygun çoklu ortam ders materyalleri hazırlanarak öğretmenlerin kullanımına sunulmalı, Bilgi ve iletişim teknolojileri, verilerin elde edilmesini, analizini, sunumunu ve iletilmesini kolaylaştırarak, öğrencilerin araştırma öğrenmeye bizzat katılmasını desteklemelidir. Söz edilen bu teknolojiler öğretmene daha fazla esneklik, öğretim tekniklerinin daha iyi yönetimi ve daha kolay kayıt tutma olanağı sağlar.

Ateş R., İlköğretim 7–11 Yaş Grubu İçin Görsel Sanatlar Dersi'nin Önemi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2007, İstanbul.

Bu araştırmada, İlköğretimin 7–11 yaş grubunu kapsayan temel eğitim çağında verilen GSD'nin yeri ve diğer derslerle ilişkisi bağlamında önemini açıklamak için sanatın tanımı ve kapsamının, amacı ve işlevinin, 7–11 yaş grubu çocuklarının bedensel, bilişsel, duygusal ve sanatsal gelişim basamaklarının, sanatın eğitimdeki yeri, yaratıcılığın genel eğitime etkilerinin neler olduğu, Sanat eğitiminin neden gerekli olduğu, sanat eğitiminin öğrenim kurumlarındaki yeri, Görsel Sanatlar Dersi'nin amacı ve içeriği, diğer derslerle ilişkisini belirlemek amacıyla taşımaktadır. Bu amaç doğrultusunda tarama modelinde gerçekleştirilen bir araştırmadır.

Bu araştırmanın sonuçlarına göre; 7–11 yaş grubu çocuklarının gelişim basamaklarına göre, somut işlemler döneminde oldukları için kavramları görsel olarak çok daha iyi özümseyebildiklerinden imgelem ve görsel algı yetilerinin eğitilmesi gerektiği; genel eğitimin içinde verilen sanatsal yaratıcılık eğitiminin, çocuğun, zihinsel ve kişilik bakımından dengeli yetişmesini, zekâsının yanında duygularının da eğitilmesini hedeflediği; yaratıcılığın herkeste var olan bir yeti olduğu ve gelişmesinin yaratıcı bir eğitimle gerçekleşeceği saptanmıştır. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim programında hedeflenen amaçların ve kazanımların, çocuğun zihinsel ve duygusal niteliklerini geliştirici nitelikte olduğu saptanmıştır. Öğrenim programlarındaki diğer derslerin kavranıp anlaşılmasında Görsel Sanatlar Dersi'nin olumlu etkileri olduğu sonucuna varılmış, Görsel Sanatlar Dersi öğrenim

programında yer alan etkinlik örneklerinin bazı derslerin konularıyla benzerlikler içerdiği ve özellikle Hayat Bilgisi Dersi'yle birbirine yakın öğrenme alanlarını kapsadığı saptanmıştır.

Görsel Sanatlar Öğretim Programında önerilen etkinlikleri öğretmenlerin olduğu gibi veya çeşitli değişiklikler yaparak uygulamasını, yeni etkinlikler hazırlanırken veya uygulanırken, öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulması; programda yer alan etkinliklerin öğrenci seviyesine uyarlanarak farklı sınıflarda da uygulanması; GSD programındaki etkinlik örnekleriyle diğer derslerde yer alan benzer konuların aynı döneme denk getirilerek öğretilmesi; çeşitli müzeler ve sanat galerilerinin eğitim programları öğretmenler tarafından araştırılarak, GSD'de yer alan bazı öğrenme alanları, bu kurumların eğitim programları bünyesinde işlenmesi önerilmektedir.

BÖLÜM II

İLGİLİ LİTERATÜR

Son yıllarda özellikle teknolojiadaki hızlı gelişmeler hayatın her alanında hızlı bir gelişim ve değişim yaşanmasına neden olmuştur. Yaratıcı düşüncüyü geliştiren, araştırmayı, denemeyi, analiz etmeyi ve sentez yapmayı öğreten, bireye hem kendine hem de çevresine sorumluluk duymayı, saygıyı ve güven duygusunu yükleyen sanat eğitimi değişen öğrenci modellerinin ihtiyaçlarına göre kendini yenileyebilmeli ve dolayısıyla da çağdaşlaşabilmelidir. Diğer eğitim programları gibi sanat eğitimi programları da temel değerlerini koruyarak, çağın değişen ve gelişen şartlarına göre kendini yenileyebilmelidir. Çağdaş, yaratıcı ve aynı zamanda geçmiş ile gelecek arasında köprü kurabilen fakat gözlerini sürekli ileriye çevirmiş programlar hazırlanmalıdır. Peki, eğitim programı nedir? Şimdi bundan bahsedelim.

2.1.Eğitim Programı

Eğitim programı çok boyutlu ve geniş kapsamlı olduğu için literatürde birbirinden farklı tanımlara rastlanmaktadır. Bu tanımların çeşitliliğindeki fazlalığın bir diğer nedeni de bu tanımları yapan yazarların eğitim anlayışları ve felsefelerine dayanmaktadır. Bazı eğitimciler (Erden, 1995), programların öğrencilerin okul içi ve okul dışı tüm yaşantılarını içermesi gerektiği üzerinde dururken bazıları da, istenilen amaçlara ulaşmak için izlenmesi gereken yolları ve eylemleri içeren planlar bütünü olarak değerlendirmiştir. Ertürk (1984) ise eğitim programını eğitim yaşantıları düzeni olarak tanımlarken, Doğanda (1979)

öğrencilerde beklenen öğrenmeyi sağlamak için planlanmış faaliyetlerin tümü olarak tanımlamıştır.

Varış (1996), eğitim programını “bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetler” olarak tanımlamıştır.

Öğretim programı, eğitim programı kavramı içinde yer alan kavramlardan biridir. Öğretim programı, öğretme-öğrenme süreciyle ilgili etkinliklerin hepsini kapsar. Belli bir öğretim basamağında yer alan sınıf ve derslerde okutulacak olan konuları, bu konuların amaçlarını, her dersin sınıflara göre haftada kaç saat okutulacağını, öğretim tekniklerini ve metotlarını ayrıntılarıyla gösterir (Büyükkaragöz, 1997). Diğer bir deyişle, Eğitim programının amaçları doğrultusunda bireye kazandırılmak istenen bilgi, beceri, tutum ve davranışların ders kümeleri olarak planlı bir biçimde düzenlenmesidir. Okulda okutulan dersleri veya kursları kapsayan kılavuz niteliğindedir.

Eğitim programı kavramı içinde yer alan bir diğer kavramda “Ders Programı”dır. Ders programı, bir dersin amacı, içeriği, öğrenme-öğretme süreçleri ve değerlendirmeden oluşur. Bir dersin kazanımlarının öğrenci davranışlarına dönüştürülmesi için içeriğin konulara ve alt konulara ayrılmasını, bunlara göre öğrenme öğretme ortamı düzenlenmesini ve değerlendirilmesini kapsayan ayrıntılı bir plandır.

Eğitim programının hazırlanması ve hazırlanan bu programın geliştirilmesi, aranılan niteliklerin belirlenip seçilmesi ve ardından düzenlenmesi, son olarak da programla ilgili kararların verilmesini sağlayan sistemli bir çalışmayla gerçekleşir. Bu da ancak programın tasarlanmasıyla mümkün olabilir. Eğitim programı tasarısının uygun, tutarlı ve etkili hazırlanması, hazırlanan programın değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlayan en önemli etkidir. Çünkü eğitim programı tasarısı uygulamaya kaynaklık eden kılavuzdur. Bu yüzden program tasarısına değinmekte fayda vardır.

2.2. Eğitim Programı Tasarısı

Eğitim programının yapısı olarak tanımlanan eğitim programı tasarısı (Curriculum Design), eğitim programı öğelerinin düzenlenerek program oluşturulması sürecidir (Erden, 1998). Eğitim programı tasarısı hazırlamada karar verilmesi gereken iki ayrı düzey vardır. Bu düzeylerden ilkinin karar aşamasında toplumun, konu alanlarının, öğrencinin özellikleri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulur. Buradaki kararlar toplumun sosyal ve ekonomik tercihleri doğrultusunda belirlenir. İkinci düzeyindeki kararlar (hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme öğeleri) ise birinci aşamada edinilen bulgular doğrultusunda düzenlenir (Erden, 1998). Eğitim programı tasarısı, uygulamaya kaynaklık eden kılavuz kitaptır.

2.3. Görsel Sanatlar Eğitimi

Sanat eğitimi kişiliğe dönük bir eğitimidir. Diğer eğitim alanlarının yanı sıra sanat eğitimi bireyin zihinsel yetilerinin ve zekâsının gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bilinçli olarak sanat eğitiminin verilmeye başlandığı ilk yer okullarımızdır. Fakat ülkemizde halen sanat eğitiminin, eğitimle gerçekleştirilmesi planlanan kazanımların edinilmesine katkıda bulunan bir etkinlik olduğu kabul görmemektedir. Dahası toplumumuzda, sanat eğitimin toplumun herkesimi için gerekli olmadığı, sadece bu alanda yetenekli olanların eğitiminde kullanılması gerektiği gibi yanlış bir düşünce hâkimdir. Görsel Sanatlar dersi, diğer derslerle kıyaslandığında öğrenciler tarafından diğer derslerden önemsiz görüldüğü gözlenmektedir. Bu şekilde düşüncelerinin nedenini ise velilerin bu yaklaşımda olması, sınavlarda görsel sanatlar dersinin yer almaması, diğer derslere daha fazla ilgilenilmesi oluşturmaktadır. Sanat dersleri çocukların kişiliklerini geliştiren dersler olmalarına rağmen anne ve babalar, sosyal çevre ve hatta eğitimciler bile bu dersi önyargıyla karşılayıp sıkça şu soruyu sormaktadırlar; “Ressam mı olacak?” Eğitimcilerimizin bile böyle düşünüyor olması oldukça üzücüdür. Bu göstermektedir ki, bu eğitim alanı, eğitim konusunda sorumluluğu olan

eğitimcilerimiz tarafından bile ciddiye alınmamaktadır. 1913 yılındaki eğitim programlarımızda yer alan sanat eğitimi maalesef ki gerekli ilgiyi görememiş ve hala da görememektedir. Bunun nedeni de sanat eğitiminin gerekliliğinin yeterince kavratılamamasıdır. Sanat eğitiminin hak ettiği önemi görebilmesi için öncelikle sanatın, sanatsal etkinliklerin ve yaratıcılığın insan hayatındaki yerinin ne kadar önemli ve öncelikli olduğunun topluma kavratılması gerekmektedir.

Peki, insan hayatında bu kadar öneme sahip olan sanat eğitimi nedir? Sanat eğitimi, bireyin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatabilmede yeteneklerini ve yanı sıra yaratıcılık gücünü estetik bir düzeye ulaştırmak amacıyla yapılan bütün eğitim çabalarını içerir. Sanat eğitimi, duyguların eğitimine önem verirken bu eğitimle birlikte zihinsel yetenekler ve zekâ da bu eğitimle bağlantılı olarak gelişmektedir. Sanat eğitimi, uygar bir toplum, dengeli ve kendine güvenen, sorumluluk sahibi, ulusal ve evrensel değerleri tanıyan ve onlara sahip çıkan, geçmişini bilen ve onunla gurur duyan, kendi işine saygı duyduğu kadar başkalarına da saygı duyan, gerektiğinde aklını, duygularını ve kendini sorgulayabilen, karşılaştığı sorunlardan yılmayan, onlara pratik ve özgün çözümler bulan ve kendini ifade etmede estetik değerlerden yararlanan bireyler yetiştirir. Sanat eğitimi, beceri ve yetenekleri ortaya çıkarmanın yanı sıra hayatı her birey için değerli kılar, onun hayattan zevk almasını sağlar.

Bu ders öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmek amacını taşıyan bir etkinlik değildir. Öğrencilerin anlama, algılama, düşünme, çevrelerine ve çevredeki olaylara karşı duyarlı olma özelliklerini geliştiren bir süreçtir. Öğrenciler için bu ders, düşünsel bilişsel, duyuşsal ve bedensel etkinlikler içinde bulunarak kendilerini ifade etmeye olanak sağlayan çok yönlü önemli sanatsal bir araçtır. Görsel sanatlar dersi sadece görsel sanatlar eğitimiyle sınırlı kalmaz, doğa ile insan arasındaki ilişkileri tanır, yaşamın zenginliğini görerek kişisel bütünlüğünü ve özgüvenini kazandıran vazgeçilmez bir unsurdur.

2.3.1 Görsel Sanatlar Dersi

Öğrenciler görsel sanatlar dersini boş zamanlarını değerlendirmek amacını taşıyan etkinlikler bütünü olarak görmekte, diğer derslere nazaran onlardan daha önemsiz görmektedirler. Onların böyle düşünmelerinin nedeniyse, velilerin bu yaklaşımda olması, sınavlarda bu dersin yer almaması ve diğer derslerle daha fazla ilgilenilerek bu dersin gereksiz ve önemsiz olduğunun hissettirilmesi gibi daha birçok neden vardır. Oysa tam aksine bu ders düşünsel, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor etkinliklerle kendilerini ifade etmelerini sağlayan, çocuklara anlama, düşünme ve çevrelerine daha duyarlı olmayı öğreten bir süreçtir. Bu ders bireyin gelişimine bir bütün olarak katkı sağlayarak, bireyin kişisel bütünlüğe ulaşmasını ve özgüvenini geliştirmesine yardımcı olur. Görsel sanatlar dersi (MEB, 2006);

1-Görsel Sanatlarda Biçimlendirme

2-Görsel Sanatlar Kültürü

3-Müze Bilinci,

olmak üzere önceki adıyla ‘‘içerik’’ yeni adıyla öğrenme alanları üç dalda eğitim ve öğretim yapmayı amaçlamaktadır. Bütün bu alanlarda sanattan zevk alan, bilinçli, estetik zevke sahip ve eleştiri yapabilen bireylere eğitim verilerek sürekli yenilenen, yaratıcılıklarını açıkça gösterebilen yaratıcı bireyler yetiştirilmek istenmektedir (Eger, 2006).

2.3.2. Görsel Sanatlar Eğitiminin Kapsamı

Görsel Sanatlar Eğitimi kapsamı incelendiğinde Görsel Sanatlarda Biçimlendirme, Görsel Sanatlar Kültürü ve Müze Bilinci olarak üç alt başlığa ayrıldığı görülmektedir.

2.3.2.1. Görsel Sanatlarda Biçimlendirme

Sanatsal yaratmada görsel sanat öğeleri ve sanatsal düzenleme ilkeleri amaç olarak değil araç olarak işlev görmekte ve böylelikle de bireyin duygu ve düşüncelerini açıkça dışa vurmasıyla farklı bir anlam yükleyerek işlevselleşip yepyeni bir biçim ortaya koymasına yardımcı olmaktadır. İşte tam da bu nedenle, görsel sanatlarda biçimlendirme öğrenme alanlarıyla birlikte dersin temelini oluşturur. (MEB, 2006).

Biçim, çizgi, doku, leke, mekân ve renk gibi görsel sanat öğeleri ile denge, vurgu, ahenk, hareket, ritim, valör, oran ve orantı gibi sanatsal düzenleme ilkeleri, uygun olarak seçilmiş etkinliklerle birlikte verilmekte, kullanılması önerilen yöntem ve tekniklerle beraber duyuşsal ve psikomotor kazanımlara yönelik uygulamalarla duyumsanıp, sezdirildiği, geliştirilerek, pekiştirilmesinden görsel sanatlarda biçimlendirme oluşmaktadır.

2.3.2.2. Görsel Sanatlar Kültürü

Görsel sanatlar kültürü bireyin sanatçı ve zanaatçı arasında farkı kavrayabilmesini, her ikisinin de toplumdaki yeri ve önemini kavrayabilmesini sağlamak için bireyin sanatsal uygulamalar yaparak, sanattan zevk alan bireyler olarak yetişmesini, sanat eserlerini çözümlyerek sanat eserini diğerlerinden ayırt etmesini ve böylelikle sanatın toplumdaki önemini kavramasını sağlar. (MEB, 2006).

Yukarıda sayılan tüm yetilere sahip olabilmek için bireylerden ulaşmaları istenen kazanımlar, sanat eleştirisi, sanat tarihi ve estetik gibi kaynağını sanattan alan tüm disiplinlerin harmanlanarak sarmal olarak verilmesiyle mümkün olacaktır.

2.3.2.3. Müze Bilinci

Oluşan benliğin oluşumunda en etkili kurum olan müzeler, ulusların geçmiş ve yaşanan deneylerin, sosyal ve kültürel birikimlerin kalıntılarını koruyan kurumlardır. Gelişmiş ülkelerin çoğunda müzelerden eğitim ortamı olarak faydalanılmaktadır (MEB, 2006).

Müze eğitimiyle bireylere;

- Özgün sanat eserlerini tanıtmak,
- Sanatı, kültürel kaynakları ve tarihi içerikleriyle ilişkilendirmeyi,
- Sanatı hayatın bütünüyle ilişkilendirmeyi,
- Görsel okuryazarlığı öğretmek,
- Sanat eserlerine bakarak ve yaparak uygulamalı yaşantılar sunmak amaçlanmaktadır (Özsoy, 2003).

Müzelerde sanat öğretiminde sanat tarihi, sanat eleştirisi, estetik gibi sanatla ilgili bilimlerden yararlanılarak, sergilenen eserlerden yararlanılarak öğrencilere özgün çalışmalar yaptırılabilir. Böylelikle ‘‘görsel sanatlar biçimlendirme’’, ‘‘görsel sanatlar kültürü’’ yanı sıra ‘‘müze bilinci’’ adı altında verilmesiyle bütünlük sağlanmış olur. Müze bilinci alanında sadece müzeler değil aynı zamanda anıtlar, sanat galerileri vb. yer almaktadır (MEB, 2006).

2.3.3. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı

Türkçe, sosyal bilgiler, fen ve teknoloji derslerinin programlarında olduğu gibi öğrencilerin aşağıda belirtilen temel becerileri kazanmaları da hedeflenmektedir. Bunlar: Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, problem çözme, iletişim, araştırma, karar verme, girişimcilik ve Bilgi Teknolojilerini kullanma.

İletişim becerilerinin kazanılabilmesi için (MEB, 2006):

Öğrenciye kendini ifade edebilmede estetik değerlerden yararlanma yeteneği kazandırmak, öğrencinin görsel algılarını sanatsal anlatımlara dönüştürebilmesine imkân sağlamak öğrencinin ruh sağlığını koruma ve iç dünyasını anlatma becerisi kazandırma, görsel biçimlendirme çalışmaları ile kendini ifade etmesini sağlamak, doğada gezi yoluyla edindiği izlenimlerini paylaşmak, doğayı sevmeyi ve ona saygı duymayı görsel olarak ifade etmek, gösterilen eserde neler gördüğünü söylemek, gösterilen eser ile ilgili duygu ve düşüncelerini açıklamak, yaşadığı çevrenin düzenlenmesine ilişkin olumlu ve olumsuz örnekler vermek, çevresindeki kirliliği ve düzensizliği onaylamadığını görsel sanatlar yoluyla ifade etmek, gösterilen eserde beğendiği ve beğenmediği unsurları nedenleri ile ifade etmek, eserdeki renklerin, biçimlerin, figürlerin ve objelerin nasıl kullanıldığını açıklamak, eserle ilgili duygularını ve düşüncelerini ifade etmek, uzak ve yakın çevresindeki doğal güzelliklerin, kültürel yapıların özelliklerinin bozulmaması gerektiğini nedenleri ile açıklamak, duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleriyle ifade etmek, oyunlarında kullandıkları çizgi çeşitlerinden örnekler vermek, renklerin duygu ve düşüncelerle ilişkisini tartışmak, çevresindeki benzer biçimlere örnekler vermek ve biçim zıtlıklarının neler olabileceğini tartışmak, müze, sanat galerisi, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. ile ilgili izlenimlerini paylaşmak, müzedeki eserlerle ilgili duygu ve düşüncelerini görsel çalışmalarla ifade etmek ve müze, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. yerlerde edindiği bilgileri ve gördüğü eserlerin tarihle ilişkisini arkadaşları ile tartışmak gibi alt becerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Duyuşsal boyutla ilgili becerilerinin kazanılabilmesi için (MEB, 2006):

Öğrenciye yaşamı ve doğayı gözleme duyarlılığı kazandırmak, öğrencinin ruh sağlığını koruma iç dünyasını anlatma ve bedenine saygı duyma bilincini geliştirmesini sağlamak, öğrenciye aklını, duygularını zevklerini sorgulama bilinci kazandırmak, iş birliği yapma, paylaşma, sorumluluk alma, kendine saygı duyduğu kadar başkalarına da saygı duyma bilinci ve duyarlılığı kazandırmak, ulusal ve evrensel değerleri tanıyabilme ve anlayabilme bilincini kazandırmak, öğrencinin ilgisini bu alandaki çeşitli kaynaklarla besleyebilmek (müze galeri vb) ve bu yolla geçmişine sahip çıkma ve geleceğini yapılandırma bilincini kazandırmak, geçmişten günümüze miras kalan sanat eserlerinden haz

alma ve onur duyma hassasiyetini kazandırmak, öğrencinin ulusal ve evrensel değerleri tanıyabilme ve anlayabilme bilinci kazandırmak, öğrencinin algı birikimini ve hayal gücünü geliştirmek, öğrenciye kendini ifade edebilmede estetik değerlerden yararlanma yeteneği kazandırmak, doğadan seçtiği ya da insan eli ile üretilen nesnelere estetik birikimini kullanarak değerlendirme bilinci kazandırmak, öğrencinin sanatın ve sanat eserlerinin her zaman önemsenecek birer değer olduğunu kavramasını sağlamak, geçmişten günümüze miras kalan sanat eserlerinden ve doğadan haz alma onlarla gurur duyma ve onları koruma bilinci geliştirmek, öğrenciye her türlü aracı-gereci kullanarak görsel anlatım diline dönüştürme isteği ve kullanma becerisi kazandırarak öğrencinin kendini geliştirmesine imkân tanımak, öğrenciyi farklı tekniklerin getireceği anlatım zenginliğinin farkına vardırabilmek, öğrenciye değişik tekniklerle elde edilen sonuçların etkilerini sezdirebilmek ve öğrencinin farklılıklardan zevk alabilmesini sağlamak, kullandığı tekniklerin dışında yeni teknikler arama isteği ve cesareti kazandırmak, öğrenciye amacına uygun malzemeyi seçme malzemedan anlam çıkarma becerisi kazandırmak, öğrenciye kendini ifade etme sürecinde çıkacak sorunlara teknik çözümler üretebilme becerisi ve güvenini kazandırmak gibi alt becerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

2.3.4. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Önceki Programlardan Farkları

Yapılandırmacı yaklaşım esas alınarak hazırlanan ve 2006'da uygulamaya konan GSDÖP önceki programlara göre birçok değişiklik içermektedir. Bu değişikliklerse (MEB, 2006):

- Yeni programda öğrenme ve öğretmen yaklaşımı olarak davranışçı yaklaşım yerine öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını gerektiren yapılandırmacı yaklaşım esas alınmıştır. Bu yüzden, program kendiliğinden öğrenci merkezli ve öğrencinin yaparak-yaşayarak öğrenmesini öngören bir özelliğe sahiptir

- Hayatın belli dönemlerinde öne çıkan öğrenmeler yerine yaşam boyu öğrenme felsefesi yer almıştır
- Sadece bilişsel alan öğrenmelerine değil aynı zamanda duyuşsal alan ve psikomotor alan öğrenmelerine de bir bütün olarak birbirini tamamlar nitelikte yer verilmiştir.
- Daimicilik ve esasicilik yaklaşımları yerine programda ilerlemecilik akımından yola çıkılmıştır.
- Katı ve değişmeyen program geliştirme yaklaşımı yerine çevre şartlarına ve bireysel ihtiyaç ve bireysel özelliklerine göre değişebilen esnek bir program geliştirme yaklaşımı kullanılmıştır.
- Değerlendirme sadece ürüne yönelik değil aynı zamanda süreci de kapsar niteliktedir.
- Eski programlarda içerik ön plandayken şimdi ise eğitim-öğretim süreci ön plana çıkmıştır.
- Konu merkezli değil birey merkezlidir.
- Öğretmen merkezli değil öğrenci merkezlidir.
- Öğrencilerin birbiriyle aynı olduklarını varsayan bir program olmaktan çıkıp öğrenciler arasında bireysel farklılıkları ön plana çıkarmıştır.
- Öğretmen temel bilgi kaynağı olmaktan çıkmış, öğrencinin bilgiyi özümsemesine uygulamasına ve yeniden yapılandırmasına yardımcı bir birey olmuştur.
- Öğretmen tek otorite olarak kabul edilmiyor sınıfta demokratik bir öğrenme ortamı oluşturulmuştur.
- Öğrenciden verilen bilgiyi ezberlemesi istenmiyor, bilgiye ulaşması, onu yorumlaması gerektiğinde yeniden yapılandırması ve uygulaması isteniyor.
- Öğrenci bilgiyi aynen almak yerine bilgiyi eleştiriyor, sorguluyor ve yorumluyor.
- Öğrenci artık pasif değil aktif konumdadır.

- Eğitici kol çalışmaları yerine öğrencilerin girişimciliğini geliştiren, işbirlikli çalışmasını sağlayan kulüp çalışmaları ve sosyal etkinliklere yer verilmiştir.

- AB standartlarına uygun olarak hazırlanmıştır.

- Öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla somut araç-gereç kullanımının özendirildiği ve bununla ilgili somut örneklerin verildiği görülmektedir. Öğrencilerin araştırma, sorgulama, problem çözme ve karar verme süreçlerine katılmasını sağlayacak etkinliklerin kullanılması önerilmiştir.

- Programda yer alan etkinlikler çocuğun ilgisini çekecek ve eğlenceli kılacak şekilde düzenlenmiş, kazanımları gerçekleştirmede bunları davranışa dönüştürmede diğer derslerle ve gerçek hayatla ilişkilendirerek öğrencilerde bu kazanımların kalıcılığının sağlanması gerçekleştirilmek istenmiştir.

- Önceki programlarda “amaç”, “hedef” ve “hedef davranışlardan” bahsedilirken yeni programda bu terimleri yerine “kazanım” ifadesi kullanılmıştır.

- İlk defa “öğretmen kılavuz kitapları” ve “öğrenci çalışma kitapları” hazırlanmıştır.

- Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı doğrultusunda alternatif ölçe ve değerlendirme formlarına, okul dışı etkinliklere, araştırmaya, projeye ve portfolyalara ağırlık verilerek öğrencilerin çok yönlü olarak değerlendirilmeleri esas alınmıştır.

- Konuların farklı sınıflarda, daha üst düzey hedefler göz önüne alınarak öğretilmesi (sarmallık ilkesi) esas alınmıştır.

- Yeni programda birinci kademe öğrencilerde geliştirilmesi beklenen becerileri kapsayan 114 adet kazanıma yer verilmiştir. Kazanımların yapısı gereği öğrenci merkezli bir öğretimi gerektirdiğinden, öğretmene gerekli esneklik sağlanmıştır.

- Görsel sanatlar dersi programında öğrenme öğretme sürecini kazanımlar ve etkinlikler oluşturmaktadır. Her ders için amaçları ve hedefleri kapsayacak kazanımlar oluşturulmuş, bu kazanımların öğrencilerde gerçekleşmesini

sağlayacak etkinlikler geliştirilmiştir. Tüm bu kazanım ve etkinlikler öğrencinin aktif olarak katıldığı ve kendi kendine, yaparak yaşayarak öğrendiği aktivitelerdir.

- Öğretmen artık kendini geliştiren, yönlendiren, motive eden, etkinlik geliştiren ve bu etkinlikleri uygulayan, sorgulayan, soru sorduran, düşündüren, tartıştıran, dinleyen, birlikte çalışabilen ve değerlendirendir.

2.3.5. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Kazanımlar Ögesi

Önceki programlarda “amaç”, “hedef” ve “hedef davranış” olarak yer alan ifadeler yeni programda terk edilerek tüm bunların yerine “kazanım” ifadesi kullanılmaktadır.

Kazanımlar, öğrenme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar, programda öğrencilerin gelişim düzeyine ve öğrenme alanının özelliğine göre birinci sınıftan beşinci sınıfa doğru arttırılarak verilmiştir (MEB, 2006).

Kazanımların özellikleri (Demirel, 2006):

- Kazanımlar öğrenme sürecine değil, öğrenme ürününe dönük olmalıdır.
- Kazanımlar, öğrenme ürününe gösterecek nitelikte olmalıdır.
- Kazanımlar, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanı ayrı ayrı değil kaynaşık olarak içinde barındırmalıdır.
- Kazanımlar, tek tip bir öğrenme ürünü ifade etmelidir.
- Kazanımlar, öğrenci davranışına dönüştürülebilir olmalıdır.
- Kazanımlar, konu alanıyla ilişkili olmalıdır.
- Kazanımlar, genel ve aynı zamanda sınırlı olmalıdır.
- Kazanımlar, ulaşılabilir olmalıdır.
- Kazanımlar, açık, seçil ve anlaşılır olmalıdır.
- Kazanımlar, birbiriyle ve kon alanıyla tutarlı olmalıdır.

- Kazanımlar, bitişik değil binişik olmalıdır.
- Kazanımların, hangi içerikle ilgili olduğu belirtilmelidir.
- Kazanımlar, birbirini desteklemeli, bir ders için yazılan kazanımlar kendi içinde mantıksal açıdan tutarlı olmalıdır.
- Kazanımlar, öğrenci davranışına dönük olarak ifade edilmelidir.
- Kazanım, cümlelerinin sonunda geniş zaman ifade eden sözcüklerin yer alması gerekir.

2.3.6. Görsel Sanatlar Dersinin Amaçları

Görsel sanatlar dersinin amaçları bireysel ve toplumsal amaçlar, algısal amaçlar, estetik amaçlar ve son olarak da teknik amaçlar olarak gruplandırılmıştır. Amaçlar sırasıyla şöyledir (MEB, 2006):

Bireysel ve toplumsal amaçlar:

1. Öğrenciye yaşamı ve doğayı gözleme duyarlılığı kazandırmak,
2. Öğrenciye seçme, analiz etme, birleştirme ayıklama, yeniden organize etme becerileri kazandırmak; analiz ve sentez yeteneği ile eleştirel bakış açısını geliştirmek,
3. Öğrencinin yeteneklerini fark etmesini, kendine güven duygusu kazanmasını ve kendini geliştirmesini sağlamak,
4. Öğrencinin görsel biçimlendirme çalışmaları ile kendini ifade etmesini sağlamak,
5. Öğrencinin her alanda kullanabileceği yaratıcı davranışlar geliştirmesini sağlamak,
6. Öğrencinin ruh sağlığını koruma iç dünyasını anlatma ve bedenine saygı duyma bilincini geliştirmesini sağlamak,

7. Öğrenciye aklını, duygularını zevklerini sorgulama bilinci kazandırmak,
8. İş birliği yapma, paylaşma, sorumluluk alma, kendine saygı duyduğu kadar başkalarına da saygı duyma bilinci ve duyarlılığı kazandırmak,
9. Ulusal ve evrensel değerleri tanıyabilme ve anlayabilme bilincini kazandırmak,
10. Öğrencinin ilgisini bu alandaki çeşitli kaynaklarla besleyebilmek (müze galeri vb) ve bu yolla geçmişine sahip çıkma ve geleceğini yapılandırma bilincini kazandırmak,
11. Geçmişten günümüze miras kalan sanat eserlerinden haz alma ve onur duyma hassasiyetini kazandırmak,
12. Öğrencinin ulusal ve evrensel değerleri tanıyabilme ve anlayabilme bilinci kazandırmak,

Algısal amaçlar:

1. Öğrencinin algı birikimini ve hayal gücünü geliştirmek,
2. Öğrencinin görsel algılarını sanatsal anlatımlara dönüştürebilmesine imkân sağlamak
3. Birikimlerini başka alanlarda kullanabilme becerisini geliştirmek
4. Bilgi ve birikimini sanatsal uygulamaya dönüştürme yeteneği kazandırmak
5. Yeni durumlar karşısında özgün çözümler geliştirme becerisi kazandırmak.

Estetik Amaçlar:

1. Öğrenciye kendini ifade edebilmede estetik değerlerden yararlanma yeteneği kazandırmak,

2. Öğrenciye doğadan seçtiği ya da insan eli ile üretilen nesnelere estetik birikimini kullanarak değerlendirme bilinci kazandırmak,
3. Öğrenciye görsel sanatlar sevgisi ve bu sevgiyi hayatının her alanında yansıtabilme ve bunu davranış biçimi haline getirme yeterliliği kazandırabilmek,
4. Öğrencinin sanatın ve sanat eserlerinin her zaman önemsenecek birer değer olduğunu kavramasını sağlamak,
5. Geçmişten günümüze miras kalan sanat eserlerinden ve doğadan haz alma onlarla gurur duyma ve onları koruma bilinci geliştirmek,

Teknik amaçlar:

1. Öğrenciye her türlü aracı-gereci kullanarak görsel anlatım diline dönüştürme isteği ve kullanma becerisi kazandırarak öğrencinin kendini geliştirmesine imkân tanımak,
2. Öğrenciyi farklı tekniklerin getireceği anlatım zenginliğinin farkına vardırabilmek,
3. Öğrenciye değişik tekniklerle elde edilen sonuçların etkilerini sezdirebilmek ve öğrencinin farklılıklardan zevk alabilmesini sağlamak,
4. Kullandığı tekniklerin dışında yeni teknikler arama isteği ve cesareti kazandırmak,
5. Öğrenciye amacına uygun malzemeyi seçme malzemedan anlam çıkarma becerisi kazandırmak,
6. Öğrenciye kendini ifade etme sürecinde çıkacak sorunlara teknik çözümler üretebilme becerisi ve güvenini kazandırmak (Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu, 2006).

Yukarıda sözü geçen bu amaçlar 351 sayılı, 11.09.2006 tarihli Talim Terbiye Kurulu kararı ile kabul edilen ilköğretim Görsel Sanatlar (1 – 8. sınıflar) Dersi Öğretim Programı ile yürürlüğe girmiştir.

Tablo 1: 2006 İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Sayılarına Göre Öğrenme Alanları İçin Gereken Süre (MEB, 2006)

ÖĞRENME ALANLARI								
Sınıflar	Görsel Sanatlar Kültürü		Görsel Sanatlarda Biçimlendirme		Müze Bilinci		Kazanım Sayısı	
	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Kazanım Sayısı	Ders Saati
1. Sınıf	10	4	7	6	4	6	23	16
2. Sınıf	7	6	8	8	4	6	19	20
3.Sınıf	6	6	14	8	4	6	24	20
4.Sınıf	7	4	14	4	5	6	26	14
5.Sınıf	7	4	10	4	5	5	22	13

Tablo 1’den anlaşılacağı üzere kazanım sayıları, sınıflara ve temalara göre farklılık göstermektedir. Toplam kazanım sayılarına bakıldığında kazanımların 1.sınıfta 23, 2. sınıfta 19, 3. sınıfta 24, 4. sınıfta 26 ve 5. sınıfta 22 adet olduğu; toplam ders saatlerine bakıldığında 1.sınıfta 16, 2. sınıfta ve 3. sınıfta 20, 4. sınıfta 14 ve 5. sınıfta 13 saat olduğu görülmektedir.

İlk olarak kazanımlar belirlenir. Belirlenen bu kazanımlar öğrenme alanlarını oluşturur. Her alana ait kazanımlar o alanın yanına yazılır. Bahsedilen bu kazanımların öğrencilerce kazanılmış olması, o alanla ilgili bilgi ve becerilerin kazanılmış olduğu anlamına gelir. Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının odağında sanatsal kavram ve ilişkilerin oluşturduğu üç öğrenme alanı bulunmaktadır. Bunlar:

1. Görsel Sanatlar Kültürü

2. Görsel Sanatlarda Biçimlendirme

3. Müze Bilinci

İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programında yer alan; Görsel sanatlar kültürü, Görsel sanatlarda biçimlendirme ve Müze bilinci alanlarının kazanımları şunlardır (MEB, 2006):

1. Görsel Sanatlar Kültürü alanıyla ilgili kazanımlar;

- Doğada gezi yoluyla edindiği izlenimlerini paylaşır.
- Çevresini çirkinleştiren olumsuzlukları fark eder.
- Doğayı sevmeyi ve ona saygı duymayı görsel olarak ifade eder.
- Doğadan çeşitli nesnelere seçerek görsel tasarımlar yapar.
- Kendi yaşam alanını düzenlerken doğal çevreyi korumanın gerekliliğini kabul eder.
- Evini, odasını, okulunu, sınıfını düzenli ve temiz tutmanın önemini kabul eder.
- Gösterilen eserde neler gördüğünü söyler.
- Gösterilen eser ile ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar.
- Gösterilen eseri yapan sanatçının adını bilgi dağarcığına katar.
- Gösterilen eserlerin konusu, renkleri, figürler, nesnelere vb. unsurlardan yola çıkarak kendine özgü görsel sanatlar çalışmaları yapar.
- Yaşadığı çevrenin düzenlenmesine ilişkin olumlu ve olumsuz örnekler verir.
- Beğendiği sanat eserleri veya kendi çalışmalarını bulduğu ortamları güzelleştirir.

- Çevresindeki kirliliği ve düzensizliği onaylamadığını görsel sanatlar yoluyla ifade eder.
- Güzel bir çevrede yaşamının önemini kavrar.
- Eserde gördüğü unsurları görsel açıdan değerlendirir.
- Gösterilen eserde beğendiği ve beğenmediği unsurları nedenleri ile ifade eder.
- Gösterilen eserden yola çıkarak duygularını, düşüncelerini, hayallerini ve izlenimlerini ifade eden görsel tasarımlar yapar.
- Güzel bulduğu varlıklarla ilgili görsel tasarımlar yapar.
- Beğenilenlerdeki farklılığa saygı duyar.
- Görsel çalışmalarda yararlandığı eseri yapan sanatçı hakkında bilgi edinir.
- Gösterilen eserdeki renklerin, biçimlerin, figürlerin ve objelerin nasıl kullanıldığını açıklar.
- Gösterilen eserle ilgili duygularını ve düşüncelerini ifade eder.
- Yapacağı görsel sanatlar çalışmalarında gösterilen eserlerden yararlanır.
- İki ve üç boyutlu görsel sanatlar eserlerini ayırt eder.
- Üç boyutlu eserlere farklı yönlerden bakıldığında, değişik görünümleri olduğunu fark eder.
- Yaşamdaki her varlığın kendine özgü bir güzelliği olduğunu kabul eder.
- Bulduğu yöreye ait bir el sanatı ürününü ifade, biçim, renk, özgünlük bakımından inceler.
- Yöresel el sanatları ürünlerinin hangi açıdan önemli olduğunu tespit eder.

- Bulunduğu yöreye ait bir el sanatı ürününden yola çıkarak görsel tasarımlar yapar.
- Resim ile fotoğraf arasındaki farkı bilir.
- Bir eserin görsel sanatların hangi dalına ait olduğunu ayırt eder.
- Aynı konunun değişik teknik, malzeme ve anlatım biçimleriyle ifade edilebileceğini bilir.
- Beğenilerin zaman, eğitim, kültür vb. etkenlere göre değişebileceğini fark eder.
- Uzak ve yakın çevresindeki doğal ve tarihi güzellikleri tanır.
- Uzak ve yakın çevresindeki doğal güzelliklerin, kültürel yapıların özelliklerinin bozulmaması gerektiğini nedenleri ile açıklar.
- Uzak ve yakın çevresinin doğal ve tarihi güzelliklerini görsel çalışmalarında kaynak olarak kullanır.
- Sanatçı-zanaatçı ayrımını yapar.

2.Görsel Sanatlarda Biçimlendirme alanıyla ilgili kazanımlar:

- Çeşitli sanat alanlarının şarkı, türkü, şiir, öykü, masal, anı gibi türlerinden yararlanarak görsel sanat çalışmaları yapar.
- Görsel çalışmalarında çizgiyi kullanır.
- Dokulu çalışmalar yaparak değişik dokuların farkına varır.
- Görsel çalışmalarında “uzun-kısa”, “büyük-küçük”, “kalın-ince” unsurlarını kullanır.
- Değişik malzemeler arasında görsel ilişki kurar.
- Duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleriyle ifade eder.

- Çalışmalarını sergilemekten ve bu duyguyu çevresindekilerle paylaşmaktan haz alır.
- Çevresinden doku örnekleri göstererek çeşitli yüzeylerde değişik malzemelerle farklı doku çalışmaları yapar.
- Basit geometrik şekilleri tanır.
- Basit geometrik şekilleri görsel çalışmalarında kullanır.
- Ana ve ara renkleri tanır.
- Yığma, dizme ve yerleştirme işlemlerini yapar.
- Duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleri ile ifade eder.
- Oyunlarında kullandıkları çizgi çeşitlerinden örnekler verir.
- Oyunlarda çizgisel çalışmalar yapmaktan zevk alır.
- Kendi yaptığı çalışmalarda, sanatçıların eserlerinde ve günlük yaşamında karşılaştığı çizgi çeşitlerini tanır.
- Bir yüzeyde oyunlarla lekeler oluşturur.
- Geometrik şekillerle görsel tasarımlar yapar.
- Nesnelerin görünümelerini lekesele olarak algılar.
- Çalışmalarında çizgi, renk, biçim ve leke ilişkilerini kurar.
- Ana ve ara renkleri görsel çalışmalarında kullanır.
- Renkleri karıştırarak renk zenginliğini keşfeder.
- Çevresindeki çiçekler, evler, bitkiler, kuşlar vb. varlıkları belirleyerek bu varlıkların birer biçimleri olduğunu fark eder.
- Çevresinde belirlediği biçimlerden hareketle özgün çalışmalar yapar.
- Renklerin ışığa göre değişimlerini fark eder.
- Bir rengin değerlerini kullanarak resim yapar.

- Renklerin duygu ve düşüncelerle ilişkisini tartışır.
- Doğal ve yapay (üretilmiş) nesnelere ayırt eder.
- Çevresindeki benzer biçimlere örnekler verir.
- Çevresindeki biçim zıtlıklarının neler olabileceğini tartışır.
- Çevresindeki örneklerden yola çıkarak merkezi ve simetrik dengeyi fark eder.
- İki ve üç boyutlu çalışmalarda çizgiyi kullanmaktan zevk alır.
- Üç boyutlu basit geometrik biçimlerle inşa yapar.
- Nesnelerin farklı bakış açısıyla görülebileceğini fark eder.
- Görsel çalışmalarında doğal ve yapay nesnelere yararlanabileceğini fark eder.
- Nokta etkisi yaratan varlıklara çevresinden örnekler göstererek nokta, benek ve lekelerle renkli özgün kompozisyonlar yapar.
- Nokta ve çizgi etkisi veren üç boyutlu malzemelerle özgün çalışmalar yapmaktan zevk alır.
- Soğuk ve sıcak renkleri ayırt eder.
- Zıt renkleri kullanarak görsel çalışmalar yapar.
- Çevresindeki renk uyumsuzluklarının farkına varır.
- Merkezi, simetrik ve asimetric dengeyi çalışmalarında kullanır.
- Görsel doku oluşumunda nokta, çizgi, renk, biçim ve leke tekrarlarının etkisini fark ederek çalışmalarında kullanır.

3.Müze Bilinci alanıyla ilgili kazanımlar;

- Müze, sanat galerisi, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. hakkında fikir sahibi olur.
- Müze, sanat galerisi, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. ile ilgili edindikleri kartlar, posterler gibi görsel belgelerle müze köşesi yapmaktan haz duyar.
- Müze, sanat galerisi, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. ile ilgili izlenimlerini paylaşır.
- Müzeler, sanat galerileri, anıtlar, ören yerleri ve çevresinden edindiği izlenimlerle görsel tasarımlar yapar.
- Müze, sanat galerisi, ören yeri, tarihi eser, anıt vb yerlerin kurallarına uygun davranır.
- Müzedeki ve sanat galerilerindeki eserlerin, Ören yerlerinin, tarihi yapıların, anıtların vb. önemini kavrar.
- Müze, sanat galerisi, ören yeri, tarihi eser, anıt vb ile ilgili görsel tasarımlar yapar.
- Ülkemizin müze, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. zenginliklere sahip olmasından gurur duyar.
- Müzelerdeki eserlerin korunmasının önemini kavrar.
- Müze, sanat galerisi, ören yeri, anıt vb yerler ile tarihi eserlerle ilgili araştırma yapabilmenin yollarını keşfeder.
- Müzedeki eserlerle ilgili duygu ve düşüncelerini görsel çalışmalarla ifade eder.
- Yakın ve uzak çevresinde bulunan ören yeri, tarihi eser, anıt gibi yerlerin özelliği hakkında ön bilgi edinir.
- Müzelerin içerdiği eserlere göre Resim Müzesi, Arkeoloji Müzesi, Etnografya Müzesi ve Bilim Müzesi gibi sınıflandırıldığını fark eder.

- Ören yeri, tarihi eser, anıtlar ve müzelerden yola çıkarak iki veya üç boyutlu görsel tasarımlar yapar.
- Orijinal eser ile röprodüksiyon arasındaki farkı bilir.
- Müze, ören yeri, tarihi eser, anıt vb. ziyaretleri yapmaya istek duyar.
- Müze, ören yeri, tarihi eser, anıt vb yerlerde edindiği bilgileri ve gördüğü eserlerin tarihle ilişkisini arkadaşları ile tartışır.
- “Restorasyon” ve “konservasyon” kavramlarını tanır.
- Gördüğü tarihi eserlerden yola çıkarak görsel tasarımlar yapar olarak yer almaktadır.

2.4. Program Değerlendirme

Eğitim ve öğretim etkinliklerinin vazgeçilmez parçalarından biri de değerlendirmedir. Program geliştirmenin son basamağı olan değerlendirme, program geliştirme sürecini tamamlayarak yeni gelişmelere de olanak sağlar. Erden (1998)’e göre, program değerlendirme, gözlem ya da çeşitli ölçme araçlarıyla eğitim programının etkinliği hakkında veri toplama, elde edilen verileri ölçütlerle karşılaştırıp yorumlama ve sonuçta karar verme sürecidir. Süreç sonunda edinilen değerlendirme sonuçları programı gözden geçirme ya da programda yeni bir aşamaya geçip geçmeme konusunda bilgi vermektedir.

Bir şeyin niteliğiyle ilgili değer yargısına ulaşılabilmesi için o nitelikle ilgili en az bir veya birden çok gözlem yapılmış, gözlem sonucunda veri elde edilmiş, bu verilerle karşılaştırılacak bir ölçüt veya ölçütler grubu belirlenmiş, o ölçütlerle karşılaştırılarak yorumlanmış ve sonucunda da bir değer yargısına varılmış olması gerekmektedir (Turgut, 1992).

2.4.1. Program Değerlendirme Modelleri

Program değerlendirme çalışmalarının tek bir model önermek mümkün olmadığından araştırmacı kendi amacına en uygun yeni bir modelde geliştirip kullanabilir (Erden, 1998). Bu bölümde 7 tane program değerlendirme modeli açıklanacaktır.

2.4.1.1. Hedefe Dayalı Değerlendirme Modeli

R. Tyler tarafından 1933–1941 yılları arasında geliştirilen bu model sonra geliştirilen birçok modele temel oluşturmuştur. Tyler'a göre program, hedef, öğrenme yaşantıları ve değerlendirme olarak üç öğeden oluşur. Bunlarda kısaca hedef, istenilen davranış örüntüsü, öğrenme yaşantıları, hedeflere ulaşmak için geçirilen yaşantılar bütünü, değerlendirmeye hedeflere ne kadar ulaşıldığını belirlemek için yapılan etkinliklerin tümünü ifade etmektedir. Değerlendirmede hem hedeflere hem de hedeflere ulaşmak için geçirilen yaşantılar bütünü birlikte değerlendirilir (Demirel, 2006).

Bu değerlendirme modelinin merkezindeki öge kazanımlardır. Öncelikle hangi hedeflere ulaşılabileceğine bakılır, sonra ulaşılamayan hedefler varsa bu hedeflerin neler olduğuna ve bu hedeflerin ulaşılamama nedenlerine, ulaşması istenen gruba uygunluk derecesine bakılır. Ulaşılan bulgulara bakarak ulaşılamayan bu hedefler değiştirilebilir veya gerekli görülürse programdan tamamen çıkartılabilir.

Bu değerlendirme sürecinde şu aşamalara yer verilir (Demirel, 2006):

- 1-Geçiş hedefleri belirlemek
- 2-Hedefleri özelliklerine göre sınıflandırmak
- 3-Hedefleri davranış olarak tanımlamak
- 4-Hedeflerin gerçekleşme durularını bulmak
- 5-Ölçme teknikleri seçmek veya geliştirmek

6-Performans verisi toplamak

7-Performans verilerini hedeflerle kıyaslamak.

Demirel'in (2006) aktarımıyla; Tyler niceliksel verilerden yararlanarak, öğrenci davranışlarını öğretimin başında ve sonunda olmak üzere en az iki kez ölçülerek hedeflerin gerçekleşme derecelerini belirlemek gerektiği üzerinde özellikle durmaktadır. Buradan da merkezdeki öğenin öğrenci kazanımları yani hedeflerin olduğu bir kez daha anlaşılmaktadır. Son olaraksa program bittikten sonra bile davranışların kalıcılığını kontrol için belli bir süre davranışların izlenmesi gerektiğini özellikle belirtmiştir.

2.4.1.2. Metfessel-Michael Değerlendirme Modeli

1960 yılından sonra Metfessel ve Michael tarafından ortaya atılmış olan bu değerlendirme modelinde değerlendirme süreci 8 adımdan oluşmaktadır. Bunlar (Erden,1998):

1-Öğretmenler, yöneticiler ve de vatandaşlar değerlendirme sürecinde doğrudan ya da dolaylı olarak yer almalı,

2-Genelden özele doğru sıralanan hedeflerin paradigması geliştirilmeli,

3-Bir üst maddede oluşturulan hedefler programda uygulanabilir olarak yapılandırılmalı,

4-Programın etkiliğini bireyler üzerinden ölçebilecek ölçme araçları geliştirilmeli,

5-Programın uygulandığı süreç uygun araçlarla düzenli olarak gözlemlenmeli,

6-Elde edilen bilgiler analiz edilmeli,

7-Felsefi değerlendirmede kullanılacak değerler açıklanmalı, (böylece programın bütünü etkinliği değerlendirilebilecektir.).

8-Elde edilen bilgilerden yola çıkarak programın uygulanabilirliğiyle ilgili öneriler geliştirilerek; genel hedefler, özel hedefler, yaşantılar bütünü ve araç-gereç derlendirilmesi yapılmalıdır.

2.4.1.3. Stufflebeam'in Çevre, Girdi, Süreç ve Ürün Modeli

Stufflebeam değerlendirmenin amacını, programla ilgili karar verme yetkisine sahip kişilere bilgi vermek olarak açıklamaktadır. Çok yönlü ve oldukça kapsamlı olan bu modeldeki program geliştirme sürecinde yetkililerin (Erden,1998);

- 1-Planlama ile ilgili,
- 2-Yapılandırma ile ilgili,
- 3-Uygulama ile ilgili,
- 4-Yeniden düzenleme ile ilgili kararlar vermeleri gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen bu dört alanla ilgili kararlara dayanak oluşturabilecek bilgilerin elde edilebilmesi için ise dört farklı aşamanın değerlendirilmesi gerekmektedir. Bunlarsa;

a)Çevrenin Değerlendirilmesi: Bu aşamada programla ilgili tüm faktörler ve mevcut durum analizi yapılarak, özellikle karşılanamayan ihtiyaçlar ve bu ihtiyaçların karşılanamama nedenlerinin tespiti üzerinde yoğunlaşılır.

b)Girdinin Değerlendirilmesi: hedeflerin, okulun amaçlarıyla tutarlılığı, öğretim yöntem ve stratejilerine uygunluğu, kapsamla tutarlılığı araştırılarak, programın amaçlarına ulaşabilmesi için kaynaklar ve bu kaynakların kullanılış şekliyle ilgili bilgi sağlanır.

c)Sürecin Değerlendirilmesi: Program uygulanırken gerçekleştirilen u süreçte planlanan ve uygulanan etkinlikler arası uyuma bakılarak programın uygulanmasıyla ilgili kararlar alınır.

d)Ürünün Değerlendirilmesi: Hedeflenen ürün ve süreç sonunda ortaya çıkan ürün muhakeme edilerek programın devamıyla ilgili karara varılır.

Sürekli arz eden bir işlem olan değerlendirme programla ve programla verilmek istenen öğretimle ilgili yerinde kararlar alınmasını sağlar (Erden, 1998).

2.4.1.4. Stake'nin Uygunluk-Olasılık Modeli

Düzenli ve düzensiz değerlendirmeyi birbirinden ayıran Stake, eğitimciler değerlendirme yaparken ezgisel normları bırakıp eğitimcileri nesnel sonuçlara götüreceği olan düzenli değerlendirme ilkelerini oluşturmalıdırlar. Stake göre değerlendirmeye dayalı bilgiler üç boyutta düzenlenebilir. Bunlarsa;

Girdi: Çıktıyı etkiler

Süreç: Öğrenci-öğrenci, öğrenci-kaynak ve öğrenci-öğretmen arasında sürekli bir etkileşim vardır.

Çıktı: Hedeflenen ve gerçekleşen çıktı arasındaki uyuma bakılır.

2.4.1.5. UCLA Değerlendirme Modeli

Aklin, (1969), değerlendirmeyi, ‘‘Alternatif modeller arasından seçmeye yönelik, yararlı bilginin, raporlaştırılmasında uygun bilginin ve çabanın bilgi analizi yaparken artan oranda kullanılması işlemi’’ olarak açıklamıştır. Bu model beş değerlendirme türünü kapsar. Bunlar (Erden, 1998);

1-Sistemin durumuyla ilgili bilgi toplanması,

2-Program planlanması, eğitsel ihtiyaçların karşılanması için her bir programın seçilmesi için faydalıdır.

3-Program uygulaması, (programın hedef gruba tanıtılması amaçlanır.)

4-Programın geliştirilmesi,

5-Programın onaylanması: (Programın başka yerde kullanılabileceğiyle ilgili bilgi toplamak amaçlanır.)

2.4.1.6. Demirel'in Analitik Program Değerlendirme Modeli

Programın kendisi ve programdan etkilenen paydaşların görüşleri olarak iki boyuttan oluşur. Bu modelde bu iki boyut için gerekli veri kaynakları da açıkça belirtilmiştir (Demirel, 2006).

Modelin birinci boyutunda programın dayanağını oluşturan felsefe, merkeze alınan öğrenme kuramları ile program öğeleri (hedef, içerik, süreç ve değerlendirme) ve aralarındaki ilişkinin sırayla analizi yapılır. Program tasarısının analizinden sonra programın güçlü ve zayıf yönlerini irdeleyen SWOT analizi ile mevcut durumun analizi yapılır. Program tasarısı esnasında yapılan ihtiyaç analizi yapıldıktan sonra son olarak program dokümanlarının incelenmesiyle girdi, süreç ve çıktı boyutları değerlendirilir.

Modelin ikinci boyutunda ise hazırlanan bu programın sırasıyla ilgili alan uzmanları ile program geliştirme uzmanlarından başlanarak, öğrenci, öğretmen, yönetici, müfettiş, veli ve sivil toplum örgütlerinin görüşleri uygun ölçme araçlarıyla alınarak değerlendirilir.

Bu iki boyutun bütünü uygulandıktan sonra programın uygulanması ya da tekrar gözden geçirilmesiyle ilgili karara varılır.

2.4.1.7. Provus'un Farklar Yaklaşımı ile Değerlendirme Modeli

Malcolm Provus bu modeli beş evreye ve dört bileşene ayırır. (Ornsten, 1988). Bunlar sırayla (Demirel, 2006):

- 1-Program standartlarını belirleme,
- 2-Program performansını belirleme,
- 3-Performans ve standartları mukayese,
- 4-Performans ve standartlar arasındaki farkları belirleme.

Dört bileşen ise sırasıyla;

- 1-Bir sonraki evreye gitmek,

2-Önceki evreyi tekrar kullanabilecek duruma getirmek,

3-Programı yeniden başlatmak,

4-Performans ya da standartları yeniden düzenlemek veya programı sonlandırmak.

Programın yeterliliğinin belirlenen standartlarla karşılaştırıldığı beş evre;

1-Tasarım: Standartlar yönünde program tasarımının karşılaştırılması,

2-Oluşturma: Program öğelerinin değerlendirilerek raporlaştırılması,

3-Süreçler: Öğrenci etkinliklerinin işlevleri bakımından değerlendirilip raporlaştırılması,

4-Ürün-süreç: Standart hedefler ışığında programın genel olarak değerlendirilmesi,

5-Program çıktılarının benzer çıktılarla karşılaştırılması: (Amaç uygulanan program sonuçların maliyeti karşılama derecesini belirlemektir.)

2.4.2. Araştırmada Kullanılan Program Değerlendirme Modeli ve Kullanım Gerekçesi

Bu araştırma hedefe dayalı program değerlendirme modelinin kullanılması amacıyla tasarlanmış bir araştırmadır. Modelin merkezinde hedefler vardır. Değerlendirmede, hangi hedeflere ulaşıldığına bakılır. Ulaşılamayan hedeflere neden ulaşamadığımızı anlamak için hedef ve öğrenme yaşantılarına bakılır. Niceliksel verilerden yararlanır. “İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi” adlı bu araştırmada da programın 4 ögesinden biri olan kazanımlar (hedef) ögesine ve kazanım ögesinin diğer öğelerle ilişkisine öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda bakılmıştır. Şu an uygulamada olan 2006 programında hedef, davranış, amaç sözcükleri yerine kazanım sözcüğü kullanılmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel nitelikte olup; araştırmada konu ile ilgili bugüne kadar yapılmış bilimsel kaynak ve araştırmaların belirlenmesi amacıyla kaynak tarama (survey) modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilemez (Karasar, 2007).

Bu araştırmada I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan anket uygulanmıştır. Belli değişkenleri kullanarak bu değişkenler açısından ayrıntılı betimlemeler yapılmış, bu betimlemeler birbiriyle karşılaştırılmış, karşılaştırmalar yapılırken benzerlik ve farklılıklar dikkatlice belirlenmiş ve elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

3.2.Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu çalışmanın evrenini, 2009- 2010 öğretim yılı Çanakkale ili merkezinden seçilen 17 İlköğretim okulu ile bu okulların 1-5. sınıflarında görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri ve Görsel Sanatlar öğretmenleri oluşturmaktadır. Evrenden örneklem seçilirken Çanakkale İli Milli Eğitim Müdürlüğü İstatistik Modülünden elde edilen okullar listesi ve öğretmen sayısı dağılım çizelgesinden yararlanılmıştır. Örneklem seçimi için basit tesadüfî örnekleme yöntemi

kullanılmıştır. Basit tesadüfî örnekleme yönteminde evreni oluşturan her birimin örnekleme içinde yer alma olasılığı aynıdır.

Tablo 2: Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

KURUM ADI	ADRES	UYGULAMA TARİHİ	UYGULANACAK ÖĞRETMEN SAYISI
Şemsettin Fatma Çamoğlu İlköğretim Okulu	İsmetpaşa Mah. Tuğsavul Cad. Yesari Asım Ersoy Sok No:3 Çanakkale	26.04.2010	7
Ömer Mart İlköğretim Okulu	Özgürlük Cad. Çanakkale	26.04.2010	11
Turgut Reis İlköğretim Okulu	Barbaros Mah. Plaj Cad. Turgut Reis İlköğretim Okulu Çanakkale	27.04.2010	7
Anafartalar İlköğretim Okulu	İsmetpaşa Mah. Gök Sok. No:2 Çanakkale	27.04.2010	4
18 Mart İlköğretim Okulu	Cevatpaşa Mah. İnönü Cad. 10/A Çanakkale	28.04.2010	11
Arıburun İlköğretim Okulu	Cevatpaşa Mah. Derince Sok. No: 5 Çanakkale	28.04.2010	5
Barbaros Hayrettin Paşa İlköğretim Okulu	Barbaros Mah. Atatürk Cad. No: 212 Çanakkale	29.04.2010	9
Atatürk İlköğretim Okulu	Barbaros Mah. Şehit Gürol Cad. Gazi Sok. No: 19 Çanakkale	29.04.2010	7
Cumhuriyet İlköğretim Okulu	İsmet Paşa Mah. Hasan Mevsuf Sok. No: 27 Çanakkale	29.04.2010	7
Gazi İlköğretim Okulu	Cevatpaşa Mah. Stadyum Cad. No: 6 Çanakkale	30.04.2010	8
Vali Fahrettin Akkutlu İlköğretim Okulu	Barbaros Mah. Yosun Sok. Çanakkale	30.04.2010	10
İstiklal İlköğretim Okulu	İsmetpaşa Mah. Asafpaşa Cad. No: 83 Çanakkale	03.05.2010	5
Merkez İlköğretim Okulu	Cevatpaşa Mah. Veli Yaşın Cad. No: 4 Çanakkale	03.05.2010	10

Mustafa Kemal İlköğretim Okulu	Barbaros Mahallesi Şehit Gürol Cad No: 13 Çanakkale	04.05.2010	7
Özlem Kayalı İlköğretim Okulu	Esenler Mah. Atilla İlhan Cad. Çanakkale	04.05.2010	10
Kepez Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu	Cumhuriyet Mah. Şehit Yüzbaşı Oktay Güngördü Cad No:4 Kepez Çanakkale	05.05.2010	7
Kepez Atatürk İlköğretim Okulu	Boğazkent Mah. Vali Mustafabey Cad. Kepez Çanakkale	05.05.2010	10

Araştırmanın evreninde toplam 135 öğretmen bulunmaktadır. Öğretmen sayısının azlığı nedeniyle evreni oluşturan 135 öğretmenin tümü örnekleme alınmıştır. Örnekleme alınan öğretmenlerin 12 tanesi görsel sanatlar öğretmeni 123 tanesi sınıf öğretmenidir.

3.3.Verilerin Toplanması

Araştırma, İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesine yöneliktir. İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi için nicel araştırma tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda veri elde etmek amacıyla, ilköğretim okullarının I. kademesinde görsel sanatlar dersine giren öğretmenlere (Birinci kademenin birinci devresinde; sınıf öğretmenleri, ikinci devresinde ise görsel sanatlar dersi öğretmenleri)'ne bir anket uygulaması yapılmıştır.

Anket formlarından ve kişisel bilgi formlarından elde edilen veriler SPSS (Statistic Program for Social Sciences) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Verileri toplamak amacıyla anketlerin deneklere uygulanabilmesi için 12.04.2010 tarih ve B.08.0.MEM.4.17.00.07-311/5996 sayılı Milli Eğitim

Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı onayı ile örneklem olarak alınan okullarda görev yapmakta olan 135 sınıf öğretmeni ve görsel sanatlar öğretmenine teslim edilmiş ve anket formunu cevaplamaları sağlanmıştır. Öncelikle uygulamanın yapıldığı okulların müdürleri ile irtibat kurularak kendilerine araştırmanın amacı hakkında bilgi verilmiş ve anketler araştırma izin yazısı ile birlikte bizzat araştırmacı tarafından okullara dağıtılmıştır. Anketlerden 125 tanesi geri dönmüştür. Anketlerden 15 tanesi gerek boş bırakıldığı gerekse amaca uygun doldurulmadığı belirlendiğinden değerlendirmeye alınmamıştır. Sonuç olarak örnekleme alınan okullarda görev yapmakta olan 1-5.sınıfların görsel sanatlar dersine giren sınıf öğretmenleri ve görsel sanatlar öğretmenlerine ait 110 anket formu geçerli kabul edilerek değerlendirmeye alınmıştır. Bu anketlerin 5 tanesi Görsel sanatlar öğretmenlerine 105 tanesi sınıf öğretmenlerine aittir.

Anketin ilk bölümü yedi sorudan oluşan ‘‘kişisel bilgiler’’ anketi, 73 sorudan oluşan ikinci bölümü ise ‘‘konu ile ilgili sorular’’ anketi olarak düzenlenmiştir. İkinci bölümün ilk sorusunda kazanım-kazanım ilişkisini belirlemek üzere seçilmiş 28 soru, kazanım-içerik ilişkisini belirlemek üzere yazılmış 7 soru, kazanım-öğrenme-öğretme süreci ilişkisini belirlemek üzere yazılmış 19 soru ve kazanım-ölçme değerlendirme ilişkisini belirlemek için yazılmış 8 soru yer almaktadır. Her bir maddenin karşısında da davranışın gösterilme sıklığını belirtmek için beşerli bir seçenek verilmiş, bunların en olumsuzundan en olumsuzuna doğru ‘‘tamamen katılıyorum-hiç katılmıyorum’’ biçiminde derecelenmiştir. Ayrıca kazanımların kazandırılmasında kullanılan stratejilere yönelik 1 tane sıralama sorusu, kazanımların kazandırılmasında kullanılan yöntemlere yönelik 1 tane sıralama sorusu ve kazanımların gerçekleşip gerçekleşmediğini ölçüp değerlendirmek için kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemleriyle ilgili 1 tane sıralama sorusu yer almaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Toplanan verilerin çözümlenmesinde SPSS paket programından yararlanılmıştır. Veriler ile ilgili frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve yetmiş

davranışa ilişkin öğretmen görüşlerinin okular genelinde ortalama standart sapma değerleri bulunarak tablolar hazırlanmıştır. Daha sonra söz konusu görüşler

Verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması işlemleri aşağıdaki gibi ayrıntılaşabilir:

1. Örnekleme giren grupların “kişisel özelliklerine” ilişkin sınıflama türündeki veriler sayı (frekans-f) ve yüzde (%) ile belirlenmiştir.

2. Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının kazanımlarının diğer öğelerle ilişkilerini belirlemeye yönelik görüşlerini belirlemeye yönelik maddelere ilişkin verilerden frekans, yüzde ve ortalama hesaplanmıştır. Ortalamanın sözel olarak ifade edilebilmesi için ortalama aralığı hesaplanmıştır. Bu hesaplamada kullanılan seçenekler ve puanlar aşağıdaki aralıklar esas alınarak istatistik işlemle yapılmıştır.

Tablo 3: Hesaplamada Kullanılan Seçeneklere İlişkin İstatistik

Verilen ağırlık	Seçenekler	Sınırı
1	Hiç katılmıyorum	1.00–1.79
2	Katılmıyorum	1.80–2.59
3	Kararsızım	2.60–3.39
4	Katılıyorum	3.40–4.19
5	Tamamen katılıyorum	4.20–5.00

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, veri toplama aracının uygulanmasıyla elde edilen bulgular ve yorumlaması yer almıştır. Önce denek grubunun kişisel özellikler bakımından dağılımı ile ilgili bulgulara yer verilmiştir. Daha sonra araştırmanın amaç ve alt amaçları sırasıyla ele alınarak tablolaştırılarak açıklanmış ve yorumlanmıştır.

4.1. Katılımcıların Kişisel Özellikler Bakımından Dağılımlarına İlişkin Bulgular

Ankete katılan öğretmenlerin cinsiyeti, mesleki kıdem süresi, mezun oldukları okul, haftalık girdikleri ders saatleri, okuttukları sınıf ve hizmet içi eğitime katılım düzeyleri tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 4: Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Dağılımları

Kişisel Özellikler		f	%
Cinsiyet	Erkek	53	48,2
	Kadın	57	51,8
Meslekteki Kıdemi	1-5 yıl	6	5,5
	6-10 yıl	7	6,4
	11-15 yıl	17	15,5
	16-20 yıl	10	9,1
	21 yıl ve üzeri	70	63,6
Mezun Oldukları Okul	Öğretmen Okulu	2	1,8
	Eğitim Enstitüsü	33	30,0
	Önlisans	27	24,5
	Lisans	43	39,1
	Yüksek Lisans ve Doktora	5	4,5

Görsel Sanatlar öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre dağılımlarına bakıldığında 110 öğretmenden 53'ünün (%48,2) erkek, 57'sinin (%51,8) ise kadın olduğu anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin kıdemlerine göre dağılımlarına bakıldığında 110 öğretmenden 6'sının (%5,5) 1-5 yıl, 7'sinin (%6,4) 6-10 yıl, 17'sinin (%15,5) 11-15 yıl, 10'unun (%9,1) 16-20 yıl, 70'inin (%63,6) 21 yıl ve üzeri öğretmenlik yaptıkları anlaşılmaktadır. Tablodaki bu bulgular araştırma kapsamındaki öğretmenlerin çoğunluğunun %63,6 ile 21 ve üzeri yıldır öğretmenlik yaptıklarını göstermektedir.

Öğretmenlerin %1,8'ini öğretmen okulu, %30,0'unu eğitim enstitüsü, %24,5'ini önlisans, %39,1'ini lisans, %4,5'ini yüksek lisans ve doktora mezunları oluşturmaktadır. Tablo 1'de yer alan bu bulgular araştırma kapsamındaki öğretmenlerin çoğunluğunun %39,1 ile lisans mezunu olduklarını ortaya çıkarmaktadır. Örneklem içerisindeki öğretmenler çoğunlukla lisans mezunu olup öğretmen okulundan mezun olanların sistem içinde çok az bir kısmı oluşturduğu gözlenmektedir.

Tablo 5: Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Kişisel Özelliklerine Göre Dağılımları

Kişisel Özellikler		f	%
Haftalık Girdikleri Ders Saati	1-4 saat arası	94	85,5
	5-9 saat arası	4	3,6
	10-15 saat arası	3	2,7
	16-20 saat arası	6	5,5
	21-25 saat arası	3	2,7
Okuttukları Sınıf	1.sınıf	26	23,6
	2.sınıf	33	30,0
	3.sınıf	32	29,1
	4. ve 5.sınıflar	19	17,3
Sınıf Mevcutları	25 ve altı	45	40,9
	26-35	35	31,8
	36-45	25	22,7
	46 ve üzeri	5	4,5
Hizmet İçi Eğitime Katılımları	Evet	82	74,5
	Hayır	28	25,5

Görsel Sanatlar öğretmenlerinin haftalık girdikleri ders saatlerine göre dağılımlarına bakıldığında 94'ü (%85,5) 1–4 saat arası, 4'ü (%3,6) 5–9 saat arası, 3'ü (%2,7) 10–15 saat arası, 6'sı (%5,5) 16–20 saat arası, 3'ü (%2,7) 21–25 saat arası görsel sanatlar dersine girdikleri görülmektedir. Bulgulardan yola çıkılarak öğretmenlerin çoğunluğunun %85,5 ile 1–4 saat görsel sanatlar dersine girdiklerine ulaşılmaktadır. Öğretmenler bu sürenin ders için yeterli olmadığını belirtmektedirler.

Görsel Sanatlar öğretmenlerinin okuttukları sınıflara göre dağılımlarına bakıldığında 26'sının (%23,6) 1.sınıf, 33'ünün (%30,0) 2.sınıf, 32'sinin (%29,1) 3.sınıf, 19'unun (%17,3) 4. ve 5.sınıflarda ders verdikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 5'de görüldüğü gibi öğretmenlerin girdikleri sınıfların mevcutları %40,9'unun 25 ve altı, %31,8'inin 26–35 kişi arası, %22,7'sinin 36–45 kişi ve %4,5'inin ise 45 ve üzeridir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin çoğunluğunun %40,9 ile 25 ve altı öğrencilerin bulunduğu sınıflarda ve %4,5'inin ise 45 ve üzeri öğrencinin bulunduğu sınıflarda derslere girdikleri görülmektedir. Buda sınıf mevcutlarının fazla olmadığı göstermektedir. Sınıf mevcutlarının fazla olmaması bundan kaynaklanan sorunların daha az olmasını sağlamakta ve daha rahat bir eğitim ortamı oluşmasına neden olmaktadır.

Tabloda görüldüğü gibi araştırma kapsamındaki öğretmenlerin %74,5'inin hizmet içi eğitime katıldığı, %25,5'inin hizmet içi eğitime katılmadığı görülmektedir. Tablo 2'de yer alan bu bulgular, araştırma kapsamındaki öğretmenlerin görsel sanatlar eğitimi alanında düzenlenen hizmet içi eğitime katıldığını ortaya çıkarmaktadır. Verilmiş olan hizmet içi eğitim öğretmenlerin daha donanımlı olmalarını sağlamaktadır.

4.2. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerinin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım İlişkisine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım-kazanım ilişkisini belirlemek için sorulan sorulara verdikleri cevaplar ve programın kazanım ögesinin gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 6: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Kazanım İlişisine Yönelik Görüşler

	Kazanım-Kazanım İlişkisi	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kararsız		Katılmıyor		Hiç Katılmıyorum		\bar{x}	S
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	Kazanımlar, derslerin genel amaçlarına uygun olarak düzenlenmiştir.	9	8,2	50	45,5	42	38,2	9	8,2	---	---	3,53	,76
2	Kazanım ifadeleri açık ve anlaşılır niteliktedir.	8	7,3	53	48,2	41	37,3	7	6,4	1	,9	3,54	,76
3	Kazanımlar için ayrılan süre yeterlidir.	--	---	1	0,9	11	10	42	38,2	56	50,9	1,60	,70
4	Kazanımlar, kendi aralarında tutarlı olup, sonraki kazanımların oluşumuna destekler şekilde hazırlanmıştır.	6	5,5	44	40	49	44,5	10	9,1	1	0,9	3,40	,76
5	Kazanımlar, tekrardan çok birbirini destekler biçimdedir	6	5,5	52	47,3	40	36,4	11	10	1	0,9	3,46	,78
6	Kazanımlar, ilişkili olduğu tüm becerileri geliştirici niteliktedir.	6	5,5	39	35,5	54	49,1	9	8,2	2	1,8	3,34	,78
7	Kazanımlar, birbirini kapsar niteliktedir.	6	5,5	57	51,8	35	31,8	11	10	1	0,9	3,50	,78
8	Kazanımlar, birbiri ile ilişki içindedir.	8	7,3	50	45,5	40	36,4	10	9,1	2	1,8	3,47	,83

Tablo 6’da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi programının kazanım-kazanım ilişkisini belirleme konusunda sahip oldukları en üst düzeyde gerçekleştirdiklerini

düşündükleri rol %51,8 ile “kazanımlar birbirini kapsar niteliktedir” ifadesidir $\bar{x} = 3,50$. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanarak okullara gönderilen eğitim programların kazanımlar ögesi öğretmenlere açıklanarak bu kazanımların gerçekleştirilmesini sağlama düşüncesi bu rolün en üst düzeyde gerçekleşmesini sağlamaktadır.

Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlere göre Görsel Sanatlar dersi kazanımları, %45,5 ile ($\bar{x}=3,53$) ile derslerin genel amaçlarına uygun olarak düzenlenmiştir ibaresine katılıyorlardır. Öğretmenler, %48,2 ile ($\bar{x}=3,54$) kazanım ifadelerini açık ve anlaşılır nitelikte bulmaktadırlar.

Tabloda görüldüğü gibi araştırma kapsamındaki İlköğretim Okullarında I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenler, %50,9 ile kazanımlar için ayrılan süreyi yeterli bulmamaktadır. Ardı ardına gelen konuların sadece bir ders saatinde verilmesi mümkün değildir. Ayrıca kalabalık sınıflarda disiplin sorunlarının gittikçe arttığı eğitim sistemimizde, haftada sadece bir ders saati içerisinde (kırk dakika) öğretmen ve öğrencilerin derse konsantre olmaları oldukça zor çoğu zamanda imkânsız olmaktadır. Daha Kırk dakika gibi kısa bir sürede verilmeye çalışılan bu ders fen bilgisi, matematik dersleri kadar önemsenmediği için bazı öğretmenler tarafından bu ders süresi matematik vb dersler yapılarak geçirilmektedir. Görsel Sanatlar Programındaki kazanımların öğrencilere gerçek anlamda kazandırılması, sanat eğitimin öneminin kavratılabilmesi için ders süresinin arttırılması gerekmektedir.

Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenler, kazanımların kendi aralarında tutarlı olup, sonraki kazanımların oluşumunu destekler şekilde hazırlandıklarına %44,5 ile kararsız kaldıklarını belirtirken; kazanımların tekrardan çok birbirini destekler nitelikte olduğunu %47,3 ile, kazanımların birbirini kapsar nitelikte olduğunu %51,8 ile ve kazanımların birbiri ile ilişki içinde olduklarına %45,5 ile katılmaktadırlar.

Tablo 7: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım İlişisine Yönelik Görüşlerin Devamı

	Kazanım-Kazanım İlişkisi	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		\bar{x}	S
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
9	Kazanımlar, hangi özelliklerin kazandırılacağı kadar genel ve kazandıracağı özellikleri başka özelliklerle karıştırmayacak kadar sınırlıdır.	6	5,5	50	45,5	40	36,4	12	10,9	2	1,8	3,41	,82
10	Kazanımlar, bireyin özelliklerine uygundur.	7	6,4	34	30,9	49	44,5	15	13,6	5	4,5	3,20	,91
11	Kazanımlar, toplumun beklentilerine uygundur.	6	5,5	25	22,7	54	49,1	21	19,5	4	3,6	3,07	,88
12	Kazanımlar, konu alanının özelliklerine uygundur.	9	8,2	45	40,9	43	39,1	10	9,1	3	2,7	3,42	,87
13	Kazanımlar, doğanın özelliklerine uygundur.	4	3,6	54	49,1	45	40,9	7	6,4	-	---	3,50	,67
14	Kazanımlar, öğrenci davranışlarına dönüştürecek niteliktedir.	3	2,7	49	44,5	44	40	14	12,7	-	---	3,37	,74
15	Kazanımlar, öğrenme özelliğini belirtecek niteliktedir.	4	3,6	50	45,5	43	39,1	13	11,8	-	---	3,40	,74
16	Kazanımlar, öğrenci hazır bulunuşluğu ile erişilebilir niteliktedir.	4	3,6	37	33,6	52	47,3	16	14,5	1	,9	3,24	,78
17	Kazanımlar, bağlı oldukları öğrenme alanlarına ve sınıflarına göre sayıları yeterlidir.	5	4,5	46	41,8	42	38,2	13	11,8	4	3,6	3,31	,87

Araştırma kapsamındaki öğretmenler, kazanımları hangi özelliklerin kazandırılacağını belirtecek kadar genel ve kazandıracağı özellikleri başka özelliklerle karıştırmayacak kadar sınırlı, konu alanının özelliklerine uygun, $\bar{x}=3,50$ ortalama ile doğanın özelliklerine uygun, öğrenci davranışlarına dönüştürecek nitelikte, öğrenme özelliğini belirtecek nitelikte ve bağlı oldukları öğrenme alanlarına ve sınıflarına göre sayılarını yeterli bulmaktadırlar. Öğrenme alanlarına göre yeterli olan kazanımlar öğrencilerin bizzat yaparak yaşayarak gerçekleştirebileceği özelliklere sahip olması nedeniyle kalıcılığı sağlamaktadırlar.

Tablo 7’de görüldüğü gibi Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenler, kazanımları $\bar{x}=3,07$ ortalama ile toplumun beklentilerine uygun; $\bar{x}=3,24$ ortalama ile öğrenci hazır bulunuşluğu ile erişilebilir nitelikte bulma konusunda kararsız olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 8: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım İlişisine Yönelik Görüşlerin Devamı

	Kazanım-Kazanım İlişkisi	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kararsız		Katılmıyor		Hiç Katılmıyor		\bar{x}	S
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
18	Kazanımlar, belirtilen kişisel nitelikler ve değerler ile ara disiplinleri gerçekleştirebilir niteliktedir.	3	2,7	49	44,5	44	40	13	11,8	1	,9	3,36	,76
19	Kazanımlar, günlük hayatla ilişkilendirilmiştir.	4	3,6	54	49,1	39	35,5	11	10	2	1,8	3,42	,79
20	Kazanımlar, diğer derslerle ilişkilendirilmiştir.	6	5,5	59	53,6	34	30,9	10	9,1	1	,9	3,53	,77
21	Kazanımlar, öğrencilerin istedik davranışlarını geliştirmektedir.	4	3,6	54	49,1	37	33,6	13	11,8	2	1,8	3,40	,81
22	Kazanımlar, öğrencilerin bilişsel gelişim özelliklerine uygundur.	2	1,8	51	46,4	45	40,9	11	10	1	,9	3,38	,72
23	Kazanımlar, duyuşsal gelişim özelliklerine uygundur.	4	3,6	49	44,5	46	41,8	10	9,1	1	,9	3,40	,74
24	Kazanımlar, öğrencilerin psikomotor gelişim özelliklerine uygundur.	2	1,8	50	45,5	47	42,7	10	9,1	1	,9	3,38	,71
25	Kazanımlar, bireysel ve toplumsal amaçlara uygundur.	4	3,6	43	39,1	44	40	15	13,6	4	3,6	3,25	,87
26	Kazanımlar, algısal amaçlara uygundur.	4	3,6	42	38,2	47	42,7	15	13,6	2	1,8	3,28	,81
27	Kazanımlar, hazırlanırken öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önüne alınmıştır.	6	5,5	35	31,8	42	38,2	22	20	5	4,5	3,42	2,99
28	Kazanımlarda yerel ve bölgesel özellikler dikkate alınmıştır.	2	1,8	11	10	52	47,3	38	34,5	7	6,4	2,66	,81

Tablo 8’de görüldüğü gibi ilköğretim I. kademedeki Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım-kazanım ilişkisinin belirlenmesine ilişkin kazanımlar, $\bar{x}=3,53$ ortalama ile diğer derslerle ilişkilendirilmiş; $\bar{x}=3,42$ ortalama ile günlük hayatla ilişkilendirilmiş olmasına katılmaktadırlar. Ders içerisinde verilenlerin hem verilen diğer derslerle ilişkilendirilerek hem de günlük hayatla ilişkilendirilerek, öğrendiklerinin günlük hayatta ne işe yarayacağı öğrenciye bildirilerek eğitimin kalıcılığı sağlanmaktadır. Kazanımların diğer derslerle ilişkilendirilmesi en üst düzeyde gerçekleştirilirken $\bar{x}=2,66$ ortalama ile kazanımlarda yerel ve yöresel özellikler dikkate alınmıştır ifadesi öğretmenler tarafından kazarsız olarak bulunmuştur.

4.3. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerinin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-İçerik İlişkisine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım-içerik ilişkisini belirlemek için sorulan sorulara verdikleri cevaplar ve programın kazanım öğesinin gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 9: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-İçerik İlişisine Yönelik Görüşler

	Kazanım-İçerik İlişkisi	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kararsız		Katılmıyor		Hiç Katılmıyor		\bar{x}	S
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	İlköğretim I. Kademe Görsel sanatlar dersi “Görsel Sanatlarda Biçimlendirme” öğrenme alanıyla ilgili kazanımlar yeterlidir.	7	6,4	40	36,4	44	40	17	15,5	2	1,8	3,30	,87
2	İlköğretim I. Kademe Görsel sanatlar dersi “Görsel Sanatlar Kültürü” öğrenme alanıyla ilgili kazanımlar yeterlidir.	6	5,5	49	44,5	37	33,6	16	14,5	2	1,8	3,37	,86
3	İlköğretim I. Kademe Görsel sanatlar dersi “Müze Kültürü” öğrenme alanıyla ilgili kazanımlar yeterlidir.	8	7,3	50	45,5	36	32,7	15	13,6	1	,9	3,44	,85
4	Kazanımlar içeriklerle örtüşmektedir.	5	4,5	57	51,8	35	31,8	12	10,9	1	,9	3,48	,78
5	Kazanımlar, öğrencilerde kendini ifade becerisi kazandırdığı gibi merak ve araştırma isteği de yaratmaktadır.	6	5,5	44	40	42	38,2	17	15,5	1	,9	3,33	,83
6	Kazanımlar, öğrencilerin gerçekleştirdikleri etkinlikler (öğrenme-öğretme süreci) sonucu elde edilmiştir.	6	5,5	42	38,2	42	38,2	18	16,4	2	1,8	3,29	,87
7	Kazanımlar, öğrencilerde ekip ruhunu geliştirmektedir.	7	6,5	46	41,8	35	31,8	16	14,5	6	5,5	3,29	,98

Tablo 9’da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım-içerik ilişkisini belirleme konusunda sahip oldukları en üst düzeyde gerçekleştirdikleri $\bar{x}=3,48$ ortalama ile “ kazanımlar içeriklerle örtüşmektedir” ifadesidir. Buna karşılık kazanımlar, öğrencilerin gerçekleştirdikleri etkinlikler (öğrenme-öğretme süreci) sonucu elde edilmiştir ifadesine ve öğrencilerde ekip ruhunu geliştirmektedir ifadesine $\bar{x}=3,29$ ortalama ile katılmaktadırlar. İçerikle örtüşür nitelikteki kazanımlar öğrencilerin kendilerince gerçekleştirilen etkinlikler sonucu gerçekleştirildiğinden hem hayata transferi kolay olmakta hem de süreç içerisinde öğrencilerin birbirleriyle olan iletişimlerini arttırmaktadır. Yaparak yaşayarak öğrenerek, öğrenme güçlüklerini giderir, duygu ve düşüncelerini ifade ederek de kişiliği geliştirir. Ayrıca çocuk arkadaş gruplarıyla daha iyi iletişim kurduğu için kendine olan güveni artmış olacaktır.

4.4. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerinin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım ve Öğrenme-Öğretme Süreci İlişkisine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım ve öğrenme-öğretme süreci ilişkisini belirlemek için sorulan sorulara verdikleri cevaplar ve programın kazanım ögesinin öğrenme-öğretme sürecinde gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 10: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Öğrenme-Öğretme Süreci İlişkisine Yönelik Görüşler

	Kazanım Öğrenme-Öğretme süreci ilişkisi	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		\bar{x}	s
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	Kazanımlar öğrencilerin süreç içinde ilgi ve dikkatlerini canlı tutmalarını sağlayacak niteliktedir.	4	3,6	39	35,5	50	45,5	17	15,5	--	---	3,22	,76
2	Kazanımlar, programın öğrenme-öğretme sürecini tam karşılamaktadır.	2	1,8	37	33,6	55	50	16	14,5	--	---	3,40	,71
3	Kazanımlar, öğrencilerin yaratıcılığını geliştirir niteliktedir.	8	7,3	47	42,7	38	34,5	16	14,5	1	,9	3,26,	,85
4	Kazanımlar, öğrencilerin Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerilerini geliştirici niteliktedir.	5	4,5	36	32,7	52	47,3	17	15,5	--	---	3,37	,77
5	Kazanımlar, öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirici niteliktedir.	1	,9	54	49,1	40	36,4	15	13,6	--	---	3,62	,72
6	Kazanımlar, öğrencilerin girişimcilik özelliklerini geliştirici niteliktedir.	3	2,7	46	41,8	47	42,7	13	11,8	--	---	3,23	2,91
7	Kazanımlar, öğrencilerin karşılaştıkları problemlere bireysel ve grup olarak yaratıcı çözümler üretme becerilerini geliştirici niteliktedir.	3	2,7	38	34,5	51	46,4	18	16,4	--	---	3,28	,75

Tablo 10'da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ve öğrenme-öğretme süreci ilişkisini belirleme konusunda katılıyorum ile en üst düzeyde gerçekleştirdikleri $\bar{x}=3,62$ ortalama ile kazanımların öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirici nitelikte olduğu ifadesidir. Buna karşılık kazanımlar öğrencilerin süreç içinde ilgi ve dikkatlerini canlı tutmalarını sağlayacak niteliktedir ifadesini $\bar{x}=3,22$ ortalama ile kararsız bulduklarını belirtmişlerdir.

Ayrıca Öğretmenlerin kararsız kaldıkları kazanımlarsa; kazanımlar, programın öğrenme-öğretme sürecini tam karşılamaktadır, öğrencilerin yaratıcılığını geliştirir niteliktedir, öğrencilerin Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerilerini geliştirici niteliktedir, öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirici niteliktedir, öğrencilerin girişimcilik özelliklerini geliştirici niteliktedir ve öğrencilerin karşılaştıkları problemlere bireysel ve grup olarak yaratıcı çözümler üretme becerilerini geliştirici niteliktedir olarak belirtilmiştir.

Tablo 11: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Öğrenme-Öğretme Süreci İlişkisine Yönelik Görüşlerin Devamı

	Kazanım Öğrenme-Öğretme süreci ilişkisi	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kararsız		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		\bar{x}	s
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
8	Kazanımlar, öğrencilerin eleştirel düşüncelerini geliştirici niteliktedir.	3	2,7	46	41,8	40	36,4	21	19,1	---	---	3,28	,80
9	Kazanımlar, öğrencilerin yaparak-yaşayarak öğrenmelerini destekler niteliktedir.	6	5,5	57	51,8	32	29,1	15	13,6	---	---	3,49	,79
10	Kazanımlar, öğrencilere işbirliği yapma ve grupla çalışma becerileri kazandırıcı niteliktedir.	4	3,6	58	52,7	34	30,9	14	12,7	---	---	3,47	,76
11	Kazanımlar, öğrenciye bilgiye ulaşma ve bilgiyi yapılandırma konusunda beceriler kazandırmaktadır.	4	3,6	52	47,3	43	39,1	11	10	---	---	3,44	,72
12	Öğrenme-öğretme süreci kazanımların kazanılması açısından zaman olarak yeterlidir.	--	---	1	,9	2	1,8	30	27,3	77	70	1,33	,56
13	Öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan araç-gereçler, kazanımların gerçekleştirilmesi için yeterlidir.	2	1,8	51	46,4	39	35,5	15	13,6	3	2,7	3,30	,83

Tablo11’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım ve öğrenme-öğretme süreci ilişkisini belirleme konusunda katılıyorum ile en üst düzeyde gerçekleştirdikleri ve katılıyorum olarak belirttikleri $\bar{x}=3,49$ ortalama ile kazanımlar, öğrencilerin yaparak- yaşayarak öğrenmelerini destekler niteliktedir ifadesidir. Buna karşın öğretmenler özellikle $\bar{x}=1,33$ ortalama ile öğrenme-öğretme süreci kazanımların kazanılması açısından zaman olarak yeterlidir ifadesini hiç katılmıyorum olarak cevaplandırmışlardır. Çocuğun yeteneklerini keşfedip geliştirmesi ve çocuğun topluma kazandırılması açısından sanat eğitiminin dolayısıyla okullarda verilen Görsel Sanatlar dersi programı eğitim sistemimiz içinde önemli bir yere sahiptir. Fakat bu anket çalışması göstermektedir ki GSED süresinin haftada bir saat olmasının bu dersin kavratılıp uygulanması açısından yetersizdir.

Öğretmenler kazanımları öğrencilerin yaparak- yaşayarak öğrenmelerini destekler nitelikte, öğrencilere işbirliği yapma ve grupla çalışma becerileri kazandırıcı nitelikte, öğrencilere işbirliği yapma ve grupla çalışma becerileri kazandırıcı nitelikte, öğrenciye bilgiye ulaşma ve bilgiyi yapılandırma konusunda beceriler kazandırıcı nitelikte ve öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan araç-gereçleri kazanımların gerçekleştirilmesi için yeterli bulduklarını bu ifadelerle katıldıklarını belirterek göstermektedirler.

Tablo 12: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım Öğretme-Öğrenme Süreci İlişkisine Yönelik Görüşlerin Devamı

	Kazanım Öğretme-Öğrenme süreci ilişkisi	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		\bar{x}	S
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
14	Öğrenme öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve teknikler, kazanımlara ulaşma açısından yeterli niteliktedir.	2	1,8	49	44,5	46	41,8	13	11,8	---	---	3,36	,71
15	Kazanımlar, öğrencilerin tartışarak öğrenmelerini sağlayıcı niteliktedir.	2	1,8	45	40,9	44	40	19	17,3	---	---	3,27	,76
16	Kazanımlar, öğrencilerin bağımsız olarak öğrenmelerini sağlayacak niteliktedir.	2	1,8	47	42,7	46	41,8	15	13,6	---	---	3,23	,73
17	Kazanımlar, öğrencilerin sorgulama yeteneğini geliştirici niteliktedir.	4	3,6	45	40,9	43	39,1	18	16,4	---	---	3,31	,78
18	Kazanımlar, öğrencilerin değerlendirmeye yapabilmeye özelliklerini alışkanlık haline getirecek niteliktedir.	2	1,8	46	41,8	46	41,8	16	14,5	---	---	3,30	,73
19	Kazanımlar, öğrencilerin etkinliklere istekli katılmalarını sağlayıcı niteliktedir.	6	5,5	44	40	43	39,1	16	14,5	1	,9	3,34	,82

Tablo 12’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım ve öğrenme-öğretme süreci ilişkisini belirleme konusunda katılıyorum ile en üst düzeyde gerçekleştirdikleri ve katılıyorum olarak belirttikleri $\bar{x}=3,36$ ortalama ile Öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve teknikler, kazanımlara ulaşma açısından yeterli niteliktedir.

Öğretmenler, $\bar{x}=3,23$ ortalama ile kazanımları öğrencilerin bağımsız olarak öğrenmelerini sağlayacak nitelikte bulmaktadırlar.

4.5. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerinin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme İlişkisine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım-ölçme ve değerlendirme ilişkisini belirlemek için sorulan sorulara verdikleri cevaplar ve programın kazanım ögesinin öğrenme-öğretme sürecinde gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 13: Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme İlişkisine Yönelik Görüşler

	Kazanım- Ölçme ve Değerlendirme İlişkisi	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		\bar{x}	S
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	Kazanımlar, programın ölçme ve değerlendirme sürecini tam karşılamaktadır.	2	1,8	34	30,9	67	60,9	6	5,5	1	,9	3,27	,63
2	Kazanımlar, ölçülebilir ve değerlendirilebilir niteliktedir.	2	1,8	41	37,3	58	52,7	8	7,3	1	,9	3,31,	,67
3	Kazanımlar, ölçme ve değerlendirme araçlarında çeşitliliğe izin vermektedir.	3	2,7	50	45,5	48	43,6	8	7,3	1	,9	3,41	,70
4	Kazanımlar, ölçme ve değerlendirme yöntemlerine olanak sağlayan niteliktedir.	2	1,8	54	49,1	49	44,5	5	4,5	--	---	3,48	,61
5	Kazanımlar, öğrencilere sorgulama ve değerlendirmeyi hayatlarının tüm safhalarında alışkanlık haline getirmeyi sağlar niteliktedir.	1	,9	41	37,3	52	47,3	16	14,5	--	---	3,24	,70
6	Kazanımlar, öğrencilerin kendilerini tarafsız gözle değerlendirmelerini sağlayacak niteliktedir.	6	5,5	50	45,5	43	39,1	11	10	--	---	3,46	,75
7	Kazanımlar, öğrencilerin kendilerini olduğu kadar arkadaşlarını da değerlendirme (grup değerlendirme) olanağı sağlamaktadır.	6	5,5	40	36,4	55	50	8	7,3	1	,9	3,38	,74
8	Kazanımlar, hem ürünü hem de süreci değerlendirebilir niteliktedir.	3	2,7	46	41,8	51	46,4	9	8,2	1	,9	3,37	,71

Tablo 13’de görüldüğü gibi, İlköğretim okulu I. Kademe görsel sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının kazanım ögesinin ve öğrenme-öğretme süreci ilişkisini belirleme konusunda katılıyorum ile en üst düzeyde gerçekleştirdikleri ve katılıyorum olarak belirttikleri $\bar{x}=3,48$ ortalama ile kazanımlar, ölçme ve değerlendirme yöntemlerine olanak sağlayan niteliktedir ifadesidir. Buna rağmen öğretmenler, kazanımların hem ürünü hem de süreci değerlendirebilir nitelikte olup olmadığıyla ilgili, öğrencilerin kendilerini olduğu kadar arkadaşlarını da değerlendirme (grup değerlendirme) olanağı sağlamayı sağlamadığıyla, öğrencilere sorgulama ve değerlendirmeyi hayatlarının tüm safhalarında alışkanlık haline getirmeyi sağlayıcı nitelikte olmasıyla ilgili, kazanımların ölçülebilir ve değerlendirilebilir nitelikte olmasıyla ve programın ölçme ve değerlendirme sürecini tam karşılayıp karşılamadıklarıyla ilgili kararsızlık yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenler özellikle $\bar{x}=3,23$ ortalama ile kazanımları öğrencilere sorgulama ve değerlendirmeyi hayatlarının tüm safhalarında alışkanlık haline getirmeyi sağlayıcı nitelikte bulmaktadırlar. Böylece düşünen, sorgulayan ve sonucunda yeni ürünler ortaya koyabilen yaratıcı gençler yetiştirilmeye çalışılır.

4.6. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilere Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim okullarında görev yapan ve görsel sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilere ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

4.6.1. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Psikoloji Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Psikoloji yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 14: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Psikolojik Yönteme Yönelik Görüşler

Psikolojik Yöntem	f	%
1	5	4,5
2	3	2,7
3	8	7,3
4	4	3,6
5	11	10,0
6	14	12,7
7	12	10,9
8	1	,9
9	5	4,5
10	8	7,3
11	8	7,3
12	9	8,2
13	4	3,6
14	9	8,2
15	9	8,2

Tablo 14’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Psikoloji stratejisine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %12,7 ile 6. sırada, en

azsa %,9 ile 8. sırada tercih edilmektedir. Öğrencinin psikolojik yapısını tanımasını esas alan bu yöntem çocuk resimlerinden yola çıkarak çocuğun iç dünyasıyla ilgili çözümlenmeleri yapabilmek adına sanat eğitiminde kullanılan ve önemsenen bir yöntemdir.

4.6.2. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Çözümleme-Birleşim Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Çözümleme-Birleşim yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 15: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Çözümleme-Birleşim Yöntemine Yönelik Görüşler

Çözümleme-Birleşim Yöntemi	f	%
1	5	4,5
2	16	14,5
3	20	18,2
4	11	10,0
5	15	13,6
6	8	7,3
7	3	2,7
8	9	8,2
9	4	3,6
10	6	5,5
11	2	1,8
12	2	1,8
13	2	1,8
14	5	4,5
15	2	1,8

Tablo 15’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Çözümleme-Birleşim Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %18,2 ile 3. sırada, en az %1,8 ile 11, 12, 13 ve 15. sırada tercih edilmektedir. Aktif öğrenme yaşantıları sunan çözümleme-birleşim yöntemi çocukları araştırmaya ve inceleme yapmaya yönelmektedir.

4.6.3. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Gözlem ve İnceleme Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Gözlem ve inceleme yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 16: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Gözlem ve İnceleme Yöntemine Yönelik Görüşler

Gözlem ve İnceleme Yöntemi	f	%
1	48	43,6
2	20	18,2
3	12	10,9
4	12	10,9
5	2	1,8
6	1	,9
7	5	4,5
8	4	3,6
9	2	1,8
10	2	1,8
11	--	---
12	--	---
13	--	---
14	1	,9
15	1	,9

Tablo 16’da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Gözlem ve İnceleme Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok % 43,6 ile 1. sırada ve % 18,2 ile 2. sırada tercih edilmekte, en az % ,9 ile 6, 14 ve 15. sıralarda tercih edilirken; 11, 12 ve 13 sıralarda hiç tercih edilmemektedir.

4.6.4. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Modelden Çalışma Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının

kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Modelden çalışma yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 17: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Modelden Çalışma Yöntemine Yönelik Görüşler

Modelden Çalışma Yöntemi	f	%
1	10	9,1
2	18	16,4
3	11	10,0
4	18	16,4
5	11	10,0
6	7	6,4
7	8	7,3
8	7	6,4
9	7	7,3
10	3	6,4
11	--	---
12	2	1,8
13	2	1,8
14	4	3,6
15	2	1,8

Tablo 17’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Modelden Çalışma Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %16,4 ile 1. ve 4. sırada tercih edilirken en az %1,8 ile 12, 13 ve 15. sıralarda tercih edilirken 11. sırada tercih edilmemektedir.

4.6.5. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Kopya Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Kopya yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 18: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Kopya Yöntemine Yönelik Görüşler

Kopya Yöntemi	f	%
1	3	2,7
2	3	2,7
3	8	7,3
4	6	5,5
5	6	5,5
6	11	10,0
7	12	10,9
8	4	3,6
9	9	8,2
10	6	5,5
11	2	1,8
12	3	2,7
13	9	8,2
14	10	9,1
15	18	16,4

Tablo 18’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Kopya Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %16,4 ile 15. sırada tercih edilirken en az %1,8 ile

11. sırada tercih edilmektedir. Sanat eğitiminde bir araç olarak kullanılan kopya yöntemi değiştirici ve geliştirici olabilir.

4.6.6. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Eğitsel yaratıcı drama yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 19: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntemine Yönelik Görüşler

Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntemi	f	%
1	12	10,9
2	20	18,2
3	10	9,1
4	18	16,4
5	8	7,3
6	11	10,0
7	9	8,2
8	5	4,5
9	4	3,6
10	4	3,6
11	6	5,5
12	1	,9
13	2	1,8
14	--	---
15	--	---

Tablo 19’da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %18,2 ile 2. sırada tercih edilmekte, en az %,9 ile 12. sırada tercih edilirken 14 ve 15. sırada kesinlikle tercih edilmemektedir. Görsel sanatlar derslerinde önemli bir yere sahip olan yaratıcı drama etkinlikleri herhangi bir yazılı metne ihtiyaç duyulmadan olayları canlandırmadır. Yaratıcılığa ve hayal gücü gelişimine katkı sağlayan bu etkinlik öğretmenlerce en üst düzeyde tercih edilen etkinliklerden biridir.

**4.6.7. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren
Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim
Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden
Proje Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?**

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Proje yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 20: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Proje Yöntemine Yönelik Görüşler

Proje Yöntemi	f	%
1	10	9,1
2	7	6,4
3	10	9,1
4	5	4,5
5	19	17,3
6	9	8,2
7	9	8,2
8	9	8,2
9	3	2,7
10	9	8,2
11	6	5,5
12	6	5,5
13	2	1,8
14	1	,9
15	5	4,5

Tablo 20’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Proje Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %17,3 ile 5. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 14. sırada tercih edilmektedir.

4.6.8. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Müze Eğitimi Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının

kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Müze eğitimi yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 21: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Müze Eğitimi Yöntemine Yönelik Görüşler

Müze Eğitimi Yöntemi	f	%
1	-	---
2	1	,9
3	-	---
4	2	1,8
5	5	4,5
6	3	2,7
7	6	5,5
8	10	9,1
9	5	4,5
10	6	5,5
11	9	8,2
12	14	12,7
13	13	11,8
14	15	13,6
15	21	19,1

Tablo 21’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Müze Eğitimi Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %19,1 ile 15. sırada tercih edilmekte, en az %,9 ile 2. sırada tercih edilirken 1. ve 3. sıralarda hiç tercih edilmemektedir. Müze Eğitimi yöntemiyle görsel sanatlar dersi okulun sınırları içinde kalmamış olur. Öğrencilerin resim ve heykel sergilerini gezmeleri sağlanarak eğitimde kalıcılık sağlanmış olur.

4.6.9. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Bellek Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Bellek yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 22: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Bellek Yöntemine Yönelik Görüşler

Bellek Yöntemi	f	%
1	-	---
2	2	1,8
3	3	2,7
4	8	7,3
5	2	1,8
6	5	4,5
7	7	6,4
8	7	6,4
9	17	15,5
10	9	8,2
11	7	6,4
12	12	10,9
13	15	13,6
14	11	10,0
15	5	4,5

Tablo 22’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Bellek Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %15,5 ile 9. sırada tercih edilirken en az 2. sırada

tercih edilmektedir. Fakat 1.sırada kesinlikle tercih edilmemektedir. Bu yöntemle öğrencilerin katı kurallarla sınırlandırılmak yerine belleklerini öne çıkararak ondan faydalanmaları gerekliliği öne sürülmektedir.

4.6.10. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Kolaydan Zora Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Kolaydan zora yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 23: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Kolaydan Zora Yöntemine Yönelik Görüşler

Kolaydan Zora Yöntemi	f	%
1	6	5,5
2	7	6,4
3	7	6,4
4	3	2,7
5	10	9,1
6	14	12,7
7	9	8,2
8	16	14,5
9	12	10,9
10	5	4,5
11	7	6,4
12	4	3,6
13	4	3,6
14	4	3,6
15	2	1,8

Tablo 23’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Kolaydan Zora Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %14,5 ile 8. sırada tercih edilirken en az %1,8 ile 15. sırada tercih edilmektedir. Beceriye geliştirmeyi amaçlayan bu yöntemle öğrenciyi yıldırmadan en basitten karmaşığa doğru yapılan çalışmalarla çocuğun yeteneklerini keşfederek kendini daha iyi tanıması sağlanmış olur.

4.6.11. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Müzikli Yönteme Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Müzikli yönteme ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 24: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Müzikli Yönteme Yönelik Görüşler

Müzikli Yöntem	f	%
1	1	,9
2	--	---
3	4	3,6
4	5	4,5
5	2	1,8
6	11	10,0
7	10	9,1
8	7	6,4
9	13	11,8
10	8	7,3
11	20	18,2
12	16	14,5
13	6	5,5
14	3	2,7
15	4	3,6

Tablo 24’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Müzikli Yönteme ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %18,2 ile 11. sırada tercih edilirken en az % ,9 ile 2. sırada tercih edilmektedir. Buna karşın 2. sırada hiç tercih edilmemektedir. İlk çıkışı 1927’lere denk gelen bu yöntem bireyin içi dünyasını harekete geçirerek anlatımlarına yaratıcı etkinliklerle yön vermeyi amaçlamaktadır. Müzik eşliğinde yapılan çalışmalarla çocukların yaratıcılığı geliştirilmiş olur.

4.6.12. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Drama Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden drama yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 25: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Drama Yöntemine Yönelik Görüşler

Drama Yöntemi (Oyunlaştırma)	f	%
1	2	1,8
2	2	1,8
3	10	9,1
4	3	2,7
5	13	11,8
6	5	4,5
7	10	9,1
8	11	10,0
9	6	5,5
10	11	10,0
11	12	10,9
12	12	10,9
13	12	10,9
14	1	,9
15	--	---

Tablo 25’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Drama Yöntemine (Oyunlaştırma) ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %11,8 ile 5. sırada tercih edilirken en

az 14. sırada tercih edilmekte ve 15. sırada hiç tercih edilmemektedir. Görsel sanatlar dersinde önemli bir yere sahip olan drama yöntemi bireylerde birbirine saygılı olmayı, fikir alışverişinde bulunma ve sosyalleşme yolunda kişilik gelişimini sağlar.

4.6.13. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Gösteri Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim okullarında görev yapan ve görsel sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Gösteri yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 26: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Gösteri Yöntemine Yönelik Görüşler

Gösteri Yöntemi (Demostrasyon)	f	%
1	6	5,5
2	5	4,5
3	3	2,7
4	15	13,6
5	4	3,6
6	5	4,5
7	5	4,5
8	10	9,1
9	11	10,0
10	9	8,2
11	9	8,2
12	13	11,8
13	11	10,0
14	2	1,8
15	2	1,8

Tablo 26’da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Gösteri Yöntemine (Demostrasyon) ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %13,6 ile 4. sırada tercih edilirken en az 14. ve 15. sırada tercih edilmektedir. Görsel sanatlar öğretiminde her türlü görsel eğitim araçlarından yararlanarak öğretim yapmak öğrenmeye önemli katkı sağlamaktadır. Bunun için gösteri yöntemi sanat eğitiminde sıklıkla başvurulan yöntemlerdendir.

4.6.14. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Çocuk Sanatı Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Çocuk Sanatı yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 27: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Çocuk Sanatı Yöntemine Yönelik Görüşler

Çocuk Sanatı Yöntemi	f	%
1	1	,9
2	2	1,8
3	4	3,6
4	1	,9
5	2	1,8
6	3	2,7
7	4	3,6
8	5	4,5
9	7	6,4
10	12	10,9
11	9	8,2
12	11	10,0
13	13	11,8
14	25	22,7
15	11	10,0

Tablo 27’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Çocuk Sanatı Yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %22,7 ile 14. sırada tercih edilirken en az 1. ve 4. sırada tercih edilmektedir. Bu yöntemin önemli isimlerinden olan Çizek’in de dediği gibi “Bütün çocukların anlatacak bir şeyleri vardır.” Bu yöntemde bitmiş işten çok çalışma sürecinde çocukların gelişimi üzerinde özenle durulur.

4.6.15. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilerden Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Sanat yoluyla eğitim yöntemine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 28: Kazanımların Kazandırılmasında Kullanılan Yöntemlerden Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemine Yönelik Görüşler

Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemi	f	%
1	3	2,7
2	3	2,7
3	2	1,8
4	1	,9
5	3	2,7
6	2	1,8
7	2	1,8
8	5	4,5
9	5	4,5
10	11	10,0
11	10	9,1
12	4	3,6
13	14	12,7
14	18	16,4
15	27	24,5

Tablo 28’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemine ilişkin değerlere

bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %24,5 ile 15. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 4. sırada tercih edilmektedir.

İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilere ilişkin görüşlerine bir bütün olarak bakıldığında öğretmenler tarafından en çok kullanılan en az kullanılan doğru sırasıyla; Gözlem ve İnceleme Yöntemi % 43,6 ile 1. sırada, Modelden Çalışma Yöntemi %16,4 ile 1. ve 4. sırada, Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntemi %18,2 ile 2. sırada, Çözümleme-Birleşim Yöntemi %18,2 ile 3. sırada, Gösteri Yöntemi (Demostrasyon) %13,6 ile ve Gösteri Yöntemi (Demostrasyon) %13,6 ile 4.sırada, Proje Yöntemi %17,3 ile ve Drama Yöntemi (Oyunlaştırma) %11,8 ile 5. sırada, Psikoloji stratejisi %12,7 ile 6. sırada, Kolaydan Zora Yöntemi %14,5 ile 8. sırada, Bellek Yöntemi %15,5 ile 9. sırada, Müzikli Yöntem %18,2 ile 11. sırada, Çocuk Sanatı Yöntemi %22,7 ile 14. sırada, Kopya Yöntemi stratejisi %16,4 ile, Müze Eğitimi Yöntemi stratejisi %19,1 ile, Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemi stratejisi çok %24,5 ile ve Çocuk Sanatı Yöntemi stratejisi %22,7 ile 15. sırada tercih edilmektedir.

4.7. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilere Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilere ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 29: Kazanımlarının Kazandırılmasında Kullanılan Stratejilere Yönelik Görüşler

	Kazanımların kazandırılmasında kullanılan stratejiler	1.sıra		2.sıra		3.sıra		4.sıra		5.sıra	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Buluş yoluyla öğretim stratejisi	20	18,2	56	50,9	28	25,5	6	5,5	---	---
2	Sunuş yoluyla öğretim stratejisi	27	24,5	32	29,1	42	38,2	7	6,4	2	1,8
3	Araştırma İnceleme yoluyla öğretim stratejisi	57	51,8	18	16,4	20	18,2	14	12,7	1	,9
4	Tam öğrenme stratejisi	6	5,5	1	,9	19	17,3	82	74,5	2	1,8
5	Diğer	--	---	3	2,7	1	,9	2	1,8	104	94,5

Tablo 29’da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilerden Buluş Yoluyla Öğretim stratejisine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %50,9 ile 2. sırada tercih edilirken en az %5,5 ile 4. sırada tercih edilmektedir. Buna karşın 5. sırada hiç tercih edilmemektedir. Sunuş Yoluyla Öğretim stratejisine ilişkin değerlere bakıldığında en çok %38,2 ile 3. sırada sonra %29,1 ile 2. sırada tercih edilirken en az %1,8 ile 5. sırada tercih edilmektedir. Araştırma İnceleme Yoluyla Öğretim stratejisine ilişkin değerlere bakıldığında en çok %51,8 ile 1. sırada sonra %18,2 ile 3. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 5. sırada tercih edilmektedir. Araştırma inceleme yönteminin öğretmenlerce en çok tercih edilmesinin nedeni GSDÖP’nin yapılandırmacı yaklaşım esaslarına dayanarak hazırlanmasıdır. Bu yaklaşıma göre öğretmen rehber konumdayken öğrenci araştıran, yaşayarak öğrenen konumdadır. Böylece öğrenci yaparak yaşayarak öğrenerek eğitimde kalıcılıkta sağlanmış olur. Tam Öğrenme stratejisine ilişkin değerlere bakıldığında en çok %74,5 ile 4. sırada sonra %17,3 ile 3. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 2. sırada tercih edilmektedir. Diğer öğrenme Stratejilerine ilişkin değerlere bakıldığında en çok %94,5 ile 5. sırada sonra %2,7 ile 2. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 3. sırada tercih edilmektedir. Buna karşın 1. sırada hiç tercih edilmemektedir. Tam

Öğrenme stratejisine bakıldığında öğretmen bilgiyi aktaran öğrenciyle öğretmenin anlattıklarını sorgulamadan aynen alan ve ezberleyen konumdadır. Klasik eğitim yöntemlerinden olan bu yöntem öğretmenler tarafından daha az tercih edilmektedir.

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilere ilişkin bulgulara bir bütün olarak bakıldığında öğretmenler tarafından en çok kullanılan en az kullanılan doğru Araştırma İnceleme Yoluyla Öğretim stratejisi %51,8 ile 1. sırada, Buluş Yoluyla Öğretim stratejisi %50,9 ile 2. sırada, Sunuş Yoluyla Öğretim stratejisi %38,2 ile 3. sırada, Tam Öğrenme stratejisi %74,5 ile 4. sırada ve son olarak Diğer öğrenme Stratejileri %94,5 ile 5.sırada tercih edilmektedir.

4.8. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım, İçerik, Öğrenme Öğretme Süreci ve Ölçme-Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Öğretmenlerin Cinsiyetleri Arasında Anlamli Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım ögesiyle kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme süreci öğeleri ile öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

4.8.1. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-Kazanım Öğeleri ile Öğretmenlerin Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 30: Kazanım-Kazanım İlişkisinin Cinsiyetlere Göre Farklılığı

	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	sd	t	p
Kazanım-kazanım ilişkisi puanlarının cinsiyete göre T-Testi sonuçları	Erkek	53	3,42	,46	108	2,25	,026*
	Kadın	57	3,18	,63	102,392		

Tablo 30’da görüldüğü gibi, Görsel Sanatlar derslerinin kazanım-kazanım ile öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Erkekler daha olumludur. Erkek öğretmenler $\bar{x} = 3,42$, kadın öğretmenler $\bar{x} = 3,18$.

4.8.2. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım-İçerik Öğeleri ile Öğretmenlerin Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım öğesiyle

kazanım-içerik öğeleri ile öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 31: Kazanım-İçerik İlişkisi Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılığı

	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	sd	t	p
Kazanım- içerik ilişkisi puanlarını n cinsiyete göre T- Testi sonuçları	Erkek	53	3,48	,59	108	1,78	,083
	Kadın	57	3,24	,79	103,48		

Tablo 31’de görüldüğü gibi, Görsel Sanatlar derslerinin kazanım-kazanım ile öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Yani erkek öğretmenler ile kadın öğretmenler kazanım-kazanım hakkında birbirine yakın görüşte oldukları görülmektedir. Erkek öğretmenler $\bar{x}=3,48$, kadın öğretmenler $\bar{x}=3,24$.

4.8.3. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım ve Öğrenme-Öğretme Süreci ile Öğretmenlerin Cinsiyetleri Öğeleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım öğesiyle kazanım ve öğrenme-öğretme süreci öğeleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 32: Kazanım-Öğrenme-Öğretme İlişkisi Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılığı

	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	sd	t	p
Kazanım-öğrenme-öğretme süreci ilişkisi puanlarının cinsiyete göre T-Testi sonuçları	Erkek	53	3,38	,43	108	2,71	,008*
	Kadın	57	3,11	,59	102,84		

Tablo 32’de görüldüğü gibi, Görsel Sanatlar derslerinin kazanım-kazanım ile öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Erkek öğretmenler daha olumludur. Erkek öğretmenler $\bar{x}=3,38$, kadın öğretmenler $\bar{x}=3,11$.

4.8.4. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım ve Ölçme-Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle kazanım ve ölçme-değerlendirme süreci öğeleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 33: Kazanım Ölçme-Değerlendirme İlişkisi Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılığı

	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	sd	t	p
Kazanım-ölçme-değerlendirme ilişkisi puanlarının cinsiyete göre T-Testi sonuçları	Erkek	53	3,51	,47	108	2,81	,006*
	Kadın	57	3,23	,55	107,39		

Tablo 33’de görüldüğü gibi, Görsel Sanatlar derslerinin kazanım-kazanım ile öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Erkek öğretmenler daha olumludur. Erkek öğretmenler $\bar{x}=3,51$, kadın öğretmenler $\bar{x}=3,23$.

4.9.İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım – Kazanım, Kazanım-İçerik, Kazanım-Öğrenme ve Öğretme süreci, Kazanım-Ölçme Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme öğelerine ilişkin görüşlerini çalışma yılının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

4.9.1. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Kazanım Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle kazanım ögesine ilişkin görüşlerini çalışma yılının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 34: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-Kazanım İlişkisinin Çalışma Yılına Göre Farklılığı

		Karalar Toplamı	sd	Karalar Ortalaması	F	Fark(sc heffe $p \leq 0,05$)	p
Çalışma Yılı ve Kazanım-kazanım İlişkisi	Gruplar arası	,263	4	,066	,196		,940
	Gruplar içi	35,154	105	,335			
	Toplam	35,416	109				

Analiz sonuçları İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım-kazanım öğelerine ilişkin görüşleri arasında çalışma yılına göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($F=,196$; $p=,940$). Öğretmenlerin değerlendirmelerinde çalışma yıllarına göre .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=,940$)

4.9.2. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –İçerik Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle içerik ögesine ilişkin görüşlerini çalışma yılının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 35: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-İçerik İlişkisinin Çalışma Yılına Göre Farklılığı

		Karaler Toplamı	sd	Karaler Ortalaması	F	Fark(sc heffe $p \leq 0,05$)	p
Çalışma Yılı ve Kazanım-İçerik İlişkisi	Gruplar arası	1,061	4	,265	,507		,731
	Gruplar içi	54,969	105	,524			
	Toplam	56,030	109				

Analiz sonuçları İlköğretim Okulu I. Kademe görsel sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel sanatlar dersi öğretim programının kazanım-içerik öğelerine ilişkin görüşleri arasında çalışma yılına göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($F=,507$; $p=,731$). Öğretmenlerin değerlendirmelerinde çalışma yıllarına göre .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=,731$).

4.9.3. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Öğrenme Öğretme Süreci Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle öğrenme-öğretme süreci ögesine ilişkin görüşlerini çalışma yılının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 36: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım Öğrenme-Öğretme Süreci İlişkisi Çalışma Yılına Göre Farklılığı

		Karalar Toplamı	sd	Karale r Ortalaması	F	Fark(sc heffe $p \leq 0,05$)	p
Çalışma Yılı ve Kazanım Öğrenme-Öğretme Süreci İlişkisi	Gruplar arası	,027	4	,007	,022		,999
	Gruplar içi	31,856	105	,303			
	Toplam	31,883	109				

Analiz sonuçları İlköğretim Okulu I. Kademe görsel sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel sanatlar dersi öğretim programının kazanım-öğrenme ve öğretme süreci öğelerine ilişkin görüşleri arasında çalışma yılına göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($F=0,22$; $p=,999$). Öğretmenlerin değerlendirmelerinde çalışma yıllarına göre .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=,999$).

4.9.4. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Ölçme ve Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Çalışma Yılları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle ölçme ve değerlendirme süreci öğesine ilişkin görüşlerini çalışma yılının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 37: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme Süreci Çalışma Yılına Göre Farklılığı

		Karaler Toplamı	sd	Karaler Ortalaması	F	Fark(sc heffe $p \leq 0,05$)	p
Çalışma Yılı ve Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme ilişkisi	Gruplar arası	,884	4	,221	,759		,554
	Gruplar içi	30,566	105	,291			
	Toplam	31,450	109				

Analiz sonuçları İlköğretim Okulu I. Kademe görsel sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel sanatlar dersi öğretim programının kazanım-ölçme ve değerlendirme süreci öğelerine ilişkin görüşleri arasında çalışma yılına göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($F=,759$ $p=,554$). Öğretmenlerin değerlendirmelerinde çalışma yıllarına göre .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=,554$).

4.10. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Kazanım, Kazanım-İçerik, Kazanım-Öğrenme ve Öğretme süreci, Kazanım-Ölçme Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme öğelerine ilişkin görüşlerini hizmet içi eğitim durumları etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

4.10.1. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Kazanım Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle kazanım ögesine ilişkin görüşlerini hizmet içi eğitim durumlarının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 38: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım –Kazanım Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumlarına Göre Farklılığı

		N	\bar{x}	S	sd	t	p
Hizmet içi Eğitim Durumu ve Kazanım-Kazanım İlişkisi	Hizmetiçi eğitim alanlar	82	3,31	,57	108	,436	,663
	Hizmetiçi eğitim almayanlar	28	3,25	,57	46,94		

$$p \leq 0,05$$

Bu bulgulara göre, hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin ilköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programındaki kazanımlara ilişkin görüşlerine ait Puanların ortalaması $\bar{x}=3,31$, hizmet içi eğitim almayan öğretmenlerin ilköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programındaki kazanımlara ilişkin görüşlerine ait Puanların ortalaması $\bar{x}=3,25$ 'dir. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri ,436 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0,05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Analiz sonuçları İlköğretim Okulu I. Kademe görsel sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel sanatlar dersi öğretim programının kazanım-kazanım öğelerine ilişkin görüşleri arasında hizmetiçi eğitim durumlarına göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir.

4.10.2. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –İçerik Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle içerik ögesine ilişkin görüşlerini hizmet içi eğitim durumlarının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 39: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım –İçerik Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Farklılığı

		N	\bar{x}	S	sd	t	p
Hizmetiçi Eğitim Durumu ve Kazanım-İçerik İlişkisi	Hizmetiçi eğitim alanlar	82	3,38	,68	108	,587	,558
	Hizmetiçi eğitim almayanlar	28	3,29	,80	41,20		

$$p \leq 0,05$$

Bu bulgulara göre, hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin ilköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programındaki kazanımlara ilişkin görüşlerine ait Puanların ortalaması $\bar{x}=3,38$, hizmet içi eğitim almayan öğretmenlerin ilköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programındaki kazanımlara ilişkin görüşlerine ait puanların ortalaması $\bar{x}=3,29$ 'dir. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri ,587 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0,05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Analiz sonuçları İlköğretim Okulu I. Kademe görsel sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel sanatlar dersi öğretim programının kazanım-içerik öğelerine ilişkin görüşleri arasında hizmetiçi eğitim durumlarına göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir.

4.10.3. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Öğrenme ve Öğretme Süreci Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım öğesiyle öğrenme ve öğretme süreci öğesine ilişkin görüşlerini hizmet içi eğitim durumlarının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 40: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım –Öğrenme ve Öğretme Süreci Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumlarına Göre Farklılığı

		N	\bar{x}	S	sd	t	p
Hizmetiçi Eğitim Durumu ve Kazanım-Öğrenme ve Öğretme Süreci İlişkisi	Hizmetiçi eğitim alanlar	82	3,26	,54	108	,661	,510
	Hizmetiçi eğitim almayanlar	28	3,18	,52	48,96		

$$p \leq 0,05$$

Bu bulgulara göre, hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin ilköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programındaki kazanımlara ilişkin

görüşlerine ait Puanların ortalaması $\bar{x}=3,26$, hizmet içi eğitim almayan öğretmenlerin ilköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programındaki kazanımlara ilişkin görüşlerine ait Puanların ortalaması $\bar{x}=3,18$ 'dir. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri ,661 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0,05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Analiz sonuçları İlköğretim Okulu I. Kademe görsel sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel sanatlar dersi öğretim programının kazanım-öğrenme ve öğretme süreci öğelerine ilişkin görüşleri arasında hizmetiçi eğitim durumlarına göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir.

4.10.4. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanım –Ölçme ve Değerlendirme Öğeleri ile Hizmet içi Eğitim Durumları Arasında Anlamlı Bir Farklılık Var mıdır?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle ölçme ve değerlendirme ögesine ilişkin görüşlerini hizmet içi eğitim durumlarının etkileyip etkilemediğine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 41: Öğretmen Görüşlerinin Kazanım – Ölçme ve Değerlendirme Süreci Öğeleri ile Hizmet İçi Eğitim Durumlarına Göre Farklılığı

		N	\bar{x}	S	sd	t	p
Hizmetiçi Eğitim Durumu ile Kazanım- Ölçme ve Değerlendirme Süreci İlişkisi	Hizmetiçi eğitim alanlar	82	3,26	,54	108	,661	,510
	Hizmetiçi eğitim almayanlar	28	3,18	,52	48,96		

$$p \leq 0,05$$

Bu bulgulara göre, hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin ilköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programındaki kazanımlara ilişkin görüşlerine ait Puanların ortalaması $\bar{x}=3,26$, hizmet içi eğitim almayan öğretmenlerin ilköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programındaki kazanımlara ilişkin görüşlerine ait Puanların ortalaması $\bar{x}=3,18$ 'dir. Bu iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucu t değeri ,661 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ortalamalar arasında 0,05 önem düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Analiz sonuçları İlköğretim Okulu I. Kademe görsel sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanım-ölçme ve değerlendirme süreci öğelerine ilişkin görüşleri arasında hizmetiçi eğitim durumlarına göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir.

4.11. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlere Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanımların gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlere ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

4.11.1. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Performans Ödevlerine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanımların gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Performans Ödevlerine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 42: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Performans Ödevlerine Yönelik Görüşler

Performans Ödevleri	f	%
1	27	24,5
2	15	13,6
3	15	13,6
4	12	10,9
5	7	6,4
6	8	7,3
7	10	9,1
8	5	4,5
9	1	,9
10	1	,9
11	2	1,8
12	1	,9
13	1	,9
14	2	1,8
15	3	2,7

Tablo 46’da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımların gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden performans ödevlerine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %24,5 ile 1. sırada sonra %13,6 ile 2. ve 3. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 12 ve13. sırada tercih edilmektedir. Görsel sanatlar eğitiminde en çok tercih edilen performans ödevleri öğrencilerin yaparak öğrenmeleri sağlaması açısından önemli yere sahiptir.

4.11.2. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Proje Ödevlerine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanımların gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Proje Ödevlerine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 43: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Proje Ödevlerine Yönelik Görüşler

Proje Ödevleri	f	%
1	10	9,1
2	24	21,8
3	15	13,6
4	12	10,9
5	4	3,6
6	8	7,3
7	6	5,5
8	7	6,4
9	5	4,5
10	5	4,5
11	2	1,8
12	2	1,8
13	3	2,7
14	3	2,7
15	4	3,6

Tablo 43’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımların gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden proje ödevlerine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %21,8 ile 2. sırada sonra %13,6 ile 3. sırada tercih edilirken en az %,1,8 ile 11 ve12. sırada tercih edilmektedir. Öğrenciye işbirliği yapma, paylaşma, sorumluluk alma, kendi işine saygı duyduğu kadar başkalarının işine de saygı duyma bilinci ve duyarlılığı kazandırmak ancak proje ödevleriyle sağlanabilir. İşte bu yüzden öğretmenler tarafından en çok tercih edilen yöntemlerden ikincisidir.

4.11.3. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Portfolyolara Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Portfolyolara ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 44: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için

Kullanılan Yöntemlerden Portfolyolara Yönelik Görüşler

Portfolyo (Öğrenci Ürün Dosyası)	f	%
1	20	18,2
2	11	10,0
3	26	23,6
4	7	6,4
5	14	12,7
6	6	5,5
7	1	,9
8	2	1,8
9	3	2,7
10	6	5,5
11	2	1,8
12	2	1,8
13	5	4,5
14	3	2,7
15	2	1,8

Tablo 44’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Portfolyo (Öğrenci Ürün Dosyası)’na ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %23,6 ile 3. sırada sonra %18,2 ile 1. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 7. sırada tercih edilmektedir. Kazanımların gerçekleşme düzeyinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden en çok tercih edilen yöntem olan portfolya değerlendirme öğrencinin gelişimini izleyebilmek, öğrencinin kendi gelişimini izlemesine fırsat vermek, öğrencinin zaman içerisindeki öğrenimlerini belgelemek, öğrencinin gerçekte ne öğrendiğini ortaya koymak, öğrencinin öz değerlendirme yapabilmesine

olanak sağlamak, velilerle iletişimi katılım ve geri bildirim yoluyla kolaylaştırmak amacıyla yapılmaktadır.

4.11.4. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Dereceli Puanlama Ölçeklerine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Dereceli Puanlama Ölçeklerine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 45: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Dereceli Puanlama Ölçeklerine Yönelik Görüşler

Dereceli Puanlama Ölçekleri	f	%
1	3	2,7
2	1	,9
3	3	2,7
4	11	10,0
5	12	10,9
6	10	9,1
7	6	5,5
8	10	9,1
9	7	6,4
10	11	10,0
11	10	9,1
12	6	5,5
13	2	1,8
14	8	7,3
15	10	9,1

Tablo 45’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımlarının gerçekleşme

düzeylelerinin ölçölüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Dereceli Puanlama Ölçeklerine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %10,9 ile 5. sırada sonra %10,0 ile 4. ve 10. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 2. sırada tercih edilmektedir.

4.11.5. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçölüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Öz Değerlendirmeye Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçölüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Öz Değerlendirmeye ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 46: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Öz Değerlendirmeye Yönelik Görüşler

Öz Değerlendirme	f	%
1	6	5,5
2	12	10,9
3	4	3,6
4	21	19,1
5	11	10,0
6	7	6,4
7	9	8,2
8	6	5,5
9	6	5,5
10	1	,9
11	8	7,3
12	5	4,5
13	8	7,3
14	4	3,6
15	2	1,8

Tablo 46’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Öz Değerlendirme yöntemine ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %19,1 ile 4. sırada sonra %10,0 ile 5. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 10. sırada tercih edilmektedir. Öz değerlendirme yöntemiyle öğrenciler kendilerini değerlendirme olanağı bulmaktadırlar.

4.11.6. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Akran Değerlendirmeye Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Akran Değerlendirmeye ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 47: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Akran Değerlendirmeye Yönelik Görüşler

Akran Değerlendirme	f	%
1	2	1,8
2	6	5,5
3	1	,9
4	7	6,4
5	8	7,3
6	13	11,8
7	6	5,5
8	13	11,8
9	7	6,4
10	9	8,2
11	5	4,5
12	3	2,7
13	10	9,1
14	13	11,8
15	7	6,4

Tablo 47’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nin kazanımlarının gerçekleşme

düzeylelerinin ölçülüp değerdendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Akran Değerdendirme yöntemine ilişkin değerdere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %11,8 ile 6, 8 ve 11. sıralarda sonra %9,1 ile 13. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 3. sırada tercih edilmektedir. Bu yöntemle öğrenciler öz değerdendirmelerinin yanı sıra arkadaşlarının yaptıklarına da eleştirel gözle bakabilmeyi, kendi işine saygı duyduğu kadar başkalarını işine saygı duymayı öğretir.

4.11.7. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerdendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Gözlem Formuna Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerdendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Gözlem formuna ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 48: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Gözlem Formuna Yönelik Görüşler

Gözlem Formu	f	%
1	18	16,4
2	14	12,7
3	16	14,5
4	6	5,5
5	9	8,2
6	9	8,2
7	10	9,1
8	4	3,6
9	6	5,5
10	2	1,8
11	4	3,6
12	6	5,5
13	-	---
14	3	2,7
15	3	2,7

Tablo 48’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Gözlem Formuna ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %16,4 ile 1. sırada sonra %14,5 ile 3. sırada tercih edilirken en az %1,8 ile 10. sırada tercih edilmektedir. Buna karşın 13. sırada hiç tercih edilmemektedir.

4.11.8. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Grup Değerlendirme Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Grup değerlendirmeye ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır

Tablo 49: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Grup Değerlendirme Yönelik Görüşler

Grup Değerlendirme	f	%
1	-	---
2	4	3,6
3	8	7,3
4	5	4,5
5	7	6,4
6	8	7,3
7	13	11,8
8	12	10,9
9	9	8,2
10	8	7,3
11	9	8,2
12	5	4,5
13	5	4,5
14	3	2,7
15	14	12,7

Tablo 49’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Grup

Değerlendirmeye ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %12,7 ile 15. sırada sonra %11,8 ile 7. sırada tercih edilirken en az %2,7 ile 14. sırada tercih edilmektedir. Buna karşın 1. sırada hiç tercih edilmemektedir. Öğrencilerin arkadaşlarıyla empati kurmasını sağlayan grup değerlendirme yöntemi öğretmenlerce çok sık tercih edilen bir yöntem olmamaktadır.

4.11.9. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Açık Uçlu Soru Türüne Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Açık uçlu soru türüne ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 50: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Açık Uçlu Soru Türüne Yönelik Görüşler

Açık Uçlu Soru Türü	f	%
1	3	2,7
2	5	4,5
3	4	3,6
4	4	3,6
5	9	8,2
6	7	6,4
7	8	7,3
8	9	8,2
9	14	12,7
10	7	6,4
11	14	12,7
12	6	5,5
13	10	9,1
14	6	5,5
15	4	3,6

Tablo 50’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin GSDÖP’nın kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Açık Uçlu Soru Türüne ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %12,7 ile 9 ve 11. sırada sonra %9,1 ile 13. sırada tercih edilirken en az %2,7 ile 1. sırada tercih edilmektedir. Açık uçlu soruların öğretmenlerce daha az tercih etme nedeni GSDÖP’nın yapılandırmacı yaklaşım doğrultusunda hazırlanmış olmasıdır. Bu yaklaşımda öğrenci daha çok performans dayalı etkinliklerde bulunarak, kendisi yaparak yaşayarak öğrenen konumundadır.

4.11.10. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden “Doğru-Yanlış” Türü Sorulara Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden “Doğru-Yanlış” türü sorulara ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 51: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden “Doğru-Yanlış” Türü Sorulara Yönelik Görüşler

“Doğru-Yanlış” Türü Sorular	f	%
1	7	6,4
2	2	1,8
3	5	4,5
4	12	10,9
5	3	2,7
6	5	4,5
7	3	2,7
8	7	6,4
9	15	13,6
10	9	8,2
11	11	10,0
12	14	12,7
13	12	10,9
14	3	2,7
15	2	1,8

Tablo 51’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının

kazanımlarının gerekleŒme düzeylerinin llp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden “Doğru-YanlıŒ” türü Sorulara iliŒkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %12,7 ile 12. sırada sonra %10,9 ile 13. sırada tercih edilirken en az %1,8 ile 2. ve 15. sırada tercih edilmektedir. Klasik eğitim yaklaŒımında kullanılan “Doğru-YanlıŒ” türü sorular yapılandırmacı eğitim yaklaŒımında hazırlanan GSDP’nda öğretmenlerce fazla tercih edilmemektedir.

**4.11.11. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren
Öğretmenlerin GrŒleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi ğretim
Programının Kazanımlarının GerekleŒme Düzeylerinin llp
Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden EŒleŒtirmeli Soru Türlerine
Yönelik GrŒler Nelerdir?**

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren ğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi ğretim Programının kazanımlarının gerekleŒme düzeylerinin llp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden EŒleŒtirmeli soru türüne iliŒkin bulgular ve yorumlar araŒtırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 52: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Eşleştirmeli Soru Türlerine Yönelik Görüşler

Eşleştirmeli Soru Türleri	f	%
1	1	,9
2	4	3,6
3	10	9,1
4	6	5,5
5	7	6,4
6	6	5,5
7	4	3,6
8	7	6,4
9	8	7,3
10	12	10,9
11	9	8,2
12	14	12,7
13	7	6,4
14	13	11,8
15	2	1,8

Tablo 52’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Eşleştirmeli Soru türüne ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %12,7 ile 12. sırada sonra %11,8 ile 14. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 1. sırada tercih edilmektedir.

4.11.12. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Kısa Cevaplı Soru Türüne Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Kısa cevaplı soru türüne ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 53: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Kısa Cevaplı Soru Türüne Yönelik Görüşler

Kısa Cevaplı Soru Türü	f	%
1	4	3,6
2	5	4,5
3	2	1,8
4	5	4,5
5	10	9,1
6	4	3,6
7	10	9,1
8	5	4,5
9	5	4,5
10	9	8,2
11	8	7,3
12	17	15,5
13	9	8,2
14	13	11,8
15	4	3,6

Tablo 53’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının

kazanımlarının gerekleŒme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Kısa Cevaplı Soru türüne iliŒkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %15,5 ile 12. sırada sonra %11,8 ile 14. sırada tercih edilirken en az %1,8 ile 3. sırada tercih edilmektedir.

**4.11.13. İlköğretim I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren
Öğretmenlerin GrŒleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi ğretim
Programının Kazanımlarının GerekleŒme Düzeylerinin llp
Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden oktan Seçmeli Soru Türüne
Yönelik GrŒler Nelerdir?**

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren ğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi ğretim Programının kazanımlarının gerekleŒme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden çoktan seçmeli soru türüne iliŒkin bulgular ve yorumlar araŒtırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 54: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Çoktan Seçmeli Soru Türüne Yönelik Görüşler

Çoktan Seçmeli Soru Türü	f	%
1	4	3,6
2	5	4,5
3	1	,9
4	2	1,8
5	3	2,7
6	4	3,6
7	11	10,0
8	6	5,5
9	6	5,5
10	6	5,5
11	12	10,9
12	9	8,2
13	17	15,5
14	7	6,4
15	17	15,5

Tablo 54’de görüldüğü gibi, Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Çoktan Seçmeli Soru türüne ilişkin değerlere bakıldığında öğretmenler tarafından en çok %15,5 ile 13. ve 15 sıralarda sonra %10,9 ile 11. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 3. sırada tercih edilmektedir. Öğrencilerin değerlendirilmesinde daha az tercih edilmektedir.

4.11.14. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmenlerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Görüşme Formuna Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden görüşme formuna ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 55: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Görüşme Formuna Yönelik Görüşler

Görüşme Formu	f	%
1	1	,9
2	1	,9
3	-	---
4	1	,9
5	2	1,8
6	7	6,4
7	4	3,6
8	11	10,0
9	8	7,3
10	17	15,5
11	7	6,4
12	12	10,9
13	8	7,3
14	18	16,4
15	13	11,8

Tablo 55’de görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Görüşme Formuna ilişkin değerlere bakıldığında en çok %15,5 ile 12. sırada sonra %10,0 ile 8. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 1, 2 ve 3. sıralarda tercih edilmektedir. Buna karşın 3. sırada hiç tercih edilmemektedir. Öğrencilerle yüz yüze görüşmeler şeklinde yapılan bu yöntem öğrencilerin kalabalık olmasından ve diğer bazı nedenlerle öğretmenlerce çok fazla tercih edilmemektedir.

4.11.15. İlköğretimin I. Kademesinde Görsel Sanatlar Dersine Giren Öğretmelerin Görüşleri Açısından Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Kontrol Listelerine Yönelik Görüşler Nelerdir?

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden kontrol listelerine ilişkin bulgular ve yorumlar araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

Tablo 56: Kazanımların Gerçekleşme Düzeylerinin Ölçülüp Değerlendirilmesi için Kullanılan Yöntemlerden Kontrol Listelerine Yönelik Görüşler

Kontrol Listeleri	f	%
1	5	4,5
2	2	1,8
3	1	,9
4	2	1,8
5	4	3,6
6	8	7,3
7	9	8,2
8	7	6,4
9	10	9,1
10	7	6,4
11	6	5,5
12	7	6,4
13	12	10,9
14	8	7,3
15	22	20,0

Tablo 56’da görüldüğü gibi, İlköğretim Okulu I. Kademe Görsel Sanatlar derslerine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi Öğretim Programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlerden Kontrol Listelerine ilişkin değerlere bakıldığında en çok %20,0 ile 15. sırada sonra %10,9 ile 13. sırada tercih edilirken en az %,9 ile 3. sırada tercih edilmektedir. Buna karşın 3. sırada hiç tercih edilmemektedir.

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanımlarının gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlere ilişkin bulgulara bir bütün olarak bakıldığında en çok kullanılan en az kullanılan doğru Performans ödevleri %24,5 ile ve Gözlem Formu %16,4 ile 1. sırada, Proje ödevleri %21,8 ile 2. sırada, Portfolyo (Öğrenci Ürün Dosyası) %23,6 ile 3. sırada, Öz Değerlendirme yöntemi %19,1 ile 4. sırada, Dereceli Puanlama Ölçekleri %10,9 ile 5. sırada, Akran Değerlendirme yöntemi %11,8 ile

6, 8 ve 11. sıralarda, Açık Uçlu Soru Türü %12,7 ile 9 ve 11. sırada, “Doğru-Yanlış” türü Sorular %12,7 ile, Eşleştirmeli Soru türü %12,7 ile, Kısa Cevaplı Soru türü %15,5 ile ve Görüşme Formu %15,5 ile 12. sırada, Kısa Cevaplı Soru türü %15,5 ile 13. ve 15 sıralarda, Kontrol Listeleri %20,0 ile, Grup Değerlendirme %12,7 ile 15. sırada tercih edilmektedir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

İlköğretim Okullarında görev yapan Sınıf Öğretmenleri ve Görsel Sanatlar Dersi öğretmenlerinin I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının kazanımlar boyutuna ilişkin değerlendirmelerinin sonuçları araştırmanın bu bölümünde yer almaktadır.

İlköğretim Okullarının I. Kademesinde görev yapan Sınıf Öğretmenleri ve Görsel Sanatlar Dersi öğretmenlerinin cinsiyet özelliklerine bakıldığı anket çalışmasına katılanların çoğunluğunu %51,8 ile kadın öğretmenler oluşturmaktadır. Bu araştırma kapsamındaki öğretmenlerin çoğunluğunun %63,6 ile 21 ve üzeri kıdeme sahiptir. Öğretmenlerin çoğunluğu lisans mezunu olup %4,5'i gibi çok küçük bir kısmını yüksek lisans ve doktora mezunları oluşturmaktadır. Örneklem içerisindeki öğretmenler çoğunlukla lisans mezunu olup öğretmen okulundan mezun olanların sistem içinde çok az bir kısmı oluşturduğu gözlenmektedir. Ankete katılan öğretmenlerin %85,5 gibi çok büyük bir kısmı 1-4 saat arası görsel sanatlar dersine girmektedir. Öğretmenler bu sürenin ders için yeterli olmadığını belirtmektedirler. Bu da ders süresinin azlığından kaynaklanmaktadır. Araştırma kapsamındaki okulların çoğunun 25 kişi ve altı olduğu yani sınıfların kalabalık olmadığını görülmektedir. Sınıf mevcutlarının fazla olmaması bundan kaynaklanan sorunların daha az olmasını sağlamakta ve daha rahat bir eğitim ortamı oluşmasına neden olmaktadır. Hizmet içi eğitim düzeylerine bakıldığında öğretmenlerin % 74,5'inin görsel sanatlar eğitimiyle ilgili hizmetiçi eğitim aldıkları anlaşılmaktadır. Verilmiş olan hizmet içi eğitim öğretmenlerin daha donanımlı olmalarını sağlamaktadır.

Öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın kazanım-kazanım ilişkisini belirlemek için sorulan sorulara verdikleri cevaplara ve programın kazanım ögesinin gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgulara bakıldığında,

Görsel sanatlar dersi Öğretim programının kazanım-kazanım ilişkisini belirleme konusunda sahip oldukları en üst düzeyde gerçekleştirdiklerini düşündükleri rol “kazanımlar birbirini kapsar niteliktedir” bulunmuştur. Öğretmenler dersin kazanımlarını derslerin genel amaçlarına uygun olarak düzenlenmiş olarak bulmakta, buna karşın kazanımlar için ayrılan süreyi yeterli bulmamaktadırlar. Bu dersin sadece bir ders saatinde verilmesi mümkün değildir. Ayrıca kalabalık sınıflarda disiplin sorunlarının gittikçe arttığı eğitim sistemimizde, haftada sadece bir ders saati içerisinde (kırk dakika) öğretmen ve öğrencilerin derse konsantre olmaları oldukça zor çoğu zaman da imkânsız olmaktadır. Dahası, kırk dakika gibi kısa bir sürede verilmeye çalışılan bu ders fen bilgisi, matematik dersleri kadar önemsenmediği için bazı öğretmenler tarafından Görsel Sanatlar Ders’i süresi matematik vb. dersler yapılarak geçiştirilmektedir.

Öğretmenler, kazanımların kendi aralarında tutarlı olduğuna, sonraki kazanımların oluşumunu destekler şekilde hazırlandıklarına, kazanımların tekrardan çok birbirini destekler nitelikte olduğuna, kazanımların birbirini kapsar nitelikte olduğuna ve kazanımların birbiri ile ilişki içinde olduklarına katıldıklarını belirtmişlerdir. Kazanımları hangi özelliklerin kazandırılacağını belirtecek kadar genel ve kazandıracığı özellikleri başka özelliklerle karıştırmayacak kadar sınırlı, konu alanının özelliklerine uygun, doğanın özelliklerine uygun, öğrenci davranışlarına dönüştürecek nitelikte, öğrenme özelliğini belirtecek nitelikte bulmakta ve kazanımların bağlı oldukları öğrenme alanlarına ve sınıflarına göre sayılarını yeterli bulmaktadırlar. Öğrenme alanlarına göre yeterli olan kazanımlar öğrencilerin bizzat yaparak yaşayarak gerçekleştirebileceği özelliklere sahip olması nedeniyle kalıcılığı sağlamaktadır.

Öğretmenler, kazanımları toplumun beklentilerine uygun, öğrenci hazır bulunuşluğu ile erişilebilir nitelikte bulma konusunda kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Kazanımlar, diğer derslerle ve günlük hayatla ilişkilendirilmiş bulunmaktadır. Ders içerisinde verilenlerin hem verilen diğer derslerle ilişkilendirilerek hem de günlük hayatla ilişkilendirilerek, öğrendiklerinin günlük hayatta ne işe yarayacağı öğrenciye bildirilerek eğitimin kalıcılığı sağlanmaktadır. Kazanımların diğer derslerle ilişkilendirilmesi en üst düzeyde gerçekleştirilirken

kazanımlarda yerel ve yöresel özelliklerin dikkate alınmıştır ifadesi için öğretmenler kazarsız kalmışlardır.

Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerinin ve Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın kazanım-içerik ilişkisini belirlemek için sorulan sorulara verdikleri cevaplara ve programın kazanım ögesinin gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgulara bakıldığında, kazanımları içeriklerle örtüşür, öğrencilerde kendini ifade becerisi kazandırdığı gibi merak ve araştırma isteği de yaratır, öğrencilerin gerçekleştirdikleri etkinlikler (öğretme-öğrenme süreci) sonucu elde edilir ve öğrencilerde ekip ruhunu geliştirir nitelikte bulunmuştur. İçerikle örtüşür nitelikteki kazanımlar öğrencilerin kendilerince gerçekleştirilen etkinlikler sonucu gerçekleştirildiğinden hem hayata transferi kolay olmakta hem de süreç içerisinde öğrencilerin birbirleriyle olan iletişimlerini arttırmaktadır. Yaparak yaşayarak öğrenerek, öğrenme güçlüklerini giderir, duygu ve düşüncelerini ifade ederek de kişiliği geliştirir. Ayrıca çocuk arkadaş gruplarıyla daha iyi iletişim kurduğu için kendine olan güveni artmış olacaktır. Ayrıca “Görsel Sanatlarda Biçimlendirme”, “Görsel Sanatlar Kültürü” ve “Müze Kültürü” öğrenme alanlarıyla ilgili kazanımlar yeterli bulunmuştur.

GSD Öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının kazanım ve öğretme-öğrenme süreci ilişkisini belirlemek için sorulan sorulara verdikleri cevaplara ve programın kazanım ögesinin öğrenme-öğretme sürecinde gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgulara bakıldığında, öğretmenlerin en fazla, kazanımların öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirici nitelikte olduğuna katıldıkları görülmektedir. Buna karşın, “kazanımlar öğrencilerin süreç içinde ilgi ve dikkatlerini canlı tutmalarını sağlayacak niteliktedir” ifadesini kararsız bulduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca Öğretmenlerin kararsız kaldıkları diğer kazanımlar; “kazanımlar, programın öğrenme-öğretme sürecini tam karşılamaktadır”, “öğrencilerin yaratıcılığını geliştirir niteliktedir”, “öğrencilerin Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerilerini geliştirici niteliktedir”, “öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirici niteliktedir”, “öğrencilerin girişimcilik özelliklerini geliştirici niteliktedir” ve “öğrencilerin karşılaştıkları problemlere bireysel ve grup olarak yaratıcı çözümler üretme becerilerini geliştirici niteliktedir” olarak belirtilmiştir.

Öğretmenler, kazanımları öğrencilerin yaparak- yaşayarak öğrenmelerini destekler nitelikte bulurken özellikle “öğretme-öğrenme süreci kazanımların kazanılması açısından zaman olarak yeterlidir” ifadesini hiç katılmıyorum olarak cevaplandırmışlardır. Buda bu ders için ayrılan süresinin yetersizliğini gözler önüne sermektedir. Çocuğun yeteneklerini keşfedip geliştirmesi ve çocuğun topluma kazandırılması açısından sanat eğitimin dolayısıyla okullarda verilen Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı eğitim sistemimiz içinde önemli bir yere sahiptir. Fakat bu anket çalışması göstermektedir ki GSD süresinin haftada bir saat olmasının bu dersin kavratılıp uygulanması açısından yetersizdir.

Öğretmenler kazanımları öğrencilerin yaparak- yaşayarak öğrenmelerini destekler nitelikte, öğrencilere işbirliği yapma ve grupla çalışma becerileri kazandırıcı nitelikte, öğrenciye bilgiye ulaşma ve bilgiyi yapılandırma konusunda beceriler kazandırıcı nitelikte ve öğretme-öğrenme sürecinde kullanılan araç-gereçleri kazanımların gerçekleştirilmesi için yeterli bulduklarını bu ifadelere katıldıklarını belirterek göstermektedirler. Öğretme-öğrenme sürecinde kullanılan yöntem ve teknikler, kazanımlara ulaşma açısından yeterli nitelikte ve kazanımlar öğrencilerin bağımsız olarak öğrenmelerini sağlayacak nitelikte bulmaktadırlar.

Öğretmenlerin GSDÖP kazanımlar ögesi ve ölçme ve değerlendirme süreci ilişkisini belirlemek için sorulan sorulara verdikleri cevaplara ve programın kazanım ögesinin ölçme ve değerlendirme sürecinde gerçekleşme düzeyine ilişkin bulgulara bakıldığında, öğretmenlerin katılmıyorum olarak belirttikleri ve en üst düzeyde gerçekleştirdikleri ifade kazanımların ölçme ve değerlendirme yöntemlerine olanak sağlayan nitelikte olduğudur. Buna rağmen öğretmenler, kazanımların hem ürünü hem de süreci değerlendirebilir nitelikte olup olmadığıyla ilgili, öğrencilerin kendilerini olduğu kadar arkadaşlarını da değerlendirme (grup değerlendirme) olanağı sağlayıp sağlamadığıyla, öğrencilere sorgulama ve değerlendirmeyi hayatlarının tüm safhalarında alışkanlık haline getirmeyi sağlayıcı nitelikte olmasıyla ilgili, kazanımların ölçülebilir ve değerlendirilebilir nitelikte olmasıyla ve programın ölçme ve değerlendirme sürecini tam karşılayıp karşılamadıklarıyla ilgili kararsızlık yaşadıklarını belirtmişlerdir. Kazanımlar, öğrencilere sorgulama ve değerlendirmeyi hayatlarının tüm safhalarında alışkanlık haline getirmeyi sağlayıcı nitelikte

bulunmuştur. Böylece düşünen, sorgulayan ve sonucunda yeni ürünler ortaya koyabilen yaratıcı gençler yetiştirilmeye çalışılır.

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilere ilişkin bulgulara bir bütün olarak bakıldığında en çok kullanılan en az kullanılan doğru Araştırma İnceleme Yoluyla Öğretim stratejisi 1. sırada, Buluş Yoluyla Öğretim stratejisi 2. sırada, Sunuş Yoluyla Öğretim stratejisi 3. sırada, Tam Öğrenme stratejisi 4. sırada ve son olarak Diğer öğrenme Stratejileri 5.sırada tercih edilmektedir.

Öğretmenlerin, Görsel Sanatlar Dersi Programının kazanımlarının kazandırılmasında kullanılan stratejilere ilişkin görüşlerine bir bütün olarak bakıldığında en çok kullanılan en az kullanılan doğru sırasıyla; Gözlem ve İnceleme Yöntemi 1. sırada, Modelden Çalışma Yöntemi 1. ve 4. sırada; yaratıcılığa ve hayal gücü gelişimine katkı sağlayan ve öğretmenlerce en üst düzeyde tercih edilen etkinliklerden biri olan Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntemi 2. sırada; aktif öğrenme yaşantıları sunan, çocukları araştırmaya ve inceleme yapmaya yönelten Çözümleme-Birleşim Yöntemi 3. sırada; her türlü görsel eğitim araçlarından yararlanarak öğretim yapmanın öğrenmeye önemli katkı sağladığını söyleyen Gösteri Yöntemi (Demostrasyon) 4.sırada; Proje Yöntemi ve bireylerde birbirine saygılı olmayı, fikir alışverişinde bulunma ve sosyalleşme yolunda kişilik gelişimini sağlayan Drama Yöntemi (Oyunlaştırma) 5. sırada; Öğrencinin psikolojik yapısını tanımasını esas alan, çocuk resimlerinden yola çıkarak çocuğun iç dünyasıyla ilgili çözümlenmeleri yapabilmek adına sanat eğitiminde kullanılan ve önemsenen Psikolojik yöntemi 6. sırada; beceriyi geliştirmeyi amaçlayan, öğrenciyi yıldırmadan en basitten karmaşığa doğru yapılan çalışmalarla çocuğun yeteneklerini keşfederek kendini daha iyi tanımasına yardımcı olan Kolaydan Zora Yöntemi 8. sırada; öğrencilerin katı kurallarla sınırlandırılmak yerine belleklerini öne çıkararak ondan faydalanmaları gerekliliği öne sürülen Bellek Yöntemi 9. sırada; İlk çıkışı 1927'lere denk gelen bireyin içi dünyasını harekete geçirerek anlatımlarına yaratıcı etkinliklerle yön vermeyi amaçlayan, müzik eşliğinde yapılan çalışmalarla çocukların yaratıcılığını geliştiren Müzikli Yöntem 11. sırada; Çocuk Sanatı Yöntemi 14. sırada; sanat eğitiminde bir araç olarak kullanıldığında

değiştirici ve geliştirici olabilen Kopya Yöntemi stratejisi; öğrencilerin resim ve heykel sergilerini gezmeleri sağlanarak okulun sınırları dışına çıkılan Müze Eğitimi Yöntemi stratejisi; Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemi stratejisi ve Çocuk Sanatı Yöntemi stratejisi 15. sırada tercih edilmektedir.

Öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım-kazanım öğeleri, kazanım ve öğretme-öğrenme süreci öğeleri, kazanım-ölçme ve değerlendirme süreci öğeleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark varken kazanım-içerik öğeleri ile öğretmenlerin cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Ankete katılan öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının kazanım ögesiyle kazanım, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve ölçme-değerlendirme öğeleri ile çalışma yılları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanım ögesiyle kazanım, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve ölçme-değerlendirme öğeleri ile hizmetiçi eğitim durumları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

İlköğretim Okullarında görev yapan ve Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersi öğretim programının kazanımların gerçekleşme düzeylerinin ölçülüp değerlendirilmesi için kullanılan yöntemlere ilişkin bulgulara bir bütün olarak bakıldığında en çok kullanılan en az kullanılan doğru öğrencilerin yaparak öğrenmeleri sağlaması açısından önemli yere sahip olan Performans ödevleri ve Gözlem Formu 1. sırada; öğrenciye işbirliği yapma, paylaşma, sorumluluk alma, kendi işine saygı duyduğu kadar başkalarının işine de saygı duyma bilinci ve duyarlılığı kazandırmayı sağlayan Proje ödevleri 2. sırada; öğrencinin gelişimini izleyebilmek, öğrencinin kendi gelişimini izlemesine fırsat vermek, öğrencinin zaman içerisindeki öğrenimlerini belgelemek, gerçekte ne öğrendiğini ortaya koymak, öz değerlendirme yapabilmesine olanak sağlamak, velilerle iletişimi katılım ve geri bildirim yoluyla kolaylaştırmak amacıyla yapılmakta olan Portfolyo (Öğrenci Ürün Dosyası) 3. sırada; Öğrencilere kendilerini değerlendirme fırsatı veren Öz Değerlendirme yöntemi 4. sırada; Dereceli Puanlama Ölçekleri 5. sırada; öz değerlendirmelerinin yanı sıra arkadaşlarının yaptıklarına da eleştirel gözle bakabilmeyi, kendi işine saygı duyduğu kadar başkalarını işine saygı duymayı öğreten Akran

Değerlendirme yöntemi 6, 8 ve 11. sıralarda, Açık Uçlu Soru Türü 9 ve 11. sırada, Klasik eğitim yaklaşımında kullanılan “Doğru-Yanlış” türü Sorular, Eşleştirmeli Soru türü, Kısa Cevaplı Soru türü ve Görüşme Formu 12. sırada, Kısa Cevaplı Soru türü 13. ve 15 sıralarda, Kontrol Listeleri, Öğrenciye empati kurmayı öğreten Grup Değerlendirme 15. sırada tercih edilmektedir.

Eğitilmiş insan toplumsal sorumluluk bilincine sahip ve her yönüyle gelişmiş yaratıcı insandır. Kişilik eğitimi sanat eğitiminin amaçlarındandır (Gençaydın,1993;2). Sanat eğitimiyle bireyin kendini fark etmesini, tanımasını ve kabullenmesini sağlayabiliriz. Karakaya (2002)’nin da demiş olduğu gibi çağdaş eğitim; bireyleri alanında yaratıcılığa götüren eğitimidir. Sanat eğitimi bir anlamda disiplin eğitimidir. Öğrenciyi bir arayış içine soktukten sonra öğretmenin rehberliğinde öğrencinin kendi kendine öğrenmesiyle, estetik problemlerle düşünsel bir derinlik kazandırıp öğrenciyi disipline ettikten sonra çalışma alanında özgür bırakarak öğrencinin yaratıcılığı daha da arttırılmış olur.

Sanat eğitiminin başarısı uygun eğitim ortamı ve alanında uzman öğretmenlerin bir bütün olarak uyum içinde hareket etmeleriyle gerçekleştirilebilecektir. Bu araştırma bize göstermektedir ki, Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, dış etkilerin tüm olumsuzluklarına rağmen, iyi düzenlenmiş bir eğitim ortamı, iyi bir planlama, uygun ve yerinde bir program ve alanında uzman öğretmenlerin çabalarıyla her şartta ve koşulda amaçlarını gerçekleştirebilir.

2005- 2006 eğitim-öğretim yılında pilot uygulaması yapılan ve şu anda halen uygulanmakta olan Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı(GSDÖP)’nin kazanımlarının gerçekleşme düzeyi hakkında öğretmen görüşlerini araştırmak, programın uygulamadaki yansımalarını anlamak amacıyla yapılan araştırma verileri doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulabilir.

- Bu çalışmanın kapsamı gereği Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının değerlendirilmesi kazanımlar ögesi dışındaki diğer öğeler için de yapılmalıdır.

- Görsel Sanatlar Dersi Programında yer alan kazanımların gerçekleşmesi önündeki engeller başka örneklemeler üzerinde uygulanacak araştırmalar yoluyla incelenmelidir.
- Görsel Sanatlar dersi programı uygulamaları için uygun zaman ve mekânlar oluşturulmalıdır.
- Görsel Sanatlar Programındaki kazanımların öğrencilere gerçek anlamda kazandırılması, sanat eğitimin öneminin kavratılabilmesi için ders süresi mutlaka arttırılmalıdır.
- Görsel Sanatlar derslerinin süresi asla başka bir amaçla kullanılmamalıdır.
- Programın hazırlanmasında yerel ve bölgesel özellikler dikkate alınmalıdır.
- Görsel Sanatlar dersine giren öğretmenlerin mutlaka alandan olması sağlanmalıdır.
- Veliler sanat eğitimi derslerinin önemi konusunda bilinçlendirilmelidir. Sanat eğitiminin öğrencin duygusal alandaki gelişimi ile ilintili olduğu televizyon programları yoluyla anlatılmalıdır. Bu programlarda kültür ve uygarlığın oluşumunda sanat ve sanatçının önemli yeri olduğu vurgulanmalıdır.
- Görsel Sanatlar öğretimi okulun sınırları içinde kalmamalıdır. Öğrenciler, resim ve heykel sergilerini gezmeleri için özendirilmeli, müzelere gitmeleri sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

Akça, S., İlköğretim 5. Sınıf 2005 Matematik Programının Öğretmen Yönetici ve İlköğretim Müfettişleri Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi (Afyonkarahisar İli Örneği), (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2007, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.

Alakuş, A. O. *Düünden Bugüne Görsel Sanatlar Eğitimimizin Genel Bir Görünümü*, Milli Eğitim Dergisi. 2003. Sayı 160.

Atan, A. *Yetenek, Sanat Eğitiminin Temel Alt Yapısı Özelliğindedir*, Milli Eğitim Dergisi, 1996, Sayı 131.

Atatüre, H., İlköğretim Resim-is (Sanat) Eğitiminde Karşılaştırmalı Durum Çalışması, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. 2001.

Ateş, R. İlköğretim 7–11 Yaş Grubu İçin Görsel Sanatlar Dersi'nin Önemi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2007, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Aydın, A. *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*, Tekagaç Eylül Yayıncılık, Ankara 2004.

Balcı, Y. B. ve Vedat Özsoy, “*Resim-iş Eğitimi Bölümlerinde Yeniden Yapılanma ve İsim Değişikliği*”, Milli Eğitim Dergisi.(130), Ankara 1996.

Başaran, İ.E. *Eğitime Giriş*, Kadioğlu Matbaası, Ankara 1991.

Binbaşıoğlu, C. *Eğitim Psikolojisi*, Binbaşıoğlu Yayınevi, Ankara 1987.

Bulut, İ. Yeni İlköğretim Birinci Kademe Programlarının Uygulamadaki Etkinliğinin Değerlendirilmesi, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 2006, Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Buyurgan, S. ve U. Buyurgan. *Sanat Eğitimi ve Öğretim*,. Dersal Yayıncılık, Ankara 2001.

Büyükkaragöz, S. Program Geliştirme “Kaynak Metinler”, 7. Baskı, Öz Eğitim Yayınları, İstanbul 1997.

- ÇYDDDS Çağdaş Yasamı Destekleme Derneği Eğitim Sempozyumu, 2002.
- Demirel, Ö. *Eğitimde Program Geliştirme*, Pegem Yayıncılık, Ankara 2006.
- Doğan, M, H. *Estetik*,. Dokuz Eylül Yayınları, İzmir 1979.
- Edman, İ. *Sanat ve İnsan*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1998.
- Eger, John.M. *Buildings Creative the Role of the Art and Culture*, The Futurist 2006.
- Erbay, M. *Plastik Sanatlar Eğitiminin Gelişimi*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1997.
- Erden, M. ve Yasemin AKMAN. *Gelişim Öğrenme-Öğretme Eğitim Psikolojisi*. Arkadaş Yayınları, Ankara 1998.
- Ertürk, S. *Eğitimde Program Geliştirme*, 8. Baskı, Meteksan Yayınları, Ankara 1994.
- Gençaydın, Z. *Sanat Eğitiminin Düşünsel Temelleri Orta Öğretim Kurumlarında Resim-iş Öğretimi ve Sorunlar*, Şafak Matbaacılık, Ankara 1990.
- Göksu, E. İlköğretim Okulu Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2006, G Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ankara.
- Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Kılavuzu. T.C. M.E.B. İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ankara, 2006.
- Hesapçoğlu, M. *Öğretim İlke ve Yöntemler*,. Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1994.
- Kagan, M. *Güzellik Bilimi Olarak Estetik ve Sanat* (Çev. Aziz Çalışlar), Altın Kitaplar Yayınevi, Ankara 1982.
- Kagan, M. *Estetik ve Sanat Dersler*,. (Çev. Aziz Çalışlar), İmge Kitapevi, Ankara 1993.
- Kahraman, A. D. Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersi Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Çözüm Önerileri, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2007, A Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Karakaya, T. “*Çağdaş Yaşam Derneği Sempozyumu. Neden İlle De Eğitim Ve De Sanat Eğitimi?*”, 2002.

Karasar, N. *Araştırmalarda Rapor Hazırlama*, 14. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2007.

Kavcar, C. *Edebiyat ve Güzel Sanatlar Eğitimi, Eğitim Programı ve Öğretim II*. M. E. Basımevi, Ankara 1990.

Keskinok, K. *Sanat Eğitimi* Sanat Yapım Yayıncılık, Ankara 2001.

Kılıçkan, H. H. Kılıçkan. *Okullarda Resi*, Taç Yayınevi, İstanbul, 1981.

Kırıçoğlu, O ve Mary Stocrocki. *İlköğretim Sanat Öğretimi*, YÖK, Dünya Bankası, Ankara 1997.

Kırıçoğlu, O ve Mary Stocrocki. *Orta Öğretim Sanat Eğitimi*, YÖK, Dünya Bankası: Ankara 1997.

Kırıçoğlu, O. *Sanatta Eğitim*, Demircioğlu Matbaası, Ankara 1991.

Kırıçoğlu, O. T. *Sanatta Eğitim; Görmek, Anlamak, Yaratmak*, Pegem Yayıncılık, Ankara 2002.

Kuruoğlu, N. *Kaynaştırılmış Sanat Eğitimi Yönteminin İlköğretimde Uygulanması ve Sonuçları*, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), 1997, Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

Küçükahmet, L. *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1986.

MEB. *İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu*, Ankara 2006.

Morgan, C. (Toplu Çeviri) *Psikolojiye Giriş*, Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları, Ankara 1980.

Ornsten, C. A. and P. F. Hunks. *Curriculum Foundations; Principles and Issues*. New Jersey. Prentice Hall. Englewood Cliffs, 1988.

Özsoy, V. “*Resim-İs Eğitimi ile İlgili Raporun Düşündürdükleri*”, Eğitim Dergisi, Sayı 4, 1993.

Özsoy, V. “Yetmiş Beşinci Yılda Sanat Eğitimi ve Öğretimi.(Resim-iş Eğitimi).” Milli Eğitim Dergisi.Sayı 113, 1998.

Özsoy, V. *Sanat (Resim) Eğitiminde Müze ve Okul İşbirliği ve Müzeye Dayalı Bazı Öğretim Yöntemleri*. Milli Eğitim Dergisi, 2002 .

Özsoy, V. *Görsel Sanatlar Eğitimi*, Ümit Ofset Matbaacılık, Ankara 2003.

Özsoy, V. “Türkiye’de Resim-İs Eğitimi (Sanat Eğitimi) Tarihine Kısa Bir Bakış” Gazi Ü Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi.(16), 1996.

Pekmezci, H. *İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi 1–8 Sınıf Öğretim Programı*,. Ankara 2006.

Perry, L. R. *Education in the Arts: The Study of Education And ART*(Ed) D. Field, J. Newich, Routledge and Kegan Paul, London 1973.

San, İ. *Sanatsal Yaratma ve Çocukta Yaratıcılık*, İş Bankası yayınları, (17), Ankara 1979.

San, İ. *Sanat Eğitimi Kuramları*, Tan yayınları Özen Matbaacılık, Ankara 1983.

San, İ. *Sanat ve Eğitim*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1985.

Sanemoğlu, N. *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*, Gazi Kitabevi, Ankara 2000.

Saylan, N. “Anasınıfı Program Tasarısı ve Uygulamasının Değerlendirmesi”, VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi II, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Konya 1998.

Sönmez, V. *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*, 7. Baskı, Pegem Yayıncılık, Ankara 1994.

Sungur, N. *Yaratıcı Düşünce*, Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul 1992.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü, *Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı (1–8 Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Devlet Kitapları Müdürlüğü, Ankara 2006.

Tan Ş. ve A. ERDOĞAN. *Öğretimi Planlama ve Değerlendirme*, Anı Yayıncılık, Ankara 2000.

TDK, *Bilim ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü*, 2009.

Tekin, H. *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, 7. Baskı, Yargı Yayınları, Ankara 1993.

Telli, H. *Türkiye’de Resim-iş Öğretimine Genel Bir Bakış, Ortaöğretim Kurumlarında Resim-İş Öğretimi ve Sorunları*, Türk Eğitim Derneği Yayınları.(8). Ankara 1990.

Turgut, M. Fuat. *Eğitimde Ölçme Değerlendirme Metotları*, 9. Baskı, Saydam Matbaacılık, Ankara 1992.

Türk Eğitim Derneği Yayınları. *Orta Öğretim Kurumlarında Resim İş Öğretimi ve Sorunları*, Şafak Matbaacılık, Ankara 1990.

Türk Eğitim Derneği Yayınları. *Yaratıcılık ve Eğitim*, Şafak Matbaacılık, Ankara 1995.

Türk-Alman Kültür İşleri Kurulu Yayın Dizisi. *Sanat Eğitiminin Geleceği*, Mert Matbaası Ankara 1995.

Türkdoğan, G. *Sanat Eğitimi Yöntemleri*, Kadioğlu Matbaası, Ankara 1984.

Ünver, E. *Sanat Eğitimi*, Nobel Yayınları, Ankara 2002.

Varış, F. *Eğitimde Program Geliştirme: Teori ve Teknikler*, 6. Baskı, Alkım Yayıncılık, Ankara 1996.

www.ttkb.meb.gov.tr

Yavuzer, H. *Resimleriyle Çocuk*, Remzi Kitapevi, İstanbul 1997.

Yavuzer, H. *Çocuk Psikolojisi*, Remzi Kitapevi, İstanbul 2002.

Yeşilyaprak, B. *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*, Pegem Yayıncılık, Ankara 2002.

Yılmaz, M. *Görsel Sanatlar Eğitiminde Uygulamalar*, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara 2005.

Yolcu E., İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı’nda Teknoloji Kullanımının Kazanımlar Ögesine Göre Değerlendirilmesi, 2. Uluslar arası Eğitim Araştırmaları Kongresi, Sözlü Bildiri, 29 Nisan–2 Mayıs 2010, Eğitim Araştırmaları Birliği, Antalya.

EKLER

EK. 1. İZİN DİLEKÇESİ

EK. 2. ANKET FORMU

EK. 3. ANKET ÇALIŞMASI YAPILAN OKULLARIN LİSTESİ

T.C.
ÇANAKKALE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.17.00.07-311/
Konu : Anket Uygulaması

12.04.2010 *005996

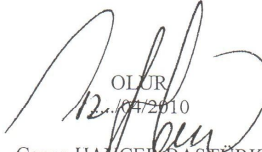
VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'nın
06.04.2010 tarih ve B.30.2.ÇAÜ.0.72.00-290-874 (03160) sayılı yazısı

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Meral BATUR tarafından, "İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" konulu araştırma kapsamında, aşağıda belirtilen ilimiz Merkez İlçesine bağlı ilköğretim okullarında görevli öğretmenlere yönelik, eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde anket uygulaması yapılması ilgi yazıyla teklif edilmekte olup; Müdürlüğümüz Anket-Araştırma İnceleme Komisyonunca incelenerek uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde; olurlarınıza arz ederim

Vefa BARDAKCI
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
12/04/2010
Canan HANCIER BAŞTÜRK
Vali a.
Vali Yardımcısı

EKLER : 1- Yazı (1 sayfa)
2-Anket (8 sayfa)
3- Rapor (1 sayfa)

Sn.	Okul Adı	Uy. Tarihi
1	Şemsettin Fatma Çamoğlu İÖO	26/04/2010
2	Ömer Mart İlköğretim Okulu	26/04/2010
3	Turgut Reis İlköğretim Okulu	27/04/2010
4	Anafartalar İlköğretim Okulu	27/04/2010
5	18 Mart İlköğretim Okulu	28/04/2010
6	Arıburun İlköğretim Okulu	28/04/2010
7	Barbaros Hayrettin Paşa İlköğretim Okulu	29/04/2010
8	Atatürk İlköğretim Okulu	29/04/2010
9	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	29/04/2010
10	Gazi İlköğretim Okulu	30/04/2010
11	Vali Fahrettin Akkutlu İlköğretim Ok.	30/04/2010
12	İstiklal İlköğretim Okulu	03/05/2010
13	Merkez İlköğretim Okulu	03/05/2010
14	Mustafa Kemal İlköğretim Okulu	04/05/2010
15	Özlem Kayalı İlköğretim Okulu	04/05/2010
16	Kepez Mehmet Akif Ersoy İÖO	05/05/2010
17	Kepez Atatürk İlköğretim okulu	05/05/2010

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

: Valilik Binası 3. Kat 17100/ÇANAKKALE
: Şube Md.İbrahim BAYAR – İstatistik ve AR-GE.Şb. Şefi .Aynur UYGUN
: (0286)217 11 35 Fax: (0286) 217 29 72
: canakkale@meb.gov.tr
: http://canakkale.meb.gov.tr

EK 2. ÖĞRETMEN ANKET FORMU

Değerli Meslektaşım,

Bu anket formu “İlköğretim 1. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutunun Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” ile ilgili bir araştırmaya temel oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Vereceğiniz cevapların samimi olması, anketin güvenilirliği için son derece önemlidir. Bu nedenle size uygun cevabın yanına (X) şeklinde işaret koyarak anketi cevaplandırabilirsiniz. Vereceğiniz cevaplar sadece bilimsel amaç için kullanılacaktır. Anketin doldurulmasında gösterdiğiniz ilgiye şimdiden teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Meral BATUR

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİMDALI

RESİM-İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİSİ

1. BÖLÜM KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz?

- Bay
 Bayan

2. Kaç yıllık öğretmensiniz?

- 1–5 Yıl
 6–10 Yıl
 11–15 Yıl
 16–20 Yıl
 21 Yıl ve daha fazla

3. Haftada kaç saat Görsel Sanatlar Eğitimi dersine giriyorsunuz?

- 1–4 saat arasında
 5–9 saat arasında
 10–15 saat arasında
 16–20 saat arasında
 21–25 saat arasında
 26 ve daha fazla

4. Okuttuğunuz sınıf

1. sınıf 2. sınıf 3. sınıf 4. sınıf ve 5. sınıf

5. Sınıf mevcudunuz

- 25 ve altı 26–35 36- 45 46 ve üzeri

6. Mezun olduğunuz okul

- Öğretmen Okulu
 Eğitim Enstitüsü
 Önlisans
 Lisans
 Yüksek lisans ve doktora

7. İlköğretim programları ile ilgili hizmet içi eğitim aldınız mı?

- Evet Hayır

II. BÖLÜM

KONU İLE İLGİLİ SORULAR

8. Aşağıda verilen tabloda Görsel Sanatlar dersi öğretim programının **Kazanım-Kazanım ilişkisine yönelik** görüşlerinizi belirtiniz. (Yanıtınızın yer aldığı kutucuğu X şeklinde işaretleyiniz.)

Kazanım-Kazanım İlişkisi	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1- Kazanımlar, derslerin genel amaçlarına uygun olarak düzenlenmiştir.					
2- Kazanım ifadeleri açık ve anlaşılır niteliktedir.					
3- Kazanımlar için ayrılan süre yeterlidir.					
4- Kazanımlar, kendi aralarında tutarlı olup, sonraki kazanımların oluşumuna destekler şekilde hazırlanmıştır.					
5- Kazanımlar, tekrardan çok birbirini destekler biçimdedir.					
6- Kazanımlar, ilişkili olduğu tüm becerileri geliştirici niteliktedir.					
7- Kazanımlar, birbirini kapsar niteliktedir.					
8- Kazanımlar, birbiri ile ilişki içindedir.					
9- Kazanımlar, hangi özelliklerin kazandırılacağını belirtecek kadar genel ve kazandıracağı özellikleri başka özelliklerle karıştırmayacak kadar sınırlıdır.					
10- Kazanımlar, bireyin özelliklerine uygundur.					
11- Kazanımlar, toplumun beklentilerine uygundur.					
12- Kazanımlar, konu alanının özelliklerine uygundur.					

Kazanım-Kazanım İlişkisi	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
13-Kazanımlar, doğanın özelliklerine uygundur.					
14- Kazanımlar, öğrenci davranışlarına dönüştürecek niteliktedir.					
15- Kazanımlar, öğrenme özelliğini belirtecek niteliktedir.					
16- Kazanımlar, öğrenci hazır bulunuşluğu ile erişilebilir niteliktedir.					
17- Kazanımlar, bağlı oldukları öğrenme alanlarına ve sınıflarına göre sayıları yeterlidir.					
18- Kazanımlar, belirtilen kişisel nitelikler ve değerler ile ara disiplinleri gerçekleştirebilir niteliktedir.					
19- Kazanımlar, günlük hayatla ilişkilendirilmiştir.					
20- Kazanımlar, diğer derslerle ilişkilendirilmiştir.					
21- Kazanımlar, öğrencilerin istedik davranışlarını geliştirmektedir.					
22- Kazanımlar, öğrencilerin bilişsel gelişim özelliklerine uygundur.					
23- Kazanımlar, duyuşsal gelişim özelliklerine uygundur.					
24- Kazanımlar, öğrencilerin psikomotor gelişim özelliklerine uygundur.					
25- Kazanımlar, bireysel ve toplumsal amaçlara uygundur.					
26- Kazanımlar, algısal amaçlara uygundur.					
27- Kazanımlar, hazırlanırken öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önüne alınmıştır.					

Kazanım-Kazanım İlişkisi	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
28- Kazanımlarda yerel ve bölgesel özellikler dikkate alınmıştır.					

9- Aşağıda verilen tabloda **Görsel Sanatlar dersi öğretim programının Kazanım-İçerik ilişkisine yönelik görüşlerinizi** belirtiniz. (Yanıtınızın yer aldığı kutucuğu X şeklinde işaretleyiniz.)

Kazanım-İçerik İlişkisi	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1- İlköğretim I. Kademe Görsel sanatlar dersi “Görsel Sanatlarda Biçimlendirme” öğrenme alanıyla ilgili kazanımlar yeterlidir.					
2- İlköğretim I. Kademe Görsel sanatlar dersi “Görsel Sanatlar Kültürü” öğrenme alanıyla ilgili kazanımlar yeterlidir.					
3- İlköğretim I. Kademe Görsel sanatlar dersi “Müze Kültürü” öğrenme alanıyla ilgili kazanımlar yeterlidir.					
4- Kazanımlar içeriklerle örtüşmektedir.					
5- Kazanımlar, öğrencilerde kendini ifade becerisi kazandırdığı gibi merak ve araştırma isteği de yaratmaktadır.					
6- Kazanımlar, öğrencilerin gerçekleştirdikleri etkinlikler (öğrenme-öğretme süreci) sonucu elde edilmiştir.					
7- Kazanımlar, öğrencilerde ekip ruhunu geliştirmektedir.					

10- Aşağıda verilen tabloda **Görsel Sanatlar dersi öğretim programının Kazanım Öğrenme-Öğretme süreci ilişkisine yönelik görüşlerinizi** belirtiniz. (Yanıtınızın yer aldığı kutucuğu X şeklinde işaretleyiniz.)

Kazanım Öğrenme-Öğretme süreci ilişkisi	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Katılmıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1- Kazanımlar öğrencilerin süreç içinde ilgi ve dikkatlerini canlı tutmalarını sağlayacak niteliktedir.					
2- Kazanımlar, programın öğrenme-öğretme sürecini tam karşılamaktadır.					
3- Kazanımlar, öğrencilerin yaratıcılığını geliştirir niteliktedir.					
4- Kazanımlar, öğrencilerin Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerilerini geliştirici niteliktedir.					
5- Kazanımlar, öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirici niteliktedir.					
6- Kazanımlar, öğrencilerin girişimcilik özelliklerini geliştirici niteliktedir.					
7- Kazanımlar, öğrencilerin karşılaştıkları problemlere bireysel ve grup olarak yaratıcı çözümler üretme becerilerini geliştirici niteliktedir.					
8- Kazanımlar, öğrencilerin eleştirel düşüncelerini geliştirici niteliktedir.					
9- Kazanımlar, öğrencilerin yaparak-yaşayarak öğrenmelerini destekler niteliktedir.					
10- Kazanımlar, öğrencilere işbirliği yapma ve grupta çalışma becerileri kazandırıcı niteliktedir.					
11- Kazanımlar, öğrenciye bilgiye ulaşma ve bilgiyi yapılandırma konusunda beceriler kazandırmaktadır.					
12- Öğrenme-öğretme süreci kazanımların kazanılması açısından zaman olarak yeterlidir.					

Kazanım- Öğrenme ve Öğretme süreci ilişkisi	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
13- Öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan araç-gereçler, kazanımların gerçekleştirilmesi için yeterlidir.					
14- Öğrenme öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve teknikler, kazanımlara ulaşma açısından yeterli niteliktedir.					
15- Kazanımlar, öğrencilerin tartışarak öğrenmelerini sağlayıcı niteliktedir.					
16- Kazanımlar, öğrencilerin bağımsız olarak öğrenmelerini sağlayacak niteliktedir.					
17- Kazanımlar, öğrencilerin sorgulama yeteneğini geliştirici niteliktedir.					
18- Kazanımlar, öğrencilerin değerlendirme yapabilme özelliklerini alışkanlık haline getirecek niteliktedir.					
19- Kazanımlar, öğrencilerin etkinliklere istekli katılmalarını sağlayıcı niteliktedir.					

11- Kazanımların kazandırılmasında kullandığınız stratejileri kullandığınız sıklığa göre 1'den 5'e kadar sıralayınız.

- Buluş yoluyla öğretim stratejisi
- Sunuş yoluyla öğretim stratejisi
- Araştırma İnceleme yoluyla öğretim stratejisi
- Tam öğrenme stratejisi
- Diğer...

12- Kazanımların kazandırılmasında kullandığınız yöntemleri kullandığınız sıklığa göre 1'den 15'e kadar sıralayınız.

- Psikolojik Yöntemi
- Çözümleme-Birleşim Yöntemi
- Gözlem ve İnceleme Yöntemi
- Modelden Çalışma Yöntemi
- Kopya Yöntemi
- Eğitsel Yaratıcı Drama Yöntem

- () Proje Yöntemi
 () Müze Eğitimi Yöntemi
 () Bellek Yöntemi
 () Kolaydan Zora Yöntemi
 () Müzikli Yöntem
 () Drama Yöntemi (Oyunlaştırma)
 () Gösteri Yöntemi (Demostrasyon)
 () Çocuk Sanatı Yöntemi
 () Sanat Yoluyla Eğitim Yöntemi

13- Aşağıda verilen tabloda Görsel Sanatlar dersi öğretim programının Kazanım Ölçme ve Değerlendirme ilişkisine yönelik görüşlerinizi belirtiniz. (Yanıtınızın yer aldığı kutucuğu X şeklinde işaretleyiniz.)

Kazanım-Ölçme ve Değerlendirme ilişkisi	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1- Kazanımlar, programın ölçme ve değerlendirme sürecini tam karşılamaktadır.					
2- Kazanımlar, ölçülebilir ve değerlendirilebilir niteliktedir.					
3- Kazanımlar, ölçme ve değerlendirme araçlarında çeşitliliğe izin vermektedir.					
4- Kazanımlar, ölçme ve değerlendirme yöntemlerine olanak sağlayan niteliktedir.					
5- Kazanımlar, öğrencilere sorgulama ve değerlendirmeyi hayatlarının tüm safhalarında alışkanlık haline getirmeyi sağlar niteliktedir.					
6- Kazanımlar, öğrencilerin kendilerini tarafsız gözle değerlendirmelerini sağlayacak niteliktedir.					
7- Kazanımlar, öğrencilerin kendilerini olduğu kadar arkadaşlarını da değerlendirme (grup değerlendirme) olanağı sağlamaktadır.					
8- Kazanımlar, hem ürünü hem de süreci değerlendirebilir niteliktedir.					

14- Kazanımların gerçekleşip gerçekleşmediğini ölçüp değerlendirmek için aşağıdaki ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanım sıklığınıza göre 1'den 15'e kadar sıralayınız.

- () Performans Ödevleri
- () Proje Ödevleri
- () Portfolyo (Öğrenci Ürün Dosyası)
- () Dereceli Puanlama Ölçekleri
- () Öz Değerlendirme
- () Akran Değerlendirme
- () Gözlem Formu
- () Grup Değerlendirme
- () Açık Uçlu Soru Türü
- () "Doğru-Yanlış" türü Sorular
- () Eşleştirmeli Soru Türleri
- () Kısa Cevaplı Soru Türü
- () Çoktan Seçmeli Soru Türü
- () Görüşme Formu
- () Kontrol Listeleri

EK. 3. ANKET ÇALIŞMASI YAPILAN OKULLARIN LİSTESİ

Çanakkale Merkez İlköğretim Okulları Listesi

Sıra No	KURUM KODU	KURUM ADI	TELEFON	ADRES	UYGULAMA TARİHİ	UYGULANACAK ÖĞRETMEN SAYISI
1	136331	Şemsettin Fatma Çamoğlu İlköğretim Okulu	2862174515	İsmetpaşa Mah. Tuğsavul Cad. Yesari Asım Ersoy Sok No:3 Çanakkale	26.04.2010	7
2	249734	Ömer Mart İlköğretim Okulu	2862172015	Özgürlük Cad. Çanakkale	26.04.2010	11
3	286983	Turgut Reis İlköğretim Okulu	2862172941	Barbaros Mah. Plaj Cad. Turgut Reis İlköğretim Okulu Çanakkale	27.04.2010	7
4	310628	Anafartalar İlköğretim Okulu	2862179477	İsmetpaşa Mah. Gök Sok. No:2 Çanakkale	27.04.2010	4
5	533509	18 Mart İlköğretim Okulu	2862174872	Cevatpaşa Mah. İnönü Cad. 10/A Çanakkale	28.04.2010	11
6	533701	Arıburun İlköğretim Okulu	2862172049	Cevatpaşa Mah. Derince Sok. No: 5 Çanakkale	28.04.2010	5
7	533713	Barbaros Hayrettin Paşa İlköğretim Okulu	2862175816	Barbaros Mah. Atatürk Cad. No: 212 Çanakkale	29.04.2010	9
8	753148	Atatürk İlköğretim Okulu	2862182168	Barbaros Mah. Şehit Gürol Cad. Gazi Sok. No: 19 Çanakkale	29.04.2010	7
9	533725	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	2862171241	İsmet Paşa Mah. Hasan Mevsuf Sok. No: 27 Çanakkale	29.04.2010	7
10	533737	Gazi İlköğretim Okulu	2862171275	Cevatpaşa Mah. Stadyum Cad. No: 6 Çanakkale	30.04.2010	8
11	533749	Vali Fahrettin	2862174883	Barbaros Mah. Yosun Sok.		

		Akkutlu İlköğretim Okulu		Çanakkale	30.04.2010	10
12	533750	İstiklal İlköğretim Okulu	2862171270	İsmetpaşa Mah. Asafpaşa Cad. No: 83 Çanakkale	03.05.2010	5
13	678348	Merkez İlköğretim Okulu	2862171099	Cevatpaşa Mah. Veli Yaşin Cad. No: 4 Çanakkale	03.05.2010	10
14	678407	Mustafa Kemal İlköğretim Okulu	2862171883	Barbaros Mahallesi Şehit Gürol Cad No: 13 Çanakkale	04.05.2010	7
15	876100	Özlem Kayalı İlköğretim Okulu	2862137693	Esenler Mah. Atilla İlhan Cad. Çanakkale	04.05.2010	10
16	245820	Kepez Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu	2862635005	Cumhuriyet Mah. Şehit Yüzbaşı Oktay Güngördü Cad No:4 Kepez Çanakkale Boğazkent	05.05.2010	7
17	395886	Kepez Atatürk İlköğretim Okulu	2862630573	Mah. Vali Mustafabey Cad. Kepez Çanakkale	05.05.2010	10